
3 1761 07357875 9

Dramatiske Scener.

Af

C. Bredahl.

Anden, forkortede Udgave.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Samfundet til den danske Litteraturs Fremme.

Thieles Bogtrykkeri.

1855.

Keiser Glomer.

Personer.

Glomer, Keiser i Kyhlam.
Silva, hans Datter.
Bolver, hans Feltmarskalk, Hertug.
Thurm, Konge.
Gormall, Konge, } Glomers Fjender.
Glar, Keiser, }
Saringo, Greve, Oberst i Glomers Tjeneste.
Klofer, en ung, rig Adelsmand.
Murmoll, en Yngling.
Jordvald, Glomers Hofnar.
Blodøxe, Anfører for en Hob Oprørere.
Tufertafer, hans Haandlanger.
Soldater i Glomers Leir.
Fjendtlige Soldater.
En fjendtlig Officeer.
v. Finken.
En Hob Oprørere.
En Forsamling af Hofmænd i Glomers Tjeneste.
Officerer i Glomers Tjeneste.
St. Nicolao, Munk, Kong Gormalls Speider.
Fanger, i Oprørernes Vold.
Firsel, Saringos Tjener.
Keisernes og Kongernes Følge. Bud.

Scenen Kyhlam.

Første Act.

(Skov. Ved Roden af et Træ sidder Murmoll tankefuld; ved ham ligger en Fløite).

Murmoll.

Det er forbi! O hvi saa elskelig
Og af saa brødløs, Kunst? Farvel, I Drømme!
Tag denne Taare, Tid, paa Sorger rig,
Og rul den bort i dine røde Strømme!
Det er forbi! Omslyng mig med din Arm,
Dødsvangre Krig! aabn mig din Trolddomsgrube!
Og under Buldret af din Tordenstrube
Jeg trøstig gaaer i Kamp og Vaabenlarm.
(Reiser sig).

Jordvald
(kommer som Olding, med et langt, hvidt Skjæg).

Guds Fred! Mig lokker hid dit Fløitespil;
Til sligt mit gamle Øre gjerne lytter.
Blæs atter Liv i Fløiten, vakkre Landsmand!

Murmoll.

Liv? jeg vil blæse dig en Dødningdands.
(Blæser).

Jordvald.

Nu, liflig blæser du. Men hvi saa eensom
I denne Trængselstid? Hvad er din Dont?

Murmoll.

Min Dont var hidtil fredelige Sysler,
Jeg aad og drak og sov — dog Alt til Maade,
Foer om paa Fjeldene, i Skove, Dale,
Og blæste dem et Stykke. Alt imellem
Jeg digtede en Sang saa godt jeg kunde,
Og sang den for et venligt Øre. Stundom
Jeg bladed om i nye og gamle Bøger,
Beholdt, hvad godt var, i Hukommelsen,
Det Maadelige stræbte jeg at glemme,
Det Slette lod jeg urørt staae i Hylden.
Naar Overflod paa noget Godt jeg havde,
Jeg sørged for min egen Tarv og Andres.
End skjøtter jeg mig selv og frygter Gud,
Men følger ikke altid Landeveien.

Jordvald.

Og fik du Suul til Brødet?

Murmoll.

Nei. End du?

Jordvald.

Jeg rørte ved en mægtig Herres Byld
Og de saa kaldte Stores Diestene;
Jeg kaldte Narren Nar og Tyven Tyv,
Hvad enten nu han gik i Floil og Purpur,
Hvad heller dækked det indskrumpne Legem
Med usle Pjalter.

Murmoll.

Nu, saa veed jeg Resten.

Jordvald.

Hvad veed saa du?

Murmoll.

At Lykkens Baad er læk,
At du med Ære bærer sølvgraat Haar
(Kun hører Skjægget ei din Hage til),
At fordums Venner vendte Jordvald Ryggen,
Til Landflugt dømt af Glomer, Kyhlams Keiser.

Jordvald.

Hvad Nyt har Rygtet nu at haste med?
Hvor staaer det til i Keiserstaden, Landsmand?

Murmoll.

Der gjærer Alt til Oprør, siger Rygtet.
Nød driver Nøgenhed fra skumle Braa

Og Rædsel Rigmænd fra de gyldne Sale.
Til vort Fordærv har Fjenden, som os gjester,
Hidsendt en Mængde gyldne Blæsebælge,
Som skal til Ilden puste, vil man vide.

Jordvald.

Der kunde Fjenden mulig spart sit Guld.

Murmoll.

Er blandt os selv saameget Tønder?

Jordvald.

Ja!
Paa svare Trængsler er vor Alder frugtbar,
Og denne Tid paa jammerfulde Optrin.
Med overlegen Magt os Fjenden gjester;
Et Slag er tabt og Fjenden rykket frem;
Forræderi, gaaer Rygtet, er iblandt os;
En Skare af vor Hær er gaaet over
Til Fjenden; Tvedragt, Guld og gyldne Løfter
Faae mange Landsmænds Troskab til at vakle;
Et Oprør er i Udbrud, om ei udbrudt:
Hvad mangler meer til Topmaal?

Murmoll.

Hungersnød!

Jordvald.

Dens Forbud træffer du i mangen Hytte,
Den selv i mangen Vraa.

Murmoll.

End Landfarsot?

Jordvald.

Den har, gaaer Rygtet, Fjenden bragt os hid.

Murmoll.

Saa er her Topmaal — Himlen sig forbarme!

Jordvald.

Vend, ung og kraftfuld, du dit Bryst mod Fjenden!
Gaa, kæmp for Fædrelandet og vor Keiser!
Ei Ungdomskraft den hulde Moder svige
I Nodens Stund!

Murmoll.

End om den sveg?

Jordvald.

End om den ligefrem
Gik hen og solgte hende til Slavinde
Og sagde: „tager hende hen til Trældom,
Mig er det ligegyldigt, hvis hun vorder"?

Murmoll.

Og Keiseren?

Jordvald.

Hvad han?

Murmoll.

Er du hans Talsmand?

Jordvald.

Og om hans Lune havde dig mishandlet,
Med Landflugt Troskab lønnet, Godt med Ondt;
Stod du i Nødens Stund ei ved hans Side?

Murmoll.

Giv mig din Haand; min skal ei svige ham!
Hvor er vor Keiser?

Jordvald.

Paa Saringos Landsted,
I Leirens Midte og ei langt herfra;
Gaa, søg ham der, og slaa for ham og Landet!

Murmoll.

Til Kampen paa dit Ord! jeg maa dog prøve,
Om jeg en Hjort mon være eller Løve.

Jordvald.

Dig følge Held, og Gud velsigne ham!
Her kommer Nogen, troer jeg. Gaa med Gud!
Tal ei om Jordvald, han er dømt til Landflugt.

(Gaaer).

Murmoll.

O kan det glæde dig, saa tro kun du,
At dine Ord min Pligt mig lærte nu.
(Gaaer).

Have ved Saringos Landsted.

(I et Lysthuus af sammenbundne Grene staaer Kloser paa Udkik.
Bag Lysthuset er et stort bladrigt Træ).

Kloser.

Monstroe de ei vil komme hid i Dag,
Hvor de er ellers vant at sladre sammen?
Hvor dumt, at ei det forhen faldt mig ind
At skjule mig i Træet for at lure!
Begriber jeg, hvor det er gaaet til,
Saa... Ei, han lægger Haanden paa hans Skulder!
O gid jeg stod usynlig mellem dem!
O gid jeg var en Fugl, en Myg, en Flue,
Som kunde sætte sig paa Majestæten
Og høre... Heisa, op i Træet, Kloser!
(Han skjuler sig i Træet).

Keiser Glomer og Bolver (træde ind).

Keiseren.

Nu nok om det. Her andet er, min Bolver,

Som ligger tyngre paa en Faders Hjerte.
See efter, Søn, om Ingen lurer her.
(Bolver gaaer til Side).
Han aner ei hvad Glomer har i Hu,
Og vil — det veed jeg vist — modstaae ham nu.
(Han sætter sig i Lysthuset. Bolver kommer tilbage).
Kom nu, min Søn, mit Hjertes Tvillingbarn,
Skjøndt ei min Lænds! og sæt dig hos din Fader.
En Byrde, længe alt i Løndom baaret,
Vil jeg nu kaste, lade Hjertet tale;
Dets Sprog er kort, saa vorde mine Ord.
Jeg er tilsinds — hvis Gud mig under Livet
Og Seir i denne Kamp mod mine Fjender —
At lade Sværdet rustne i sin Skede;
Dernæst, naar Alt igjen er bragt i Orden,
Min Krones Guld at dele og at sætte
Dens ene Halvdeel paa min Datters Hoved —
(Han holder inde og seer spørgende paa Bolver).

Bolver.

Hvis milde Dyders Glands kan Kronen smykke,
Da vorder Silvas Halvdeel fuld af Pryd.
Og Hermanns, hendes Broders . . .

Keiseren (afbrydende).

Ingen Hermann!

Det er ei hans, men mine Taarers Værk,
At dette Hjerte ei forlængst er brustet!

Bolver.

Forskyd ham ei, han kan forbedre sig!

Keiseren.

Jeg siger Nei, thi han er feig tillige!

Bolver.

Han er forført, ham Smiger har fordærvet,
Ustraffet hoiforræderisk den sprudled
Sin Gift forlængst ind i hans unge Øre.
Forskyd ham ei! O er her ingen Modgift?

Keiseren.

Faa Ord, min Søn!

Bolver.

Tag ham til Naade!

Keiseren.

Aldrig!

En Lasters Træl — var han endog min Søn —
Skal ei vanære Kyhlams Keisertrone.
Nu nok herom, tilbage til min Datter!
Ei skal hun tvinges til at ægte Rogen,
Ei vorde Handelsgods for Politiken;
Frit skal hun vælge, og hvor Valget falder,
Gjensidig Kjerlighed velsigner Pagten!

Bolver.

Det give Gud!

(Han folder Hænderne og stirrer hen for sig).

Keiseren

(holder Øie med Bolver, uden at denne mærker det).

Der er nu Prinds Bolvino,
En vakker Yngling, kjæk og vel optugtet;
Saa er der Prinds — hvad hedder han — Prinds Ferko,
Tronarving, Folkets Afgud, vil man vide;
Prinds Kisim, flink; Prinds Tisan, gold i Hjernen;
Saa er der nu Kong Glim, er herlig Konge:
Tilsammen har de beilet til min Datter
Og hentet sig en Kurv. Hvad tykkes dig?

Bolver (hensunken i sig selv).

Ja, Eders Majestæt...

Keiseren.

Nei, Eders Høihed!
Hvor færdes Tanken? hvad var Talen om?

Bolver (fattet).

Tilgiv, jeg var fordybet i mig selv;
Det skal ei atter skee!

Keiseren.

Laa du i Dvale?
Jeg søgte om en Konge, Prinds — forstaaer du —,

En Keiser, eller slig Person af Vælten,
Der stod min Datter an.

Bolver.

Der er Prinds Eimer,
Skjøn, tapper, i sin Ungdoms Morgenrøde.

Keiseren.

Min Erkefjendes Søn?

Bolver.

Mon deraf følger,
At Sønnen er din Datters Erkefjende?

Keiseren.

Kan Silva, troer du, elske Fleer end Een?

Bolver.

Jeg mener Nei.

Keiseren.

Nu har min Datter, seer du,
Mit elskte Barn, for mig sit Hjerte aabnet
Og nævnt for mig sit Hjertes kaarne Yndling:
En Prinds af Blodet. Ham jeg kjender nøie,
Alt, hvad er ædelt, pryder ham hans Bryst,
En herlig Laurbærkrands hans favre Tinding;
Men om han elsker hende, veed hun ei.

Volver
(kæmpende med sin Smerte).

Saa har han ingensinde yttret...

Keiseren.

Aldrig.
Nu ligger denne Sag mig nær om Hjerte,
Og der maa Ende paa, jo før jo heller.
Thi skalst du drage til hans Faders Hof
Og (under andet Paaskud, vi vil finde)
Udforske ham i denne Sag, dog saa
At ei han aner, at hans Hjertes Ja
Er mit og Silvas inderligste Ønske.
Og kommer du med god Besked tilbage,
Bring saa min Datter selv det glade Budskab.

Volver.

Jeg er beredt; hvor skal jeg drage hen?

Keiseren.

Du tabte noget der paa Jorden, troer jeg;
Pas bedre, Søn, paa dine Ædelstene!
Hvor faaer du nu Forrædersken tilbage?

Volver.

Lad Taaren kun i Jorden synke ned;
Den er et Offer til min Kjerlighed.
Tilgiv, som Fader, Sønnen denne Brøde!

Til Straf maa Hjertet evig, evig bløde.
Du Taushedspagt, jeg slutted med mig selv,
Og du o svage Siv, jeg kaldte Kraft:
Hvor er I nu, I Mandens favre Smykker?

Keiseren.

Saa du har vovet?

Bolver.

Taus min Kjerlighed
Som Graven var, og aldrig skal den mæle.
For mig bør denne Himmel være lukt.
Jeg seer — tro kun din Søn! — det dybe Svælg
Imellem mig og …

Keiseren.

Ja, det vil jeg haabe.
Og har min Datter mindste Vink dig givet
Til slig forvoven Tanke?

Bolver.

Aldrig, aldrig!

Keiseren.

Og dog?

Bolver.

O skjenk mig Svaret!

Keiseren.

See dig om:

Blandt Landets Døttre findes mangen Pige,
Skjøn, ædel, selv en ædel Fyrste værdig;
Thi skal blandt dem en Brud du vælge dig.
Saa er mit Bud; jeg giver Brudegaven,
Saa kan jeg dog ved samme Leilighed
Betale lidet af den Gjeld, du hidtil
Har aldrig villet lade dig betale.

Bolver.

Ei har jeg mindste Fordring til din Pung,
Men vel en sønlig Bøn til Faderhjertet.

Keiseren.

Saa siig den frem!

Bolver.

O tag hiint Bud tilbage!

Keiseren.

Nei, det skal staae!

Bolver (med Fasthed).

Saa tvinger du mig til
For første Gang at være dig ulydig.

Keiseren.

Hvad? vil du færdes her som Pebersvend?
Og er dit Hjerte da saa snevert, Bolver,
At det har Plads kun for en Eneste?

Bolver.

Saa snevert, ja; hver Braa er udfyldt der!

Keiseren.

Her er ei andet for, i denne Jammer,
— Det seer jeg grandt — end ganske ligefrem
Til Ordet Søn to Stavelser at føie:
Min kjære Svigersøn! thi du er Manden,
Min Datter elsker, din skal Silva vorde!

Bolver (knælende).

O lad din Søn, saa sandt han er dig kjer,
Med Tanken nøies om at være elsket!

Keiseren.

Op, op! det kan ei skee, det kan ei skee,
Saa blev din Himmel altfor gold paa Glæder,
Og Silvas frugtbar kun paa Sorg! Op, op!
Det kan ei skee. Jeg seer de dybe Rynker
I Politikens Pande, paa dens Næse.
Jeg seer den spodske, hovmoddrukne Trækning
(Thi smile kan han ei), som krymper sig
I Gormalls, Nebulkongens, gustne Ansigt.
Sin gyldne Pukkel ryster han, og skryder
Om „Ædelblodet", skjøndt det samme flyder
Langt udenfor hans Aarer. Nok herom!

Bolver.

Kun det endnu: lad Silva intet vide,
För du har seiret over dine Fjender!

Keiseren.

Saa være det!

Bolver.

Tak!

(Han reiser sig).

Keiseren.

Om en liden Stund,
En Time eller saa, gaae vi til Leiren.
Du træffer mig — jeg tænker — hos Saringo,
Vor syge, om ei hjertegrebne Oberst.

Bolver.

Mig har han indbudt til sit Sygeleie.

Keiseren.

Nu vel, giv ham ei Afslag. Gaa med Gud.

(De gaae hver til sin Side).

Klofer (kommer frem).

Nu fik vi Nyt! Kom nu med Poser, Kjere!
Jeg færdig er at briste. Vee, mit Knæ!
Krumsluttet, sammenrullet som et Nøgle,
Jeg maatte sidde der, jeg arme Stakkel!
Men jeg maa bort, hvor krumsnoet end mit Skrog

Blev i det djævelsk høitvelsignte Skjul.
Jeg kan ei længer bære paa min Byrde.
Først til et Par høist tause Ungdomsvenner,
Derefter til Saringo; han skal pines,
Thi hans Nysgjerrighed er uden Lige.
Jeg kunde nok mig selv fordrive Tiden
Endnu en Stund... nei, jeg maa humpe af!
(Han gaaer bort, sladrende med sig selv).

Værelse hos Saringo.

Saringo
(i Sygehabit paa en Stol, læser i et Brev).

„Men hvormeget jeg end grunder, kan jeg dog ikke begribe, hvorfor du vilde frasige dig dine ligesaa magelige som smækfede civile Embeder" — Daare! har jeg ikke ligefuldt Fedtet som Pension? (Læser). „da du formodentlig ikke vil modtage Pension" — Sludder! (Læser). „men endnu mindre begriber jeg, hvorfor du gik ind i Armeen" — Fordi Hans Majestæt, dit Fæ! fortrinligen ynder Krigsmænd, og saa har jeg desuden nu baade Pension og Gage, seer du! (Læser). „Nu kan der da vanke Sabelhug, afskudte Arme og Been, Kugler i Maven til Frokost,

og andet saadant Pilleri" — Bah! for at undgaae saadant Pilleri kryber man i en Sygekoste og lader et Par Læger skyde med Piller, indtil her bliver Fred. (Læser). „Her i Staden er, som du veed, Alt i en bedrøvelig Forvirring, og vi frygte hvert Dieblik blodige Optrin af Pøbelen" — Velbekomme! Tys!

(Han stikker Brevet i Lommen. Bolver træder ind).

Saringo (med sygelig Stemme).

O hvor det glæder mig, min ædle Hertug,
At I vil see ind til mig syge Stakkel!

Bolver.

Sædvanlig Hoflighed ei vilde afslaae
Indbydelsen, Hr. Oberst!

Saringo.

Høist forbunden!
Ak, som jeg hører, — gid det ei var sandt! —
Har Eders Høihed — ha, den falske Lykke,
Som slutter Forbund med en troløs Fjende!
Og hiint Forræderi — afskyeligt!

Bolver.

Hvad har jeg saa?

Saringo.

Havt, hører jeg, det Uheld,
At Fjendens Hær — skjøndt meget overlegen,

Ved Eders Snille dog saagodt som slagen —
Blev frelst fra Nederlag kun ved et djævelsk
Forræderi af vore ...

Bolver.

Hvortil dette?
I veed jo meget godt, jeg tabte Slaget.

Saringo.

Veed jeg? hvor veed jeg? tabte — hvilket Ord
En Helt maa bruge, vant kun til at seire!
Hans Majestæt vil vredes, frygter jeg.

Bolver.

Paa hvem?

Saringo.

Paa Eder.

Bolver (med stigende Uvillie).

Frygter I for det?

Saringo.

Ak, fjendtlig Hu kan bruge dette Uheld
Til — o det skulde smerte mig!

Bolver.

I Ryggen?

Saringo.

Hvor mindst man taaler Smerte, Eders Høihed!

Bolver.

I Hjertet?

Saringo.

Ja, ved Gud!

Bolver.

Saa fuld af Spøg?

Saringo.

Utidig Spøg, paa Ære, om saa var.
Ak, jeg er altfor syg i Dag til Spøg!

Bolver.

Kast Eders Sygdom bort med Sygekosten;
Nu er ei Tid at ligge inden Dørre,
Ei Tid at bruge Doctorraad og Piller.

Saringo.

Jeg maa desværre kukkelure her.

Bolver.

Det er et daarligt Tidsfordriv. Følg med!
Det kommer paa en Prøve an, hvis Sværd
Kan bide bedst i flygtig fjendtlig Ryg.

Saringo.

Jeg er desværre nødt at blive hjemme,
Og det forøger just min Sygdoms Pine!

Bolver.

Paa Eder er ei mindste Sygdomstegn.
Hvor er I syg?

Saringo.

I Hoved og i Been
Og Alt hvad derimellem sig befinder;
Indvendig meest.

Bolver.

Ja, det er smitsom Syge!

Saringo.

Saa siger jeg; min Doctor siger Nei.

Bolver.

Nu, lidt pestagtig dog!

Saringo.

Pestagtig?

Bolver.

Ja!
Med Fjenden er den kommen her i Landet;
Thi da hans dorske Kugler finge Hastværk,
Og efter gammel Skik og Brug hos Kugler
Til Dodningdandsen stemte op, forstaaer I,
Greb denne Sygdom om sig i vor Hær.
Forst blev en Oberst haardt beklemt om Hjertet,
Og han befængte flere Officerer;

Af dem en Skare blev befængt og flyede.
Thi troer jeg fuldt og fast, at denne Syge
Har noget hæsligt smitsomt Peststof ved sig.
Anstikke vil den Flere, frygter jeg;
Maaskee tilsidst mig selv og Eder med.

Saringo.

Ved Gud, I taler Sandhed, djærve Hertug,
Og Eders Ord i Bennevold henfare;
Men raab ei disse Ord i Hvermands Øre,
Thi Sandhed lønner ilde sine Talsmænd!
Hvis I et velmeent Venneraad vil høre...

Bolver.

Hvo giver det?

Saringo.

Jeg, Eders Høihed! jeg!

Bolver.

I? I et Venneraad til mig, Saringo?
I, som mig fjendtlig stedse har behandlet,
Med Avind, Had, Bagtalelse forfulgt mig?
Hvad vil I mig? hvi lod I mig hidkalde?

Saringo.

O jeg fortjener den Bebreidelse,
Det føler jeg tilfulde, o tilfulde!

Skjøndt Andres Ondskab, ei min egen Brøde,
Os fjerned stedse længer fra hinanden...

Bolver.

Hvis Brøde? hvis?

Saringo.

O lad mig tie her
Og ene bære Byrden, Eders Høihed!
Nok, jeg har feilet, og jeg bliver straffet!
Jeg burde ikke lyttet, burde ikke;
Men — ak, mit Bryst! — tilgiv og vær min Ven!
Tilgivelsen jeg tager med i Graven,
Ifald jeg døer. See, derfor bad jeg Eder
At komme hid i Dag.

Bolver.

Tilgive? gjerne!
Tilgive kan og vil jeg af mit Hjerte;
Men aldrig kan jeg vorde Eders Ven,
Ei vil jeg love meer, end jeg kan holde.

Saringo.

Saa faaer mit Hjerte, med Tilgivelsen
Sig lade nøie; ak, saa dyrebart
End Eders Venskab vilde være mig!

Bolver.

Velvillie kan jeg byde. Ønsker I

En eller anden Tjeneste — siig frem;
Saa skal I see, jeg vil, isald jeg kan.

Saringo.

O Gud velsigne Eder, ædle Hertug!
Uendelig jeg Eder er forbunden.
For Tiden har jeg intet andet Ønske
End Eders dyre Venskab!

Bolver.

Saa Farvel.
(Gaaer).

Saringo.

Nybagte Hertug, hvi ei Prinds? Ha, Helved!
(Han reiser sig og gaaer om i Værelset).
Saa far du ud at slaaes, min Erkefjende!
Lemlæstet, helst dog livløs, kom tilbage!
Saa sidder jeg med Liv og Lemmer her,
Spørg saa din Viisdom, hvo af os er klogest!
Og kommer du fra blodigt Slag tilbage
— Som du er vant — med dybe Skrammer hakket,
Saa velbekomme dig dit Smykke, Skraaler!
Skraal dig en Dødsjot til paa Landets Vegne!
Tro kun, jeg skjøtter om dit Venskab! ha,
Isald jeg kunde . . . Tys, der kommer Nogen!
(Han springer hen og sætter sig. Keiser Glomer træder ind, iført en slet og ret Soldateruniform).

Keiseren.

En Gjest besøger her sin syge Vert —
Bliv siddende, bliv siddende, Hr. Oberst!
Jeg er i Dag kun slet og ret Soldat.
Bliv siddende! hvad vil I oppe, Kjære?
Det koster Eder Smerter, lader det,
At reise Eder. Nu, hvor staaer det sig?

Saringo.

O hvilken Naade, Eders Majestæt,
En ringe Underdan skal vederfares!
Jeg har en smitsom Sygdom, frygter jeg;
O store, naaderige Keiser, udsæt
Ei Eders dyrebare Liv for Fare!

Keiseren.

Da faaer jeg dog see Faren under Øine,
Hvis Alting skal gaae godt. Taalmodighed!
Naturen faaer vel Bugt med denne Sygdom.
En Oberst bør ei doe paa Sotteseng.

Saringo.

Om end jeg mangler Evnen, store Keiser,
Har jeg dog stedse Villien til det Bedste.
Den Stund, jeg glemmer, at min Gjeld til Eder
Er evig, evig ubetalelig,

Nedfare Himlens Lynild paa mit Hoved!
O Bryst, som kunde rumme saadan Brøde!

Keiseren.

Ei har jeg Grund til Tvivl om Eders Troskab,
Men gjerne seer jeg Manden handle der,
Hvor fjendtligt Staal imod hans Bryst sig blotter,
Hvor Døden farer hovedkulds afsted
Paa Jern og Bly; vil gjerne prøve, seer I,
Hans Mod, hans Hjertes Malm i Kampens Hede.
Der er den rette Prøvesteen, Hr. Oberst,
For Troskabs Guld!

Saringo (afsides).

Nu frem! nu er det Tid!

(Høit).

Foragt for Livet spiller stundom Mods,
Som Bovehalsen Heltens skjønne Rolle.
Saa mægter ogsaa Mod og Lykke samlet
I Støvets Bryst at skabe Overmod,
Som høistformasteligt kan ende sig
I Høiforræderi.

Keiseren (opmærksom).

Kan tænkes muligt.

Saringo.

Men sikkrest kan — o sørgelige Sandhed! —

Fritænkeri, i skummelt Forbund med
Hiint Overmod, til Troløshed forlede;
Thi Troskab mangler her sin sikkre Grundvold.

Keiseren.

Forglem dog ei, at Had og Egennytte,
Graahærdet Overtro og Hykleri
Har givet dette Ord en ond Betydning!

Saringo.

Jeg føler, jeg har feilet, store Keiser!
(Afsides).
Undfly ei Snaren, Fugl!

Keiseren.

Seer I, Hr. Oberst:
Der er nu Bolver, for Exempels Skyld;
Fritænker er han (har jeg hørt beklaget
Af En og Anden blandt de Orthodoxe).
Troer I et Forbund mellem hans Fritænken
Og Eders „Overmod“ ei plat umuligt?

Saringo
(med forstilt Overraskelse).

Tilgiv, jeg fatter ei . . .

Keiseren.

Ja, seer I der!

Saa langt er Muligheden af sligt Forbund
Hos ham fra Eders egne Tanker fjernet!

Saringo (affides).

Ei længer end tilpas!

Keiseren.

Meer ligefrem:
I troer ei Troloshed hos Bolver mulig.

Saringo.

Een veed jeg tro; ham tør jeg sværge for!

Keiseren.

I troer det altsaa muligt, lader det,
At Bolver kunde svige mig, Hr. Oberst,
Hvis Lykken sveg?

Saringo.

Guds Dom mig overraske,
Om saadan Tanke opsteg i min Sjel!
Nei, nei, o nei! den ædle Hertug, nei!
Vel sniger sig ... men hvilken vanskabt Tanke,
At denne Ædle, ved sin Keisers Naade
Til Tronens Fod fra ringe Herkomst hævet ...

Keiseren.

Hvad „sniger" sig?

Saringo.

Ak, Eders Majestæt...

Keiseren.

Siig I kun frem! til videre Befordring
Jeg Eders Ord skal ei min Tunge laane!

Saringo.

O var min Tale her en mulig Brøde,
Ei Taushed Synd: ved Gud, jeg vilde tie!
Men var det tænkeligt... O Gud!

Keiseren (bydende).

Saringo,
Hvad „sniger“ sig?

Saringo
(med forstilt Ængstelighed).

Fra et til andet Øre
Forvirret, selsom Snak om denne Ædle,
Og jeg bekjender, Eders Majestæt,
At jeg, skjøndt Bolver er en Hædersmand,
Knap vidste stundom hvad jeg skulde tænke.

Keiseren.

Hvad hørte I?

Saringo.

O brist, mit Hjerte!

Keiseren.

Atter?

Saringo.

Vel! Eders Keiserlige Majestæts
Med gylden Krone smykte Kroningshat
Skal han engang sig dristig have paasat,
Og sagt: „see, Keiser Glomers Kroningshat
Kan passe til mit Hoved!“

Keiseren.

Det var noget!

Saringo.

„Naar Hatten“, skal han have føiet til,
„Kan passe mig, saa kan vel Kronen ogsaa.“
Da skal han have sat sig Kronen paa,
Og sagt: „min Hals kan bære denne Krone!“
Og seet sig saa med Velbehag i Speilet.

Keiseren.

Det var end mere! Far kun fort, Saringo!

Saringo.

Saa skal han paa sit Ansigt have peget
Engang og spurgt (Gud veed, om det er sandt)
Prindsessen, Hendes Keiserlige Høihed,
Om hun et saadant Ansigt kunde lide;
Hvorpaa hun svarte Nei, og vendte sig.

Keiseren.

Hvorpaa I tager feil: hun svarte Ja!
Det var mig selv, ei ham, der spurgte hende;
Thi kan I gribe Rygtet her i Løgn.

Saringo.

Med den er Rygtet stundom velforsynet.
Ei heller troer jeg, Bolver nogensinde
Har spottet over salig Malmers Klæder.

Keiseren
(reiser sig og gaaer et Par Skridt frem).

Hans Tiggerdragt, jeg bragte med mig hid?
Hvad skal han have sagt om mine Pjalter?

Saringo.

Kaldt dem „et Skilderi af Sommes Griller"
Og føiet til: „et tarveligt Gravminde!"
O vredes ikke, Eders Majestæt!

Keiseren.

Det var formeget!

Saringo.

Naaderige Keiser!

Keiseren.

Fy, det er Snigmord paa en Ædels Rygte!

Saringo.

O ganske sikkert, Eders Majestæt!
Og dog paanøder sig det gamle Ordsprog,
At sjelden gaaer der Røg af Brand...

Keiseren.

Hr. Oberst,
I var ei skikket godt til Brandmajor,
Ifald I ved opkommen Vaadesild
Ei bedre brugte Eders Brandanstalter.

Saringo.

Ved Alt hvad helligt er, jeg har kun sagt
Hvad Andre har fortalt mig, store Keiser!

Keiseren.

Nu nok herom! Husk disse Ord, Saringo!
Naar verdslig eller geistlig Øretuder
Fortæller Eder atter sligt i Londom,
Da sige I: „Uegennyttig, sanddru,
I Fryd og Sorg mit Hjertes ædle Ven,
I Kamp en Løve, men et Lam i Fred,
Høimodig, saare ædel er min Bolver,
Hvad enten saa hans Tro man kalder sand,
Hvad heller falsk. Saa siger Kyhlams Keiser."

Saringo.

Jeg takker Gud, at Eders Majestæt

Ei fæster Tro til slige løse Rygter!
Ak, at jeg ei formaaer at knæle nu!
Hvor sødt husvalende for dette Hjerte,
Saa høit bekymret paa den Ædles Vegne;
Hvor trøstende at vide saa med Vished,
At ingen Tunges Braad og ingen Klaffer
Formaaer, en trofast Underdan at skade!

Bolver (kommer).

Keiseren.

Lad see engang, min Søn, om denne Hat
Kan passe til dit Hoved!

(Bolver sætter Keiserens Hat paa sit Hoved; den synker ned over hans Øine).

Det gaaer an.

Bolver.

Til største Nød; thi mine Øine drukne,
Og Næsen er i Havsnød.

Keiseren.

Nu, min Søn,
Saa sortne det for vore Fjenders Øine!
Vi maae afsted.

(Til Saringo).

Kom snart til Eders Helbred.

(Keiseren og Bolver gaae).

Saringo.

„Saa sortne" — tys, forraad ei Hjertet, Frygt!
(Grundende).
Ja, hvis han havde sagt „for dine Fjenders",
Ei „vore", saa... Nei, han har intet mærket!
Hvad fjendtligt Væsen førte Bolver hid,
Og lod saa Hatten synke dybt? Ha, Vanheld!
(Han reiser sig og gaaer, med Haanden paa Panden, langsomt frem og tilbage).
Hans „noget", „meer", „formeget" — hvad var det?
„Formeget" — nu, af hvem? af mig? af Bolver?
Ha, hvo kan finde Vei i dette Vildnis?
I denne Ørk, hvor Haabets Spire døer,
Giv mig det mindste Straa at hvile ved,
Da skal...
(Kort Ophold).
Hvi gjorde mit solide Paafund
Om Hat og Krone mindre Indtryk paa ham
End det om Tiggerdragten? pludselig
Han reiste sig med sammentrukne Bryn;
Og dog strax efter kom hans, hvad det var,
Spøg — Indfald — bitter Spot om Brandmajoren!
Hvorfor saa skjult? hvorfor ei ligefrem?
Afskyelige Falskhed! Hm, umuligt!
Hans Færd er aaben. End Lovtalen da,
Hans Yttring om hans Hjertes Kjælebægge,

Hans Dæggelam, som æder af hans Haand
Og hviler i hans Skjød, ja ved hans Hjerte!
(Længere Ophold).
Ja, ja, saaledes er det, ja, saaledes!
Han vil saa nødig skille sig ved Troen
Paa Bolvers Troskab, vil saa nødig rive
Sin dyre Ven, sit ypperste Klenod
Af Hjertet ud og kaste det i Skarnet;
Og derfor stræber han sig selv at daare.
Kæmp, Glomer, kæmp! din Kamp er frugtesløs!
Hvormegen Møie kosted det mig ikke,
Før jeg din kjære Jordvald fik paa Glid!
Nu gaaer du her og længes efter Narren,
Dig krymper ved din Svaghed selv at røbe,
Ifald din Længsel vinkte ham tilbage.
Selv var jeg den, der bad om Naade for ham;
Saa bør det være!
(Oprømt).
Tilforladelig,
En Træl af Luner, svag i drømte Styrke;
En Sandhedsven, som laaner villig Øre
Til Roes og Smiger; tryllet af din Høihed;
Mistænksom; skinsyg over dine Laurbær,
Kort, Daare i din Viisdom er du, Glomer!
— Gud give kun, ham Hatten havde passet!
(Han sætter sig. Kloser styrter ind).

Saringo.

Nu, Klofer, er det dig? hvorfor sligt Hastværk?

Klofer.

Nyt, Nyt, o Nyt, det største, ferskeste,
Som nogensinde været har og vorder!

Saringo.

Siig hurtig hvad det er!

Klofer.

Ja, hør kun nu:
Naar Fjenden nu er jaget ud af Landet,
Og Alt er kommet i sin gamle Skure,
Den gamle Tap i vante Hul, forstaaer du;
Thi Lignelsen er hentet, som du mærker,
Fra Bygningskunsten...

Saringo.

Vil du dræbe mig?

Klofer.

Saa vil hanselv, jeg mener Kyhlams Keiser,
Den Største blandt de Store her paa Jorden;
Hanselv — mærk Ordet vel! — vil sætte Kronen,
Jeg mener Keiserkronens pure Guld,
Med dyre Ædelstene rigtbesaaet,
Paa...

(Han holder inde).

Saringo.

Paa? O vær barmhjertig!

Klofer.

Paa et Hoved!

Saringo.

Paa hvis? O siig, for Guds Skyld! Paa Prindsessens?
(Klofer nikker).
Nu, Gud skee Tak! nu faaer jeg atter Luft!
Og paa sin Søns, Prinds Hermanns, kan jeg tænke?
Fortræffeligt, o allerkjæreste!
Thi under ham — du gjetter nok min Mening!
Sligt Spillerum! sat sapienti, Klofer!
— Hvor bed den Guldfisk dog paa Krogen, Kjære?

Klofer.

I Trætop, i en Trætop, i en Trætop!
(Med dæmpet Stemme).
Og saa paa Her...

Saringo.

Paa Hermanns? hvad?

Klofer.

tug...

Saringo
(slaaer Hænderne sammen).

Bolvers!

Vee mig, jeg er fortabt!
(Han synker til Jorden).

Klosel.

O hjelp os, Himmel!
O rædsom Virkning af uskyldig Spøg!
Reis dig, min Ven!

(Han hjelper ham op).

Det var en Gisning kun,
En Drøm, en Anelse!

Saringo.

Fortabt, fortabt!

Klosel.

Hvorfra slig Rædsel?

Saringo.

Led mig til min Seng!

(Klosel leder ham bort).

Anden Act.

Glomers Leir.

To Soldater.

Første.

Monstroe vi snart kan komme til at slaaes?

Anden.

Jeg, Kammerat! er neppe kold endnu
Fra Heden sidst; dog skal jeg ei see suurt,
Om vi endnu i denne Dag kom til
Paany at børste paa de Hundetampe.

Første.

Jeg skulde hjem at holde Bryllup, seer du,
Og derfor ønsker jeg en hastig Ende
Paa denne Hurlumhei, jo før jo heller.

Anden.

Jeg kommer, vil jeg haabe, til dit Bryllup?

Første.

Ei, det er ligefrem som Fod i Hose,
Og med min Brud du faaer dig en Svingom.

Anden.

Forinden faae vi begge, tænker jeg,
Os mangen lang Svingom i Dødningdandsen.

Første.

Saa Enden, mener du, er ei saa nær?

Anden.

Jeg mener nei.

Murmoll (kommer).

Guds Fred, Godtfolk!

Soldaterne.

Tak, Landsmand!

Anden.

Krigskammerat?

Murmoll.

End ei.

Første.

Da tov ei længe,
Hvis du har Lyst at vove Troien, Landsmand!

Murmoll.

Hvor er Hans Majestæt?

Første.

Just nu for nylig
Gik han og vor Feltmarskalk her forbi.

Murmoll.

Hvormange Mand er her i Leiren vel?

Anden.

I denne Leir er fyrretyvetusind,
Og i den anden tyvetusind vel.

Murmoll.

Er det vor Keisers hele Styrke?

Første.

Ja!
Er det ei godt saa?

Anden.

Og vi har isinde
At slaae en to, halvtredie hundred Tusind.

Murmoll.

Er Fjenden da saa stærk?

Anden.

I Tallet, ja.

Og vi har to Armeer i Baghold, seer du.

Murmoll.

Hvor det?

Anden.

Den ene er paa Marschen hid

Og kommer der.

Keiseren (kommer).

Nu, Børn, Alt godt og vel?

Anden.

Ja, Eders Majestæt!

Første.

Alt godt forsaavidt . . .

Keiseren.

Siig frem, min Søn!

Første.

Jeg vilde vide noget,

Som Eders Majestæt mig bedst kan sige . . .

Keiseren.

Nu?

Første.

Mon vi snart kan komme til at slaaes?

Keiseren.

Kan være — men hvorfor?

Første.

Jeg skulde hjem

At holde Bryllup, Eders Majestæt!

Keiseren.

Ei, Kammerat! saa veed jeg intet bedre,
End at du først en Brudegave henter.

Første.

Tak, Eders Majestæt!

Keiseren.

Du skød forbi

Min Mening, mærker jeg, og traf min Pung.
Det var, formoder jeg, et Vaadesskud.
See der!

(Giver ham nogle Penge).

Men hent dig Resten saa hos Fjenden!

(Bliver Murmoll vaer. Soldaterne gaae).

Du her? jeg kjender dig, du fældte Murku,
Du stred, om ret jeg mindes, for din Elskte?

Murmoll.

Ja, Eders Majestæt!

Keiseren.

Har I havt Bryllup?

Murmoll.

End ei.

Keiseren.

Hvi saa?

Murmoll.

Vi først maa have Brød.

Keiseren.

Det skal da være meer end dagligt Brød.

Murmoll.

Det faldt ei i vor Lod.

Keiseren.

Maaskee det Brød,
I kalde dagligt, ei er Nøisomheds?

Murmoll.

Hvis Nøisomheds er Nødtørfts, er det vort.

Keiseren.

Da gav jeg Eder dog en Brudegave,
Som, falden i Arbeidsomhedens Skjød,
Vel kunde givet meer end Brød til Nødtørft.

Murmoll.

Den fik vi ei.

Keiseren.

Hvad? af Saringo ei?

Murmoll.

Nei, Eders Majestæt!

Keiseren.

Ja saa — ja saa!
Men kan en kraftfuld Arm, et modigt Bryst
— Og ædelt, haaber jeg — ei finde Brød?

Murmoll.

Brød søger jeg hos Eders Majestæt.

Keiseren.

Og Kampens?

Murmoll.

Ja!

Keiseren.

Saa søg ei længer da.
Følg mig, min Søn, og vær du mig velkommen!
(De gaae).

Valplads

(besaaet med Liig, døde Heste og sønderbrudte Krigsvaaben af forskjellige Slags. I Baggrunden endeel Soldater, af hvilke nogle grave Kugler, andre kaste Liig og Hestekroppe ned i Kulerne. Paa Levningen af en Lavett sidde to fjendtlige Soldater, ifærd med at æde og drikke).

Første Soldat.

Dennegang skal de da ikke kjævles om Tab og Fordeel, eller tillyve sig Seiren paa nogen af Siderne, thi her er Syn for Sagn, veed jeg; men vi var da ogsaa Tre, Fire om Een, maa jeg sige.

Anden.

Ja, vi har banket dem Trøien. Jeg gad vidst hvad Hertug Bulver siger om den Kjepperyggedands, han maatte springe dengang. Rovfuglene har travlt derude, og Ligene vil snart begynde at stinke. Er der mere i vor Flaske? Godtaar! Keiserens Skaal!

Første.

Hør, fortæl mig engang, Kammerat: hvorfor forlod du din Keiser og tog Tjeneste hos hans Fjende?

Anden.

Ei, jeg havde Lyst til at see mig om, og da det nu desuden begyndte at gaae ham saa skjævt, saa forstaaer du, saa...

Første.

Saa løb du lige over til hans Fjende.

Anden.

Nei, jeg gik over, som en fiffig Gut.

Første.

Her kom nok en heel Slump fiffige Gutter, troer jeg?

Anden.

Den største Deel af Regimentet gik med Pik og Pak til Hoire istedenfor til Venstre.

Første.

I tog feil af Veien i Mørket, kan jeg tænke; i Maaneskin var det ikke skeet.

Anden.

Vi gik med Vinden. Det samme Regiment havde ellers en skjøn militair Holdning, maa jeg sige.

Første.

Ja, det maa du nok sige. Men den, der ikke vidste bedre, kunde ogsaa sige, at en skjøn militair Holdning er den, der holder Stand mod Fjenden.

Anden.

Kom mig ikke med saadan Snak, eller jeg skal vise dig, at jeg har lært hvad der anstaaer en retskaffen Krigsmand!

Første.

Har du lært det, saa har du lært meget; thi hvad der anstaaer en retskaffen Mand, som ikke er Krigsmand, anstaaer ogsaa en Krigsmand, der oven i Kjøbet bør have lært sin ædle Kunst.

Anden.

Ja, vor Kunst er ædel, man maa nu sige hvad man vil.

Første.

Saa? kalder du den Kunst, at kunne slaae Folk ihjel, ædel?

Anden.

Nei, du har Ret; den er just ikke saameget ædel.

Første.

Hvad? er det ikke ædelt at kæmpe for Fædreland og Konge?

Anden.

Det kan ikke nægtes.

Første.

Er den Kunst da ikke ædel, der lærer os, hvorledes vi bedst kunne seire i saadan Hæderskamp?

Anden.

Ja, er det ikke saa, som jeg siger? Jo, ved

Sanct Bigot, Formanden i mit Troessamfunds reengjorte Israel: vor Kunst er saa ædel, som nogen kan være!

Første.

Aha, du er af det Slags Folk! Ja saa. Men du slaaer jo hverken for Fædreland eller Konge, og altsaa er din Kunst ikke ædel?

Anden.

Jeg slaaer for min Æres og vort Israels Skyld som en retskaffen Krigsmand. Den, der siger andet, maa belave sig paa at miste et Par Potter af sit fordømte Blod!

Første.

Da siger jeg, at Æren ikke strammer dine Sener her, og altsaa skal jeg jo miste et Par Potter Blod?

Anden.

Ja, for du har beklikket min Ære!

Første.

Men du sagde jo nylig, at du havde lært hvad der anstaaer en retskaffen Krigsmand?

Anden.

Ja, og det siger jeg endnu.

Første.

Veed du da ikke, at alle ædle Konger og ret-

færdige Love forbyde Krigskammerater at udgyde hverandres Blod for at tage Selvhevn?

Anden.

Det har jeg længe vidst.

Første.

Og erkjender du disse Loves Gyldighed?

Anden.

Forsaavidt som de ikke stride imod vort Troessamfunds Love, der befale os, i Herrens Navn at oploſte Troens Sværd imod de Fordomte, som gjøre sig stinkende i vort Israels Næsebor, og at borttage disse Ugudelige midt af Israel.

Første.

Tov lidt, Kammerat: jeg har jo ikke endnu gydt nogen Stank i dit Israels Næsebor, og altsaa hører jeg jo ikke endnu til de Fordømte?

Anden.

Du har gjort det Onde for Herrens Ansigt, fordi du har beklikket en af hans Udvalgte.

Første.

Men naar du nu skiller mig ved to Potter Blod for at tage Selvhevn, saa gjør du jo din egen Sag til Herrens, og overbeviser derved hver retskaffen

Mand om, at du aldeles ingen Brug gjør af din foregivne Kundskab om det, der anstaaer en retskaffen Krigsmand?

Anden.

Du maa have lært Procuratorkneb, for du kan gjøre Hvidt til Sort og vende op og ned paa Alting. Gid Sanct Bigot var her! han vilde snart stoppe Munden paa dig.

Første.

Har Sanct Bigot i sine Prækener for dit Troessamfund aldrig sagt dig, at der gives noget, som de „Fordømte" kalde Fornuft og Samvittighed?

Anden.

Jeg vil ikke tale mere om den Sag. See, hist komme to af vore Officerer.

Første.

See, den ene sparker til Ligene!

Anden.

Ham kjender jeg, han hedder v. Finken, han har været min Lieutenant og har fugtlet mig mangen god Gang.

Første.

Han er altsaa en af de fiffige Gutter. Er han ogsaa en af Jert Israels Udvalgte?

Anden.

Det veed ikke jeg; vort Samfund er stort. Men han blev ellers casseret, længe før jeg kom hid.

Førſte.

Da har han enten ikke lært, eller glemt, eller ſtilt ſig ved det, der anſtaaer en retſkaffen Krigsmand, ſom aldrig kan haane en falden Fjende. Den anden kjender jeg, det er min Captain. Det er beſynderligt, at han vil følges med den Karl.

v. Finken og en anden Officeer (komme).

Officeren.

Dengang har Lykken gjort ſin Skyldighed.

v. Finken.

Vi hugge Kronen ſnart af Glomers Hoved!

Officeren.

Jeg har kun ringe Deel i denne Seir;
Jeg var faſt ei i Ilden denneſinde.

v. Finken.

Nu, da var jeg, paa Ære, for os Begge,
For vor Captain og hele Compagniet!
Jeg rydded op, mit gode Sværd ſad faſt
Hvert Dieblik i Bruſt og Pandſerrygge!
Her brugte jeg mit Sværd lidt anderledes,
End da jeg vog hiin Rebuliner Murku;
Endſkjøndt den Samme var et Satans Jern!

Officeren.

Om Kæmpen Murku har jeg hørt fortælle;
Saa I har fældet ham?

v. Finken.

Sku her hans Bane!
Jeg frelste Glomer fra hiin Bussemand,
Som satte Skræk i hele Keiserdømmet;
Jeg skaffed Glomer Gormalls gyldne Krone
— Som, kan jeg troe, jeg skaffed ham saameget,
Hvad jeg i Staal og Brynie fratog Fjenden —
Og til Belønning for min Heltedaad,
Saae jeg mig sat tilside for en Kryster,
En Finkeridder, Pralhals: denne Bolver!
Men jeg skal lære dem at græde Blod!

Officeren.

Feltmarskalk Bolver mener I? Saavist,
Som I bagvasker ham, jeg ham høiagter,
Ei mindre naar sit Heltebryst han vender
Mod vore Sværd og frygtelige Ildsvælg,
Og bringer Skræk og Død i vore Rækker;
End naar, i Kamp mod overlegen Magt
Og ved Forræderi forladt af Sine,
Fra blodig Val han trækker sig tilbage.
Saa er hans Færd i Kamp; saa Keiser Glomers.

v. Finken.

Nei see, see hist!

Officeren.

O sørgelige Syn!
En Enke søger hist sin faldne Mand,
Sit Haab, sin Trøst og sine Børns Forsørger!
En anden her sin Søn — den eneste,
Nu brudte, Stav for hendes Alderdom!
En Søster Broderen, en Mø sin Elsker!
De tinge, kummerfulde, med Soldaten
Om deres Elsktes Liig. Kun Haab paa Gud,
Kun det skal trøste dem!
Jeg troer, I leer?
Kan dette Syn, hvad heller mine Ord
Til haanligt Smiil, til Latter Jer bevæge?

v. Finken.

Ah, Bagatel!

Første Soldat (afsides).

Er Taushed nu ei Brøde?

Officeren (til v. Finken).

Det mener I?

v. Finken.

Jeg agter Blod som Vand.

Officeren.

Maaskee I agter Vandet høit?

v. Finken.

Som Helten

Den feige Træl!

Første Soldat.

I hjerteløse Slyngel!

Officeren.

Du, Lirmsong, her? tilbage, siger jeg!

Lirmsong.

Tillades det mig ei at banke ud
En mindre giftig Vind af denne svulne
Skindpose, fyldt med Stank?

v. Finken.

Jeg ham foragter!
(Han løber bort).

Officeren.

Har du i Dag ei andet Tidsfordriv
End dig at harme over saadan Usling?
Fleer Folk maa hid og kule Ligene,
At ei en Pest sit byldblaae Hoved reiser
Og puster Gift og Død fra sine raadne,
Stinkende Lunger.

Lirmsong.

Dette „stinkende"
Sin ene Taa i Fødslen fik forvredet.

Officeren.

Forstaaer du dig paa sligt? Kom, følg mig nu,
Og lad os sladre noget sammen, Lirmsong!
(Fjern Lyd af Trompeter).

Lirmsong.

Hvad fødes nu?

Officeren.

Ei, Lirmsong! veed du ei
Hvad Tiden siden sidste blodig Kamp
Har været svanger med?

Lirmsong.

Nei, Hr. Captain!

Officeren.

Saa faaer jeg vel (thi det er tungt at faste)
Berede din Nysgjerrighed et Maaltid.
Du seer jo hisset hine fire Høie
Og Teltet, reist paa hver især. Hvert Telt
En Majestæt i snevre Rum indslutter,
Som dog vil vorde snevrere engang
I Marmorkisten. Mellem hine Høie
En Slette breder ud sit grønne Tæppe.
Der vil nu disse fire Majestæter:
Glar, Glomer, Keisere; Thurm, Gormall, Konger,
(„Af dybest Længsel efter dyre Fred
Og høiest Omsorg for at Blod kan spares,

Af Maadehold og allernaadigst Huld
Og Kjerlighed til Undersaatter drevne",
Og andet meer, de ved Herolders Struber
Har ladet raabe ud i Luftens Rige),
Der vil de, siger jeg, forsamle sig
For nu en evig, evig Fred at slutte,
Der, næst Guds Bistand, skal med signet Held
Husvalende sin dyre Balsam gyde
I dybe Vunde, Krigens Sværd har slaget.

Lirmsong.

Det gaaer ei godt, naar Keiser Glomer kommer
Saa nær sin Erkefjende.

Officeren.

Ei! Kong Gormall
Af Fløiet paa sit Slot har lært den Kunst
At dreie sig, som Vinden blæser til.

Lirmsong.

Her hjelper, frygter jeg, hans Kunst ham ei.

Officeren.

Og Keiser Glomer, i sit eget Rige
Haardt trængt af overlegen fjendtlig Magt,
Maa give efter her.

Lirmsong.

Det gjør han ei.
Nei, kan Kong Thurm, vor Klodes bedste Fyrste,

Der har sit Riges sande Vel for Øie,
Og fra hvis fredindviede Kongebryst
En ædel Sjel har fjernet hver en Tanke
Om Laurbær, vundne kun ved misbrugt Magt;
Som tvungen kun mod Glomer sig har rustet:
Kan Thurm ei mægle Fred imellem dem,
Da vorder Fred ei Frugt af dette Møde.
Monstroe det Indfald kom fra Keiser Glomer?

Officeren.

Nei, Glar og Gormall har, saa vil man vide,
Ved venlig Hilsen til Forlig ham indbudt
Og derved røbet deres Maadehold
Og dybe Længsel efter Freden, seer du.

Lirmsong.

Sligt sees vel bedst, naar Mødet er forbi.
Det var tilvisse fyrsteligt, om de
I egne allerhøieste Personer
Imellem sig en Fred nu kunde slutte,
Som i det mindste dog fik Duun paa Hagen,
Thi Skjægget vil vi aldrig tale om,
Om Evigheden endnu meget mindre.
Hvorfor monstroe de her gik uden om
Diplomatikens brede Kongevei?

Officeren.

Det var, gaaer Sagnet, Glars og Gormalls Ønske,

At Sagen skulde Landeveien fulgt;
Men Glomer vilde ikke aabne Bommen.

Lirmsong.

Det troer jeg nok. Hvis den han havde aabnet,
Saa kunde kløgtig, diplomatisk Kunst
Sat Tidens Hortot paa sin Rok og spundet,
Til videst Net, en Traad, saa fiin og lang.
Saa skulde Alt (det var vel Meningen)
Imidlertid in statu quo forblevet,
Og vore Krigereført Krig saalænge
I Smug med borgerlige Fadebure
Og Bøndernes Madposer her i Landet;
Og naar saa Krigen var brudt ud paany,
Var Alt paa rede Haand for Glar og Gormall.

Officeren.

Det ligger aabenlyst for Hvermands Blik.

Lirmsong.

Ja, ellers kunde jeg det ikke øinet.

Officeren.

Tag dig i Agt! en slet og ret Soldat
Maa ikke have Øine, der, liig Uglens,
Kan see hvad Dagens Sol just ei belyser;
Og seer du sligt for Eftertiden, Lirmsong,
Det bliver mellem mig og dig. Kom nu!

(De gaae).

En Slette imellem fire Hoie.

(Paa Sletten ere fire Hoisæder opreiste med Tronhimle over. Kong Thurm, Keiser Glomer, Keiser Glar og Kong Gormall, hver i Fyrstedragt, sidde i Hoisæderne. I passende Afstand staae begge Partiers Folge, hvert paa sin Side af Sletten).

Glomer.

Da lykkelig vi nu har overstaaet
Hvad Etiqvetten bød os noie følge,
Og hver af os er kommen i sit Sæde,
Saa onsker jeg, I fyrstelige Mænd!
(Ifald det Eder maatte saa behage)
At kjende Midlet, Eders Viisdom udsandt
Til Samdragt, om ei Venskab mellem os
Og onsket Fred imellem vore Riger.

Glar.

Af denne Sammenkomst vort Hjerte haabed
Meer end et Middel blot til Nærmelse;
Vi vented vist, at Kyhlams Heltekeiser
Os noget Tilbud havde forst at gjore.

Gormall.

Og — som I har saa ofte forhen gjort —
Forst vilde lade egen Viisdom mæle.

Glomer.

Med venlig Hilsen har I stevnet mig

Hid til Forlig med Eder, Glar og Gormall!
Og da Krigslykken nu sit Nectarbæger
Har Eder rakt, men mig sin bittre Skaal,
Saa venter jeg, I tage Ordet først.

Glar.

Det lader til, I nu vil minde om,
At vi den bittre Skaal har forhen tømt?

Glomer.

Og I, at jeg først førte Ordet, Glar!

Glar.

Det følte vi!

Gormall.

Og vore Riger med!

Glomer.

Maaskee I vil, at jeg skal byde først,
For senere ved Eders givne Afslag
Mit Tilbud desto dybere at haane?

Thurm.

Ifald et velmeent Ord, talt af en Mand,
Der under Eder staaer i Magt og Vælde;
En Mand, der broster for i mange Stykker,
Men som, hvis nu han var i Eders Sted,
Forsmaaede ei et velmeent Raad af Eder;

Ifald mit Ord maa finde Veien aaben
Til Eders Bryst, I Jordens Mægtige:
Saa lytter venlig til min ringe Tale!
I Magtens Purpurpryd I sidde her
Forsamlede for Fyrstedaad at øve.
Med Herskerspiret, lagt i mægtig Arm,
Og Kronens Guld, betroet det høie Hoved,
Har Gud tillige for en Tid betroet
Tusinders Vee og Vel til Eders Omsorg,
Ja Millioners, ja ufødte Slægters!
Thi lad Enhver af os, som sidde her,
Med større eller mindre Magt begavet,
Det mage saa, at ei hans Daad og Idræt
Modsiger selv hans fyrstelige Udsagn
Om Længsel efter længe savnet Fred,
Om Maadehold og fyrstelige Huld
Og Kjerlighed til sine Undersaatter;
At hine Ord, han nys lod raabe ud,
Ei vorde kun betydningsløse Lyd,
Til Priis for Vinden givne! Lad os stræbe,
At vi, naar her vort Dagværk er tilende
Og jordisk Høihed sunken ned i Muld,
Kan uden Rædsel høre Domsbasunen!
Til dig min Bøn da være, Keiser Glomer:
At ei du ydmyg Oliegreen forsmaaer

Ved Siden af den stolte Laurbærkrone;
At du, som først med Kampens Krands dig smykked,
Vil samle først til Fredens skjønne Krands
Ved først at gribe efter Olieblabet.

Glar.

Saa gavmild er vor Broder Thurm med Krandse
Af myge Oliegrene, stolte Laurbær,
At knap et ringe Blad os Stakler levnes.

Gormall.

Kan møisom Flid ei nogle glemte Blade
Af Levninger i Efterhøst sig samle,
Faaer man, med dem man har, sig lade nøie.

Thurm
(til Glar og Gormall).

Paa moden Frugt er Efterhøsten rigest.
Et velmeent Ord ei vorde misforstaaet
Og fjerne Eders fyrstelige Blik
Fra Eders ædle Hensigts store Formaal!

Glomer (til Thurm).

Min kongelige Thurm! ei Purpurkaaben,
Ei Kronens Guld dig sine Smykker laane;
Du er dit Purpurs Pryd, din Krones Glands.
Dit Raad til meer end skyldig Tak forpligter.
Saa hører Glomers Tilbud, Glar og Gormall!

At Herskesyge, Higen efter Laurbær
Ei altid, men at stundom brudte Løfter,
Nid, Avind, hyret Udaad — kort Nødværge
Af Balgen drog mit Sværd, som, snelt til Hevn,
Faldt tungt paa Eders Riger, Glar og Gormall!
Det vide I. Ei var min Hensigts Maal,
At jeg, med Vanvids Sot og Syge slagen,
Mig vilde paa Tyrannens Trone sat,
Reist paa en Verdens blodige Ruiner;
Ei var mit Meed en Verdens Undergang,
Ei Nationers Fald. Men see: den Kraft,
En Dødelig, her ukaldt, vilde yttret,
Sank hen i Afmagts Intet! Nok herom!
Det er forbi!

Glar (afbrydende).

Forbi, men ei forglemt!
Først da kan Verden ønske sig tillykke!

Thurm.

Meddeel os nu dit Tilbud, Keiser Glomer!

Glomer
(til Glar og Gormall).

Ei noget Paaskud, fundet let af den,
Som ønsker Krig; men ene kun Nødværge
Herefter skal mit Sværd af Balgen drage.

Omhyggelig vil jeg i eget Rige,
Fredmæglende i Andres hvor jeg mægter,
Fredspalmen pleie, at dens vide Skygge
Heldbringende sig over Jorden breder.
For Tab, tilføiet Eder ved min Brøde,
Udgifter, jeg ved uretfærdig Krig
Har foraarsaget Eder, vil jeg give
Al den Erstatning, I med Billighed
Kan fordre her, og jeg formaaer at give;
Saafremt I ufortøvet Eders Hære
Hjemsende fra mit Land og trolig holde
Jert givne Ord. Hvad sige I til dette?

Glar.

Vi Glar den Anden, af Guds Naade sat
Paa Riserlandets store Keisertrone,
Vi give, Glomer, dig — end Kyhlams Keiser —
Vort Ord, urokkeligt som Jordens Grundvold,
Saalunde i vort eget Navn tilkjende:
Først skal du vide, at vort Maadehold
Er Verden kundgjort og saa vel bekjendt
Som vor Forlængsel efter Fred, vor Gudsfrygt.
Bestraalt, i Ydmyghed, af denne Glands,
En evig Fred vi herved ville slutte
Imellem os og dig og vore Riger;
Saafremt til os til evig Arv og Eie

Du afstaaer nu det Kongerige Tisong,
Der ligger, veed du selv, os heel beqvemt,
Og kan, indlemmet i vort Rige, være
En svag Erstatning for vort lidte Tab,
Og give just paa den Kant vore Stater
En — som du selv kan indsee — skjønne Runding.
End videre skal du til os betale,
Eengang for alle og i tre Terminer,
Sex Millioner Daler Sølvermønt
— Det Halve ei engang af den Bekostning,
Vor Hærs Udrustning sidst har sat os i.
Hvad siger du til dette?

Thurm.

Broder Glar!

Gormall.

Vi Gormall, af Guds Naade Nebuls Konge,
Med uindskrænket Herskermagt velsignet
Og Halsret over kjere Undersaatter;
Beskytter af den ene sande Kirke,
Den ene saliggjørende paa Jorden:
Alt, hvad vor Broder Glar, Stormægtigste,
Har sagt saa skjønt om sine Dyders Glands,
Med samme Sandhed kan om vore siges;
Vi føie til: vi er vort eget Vi!

Thi ville vi, i Korthed, sige dette:
Imellem os og dig og vore Riger
En evig Fred vi slutte, Kyhlams Keiser,
Naar du til os til evig Arv og Eie
Afstaaer det Fyrstendomme Tisisusev,
Som ligger os beqvemt i alle Maader,
Og nogenlunde kan vort Tab erstatte.
Dernæst betaler du i Krigsomkostning,
Eengang for alle, inden Aarets Udgang,
Til os ni Millioner Daler Guldmønt;
End videre formæler du din Datter,
Prindsesse Silva, med vor Søn, Prinds Eimer.
Hvad siger du til dette?

Thurm.

Broder Gormall!

Gormall.

... Til dette, for det Første, Keiser Glomer?

Glomer.

Dig Tredjedelen af mit Rige, Glar?
Dig Fjerdedelen og min Datter, Gormall?
Og hertil femten Millioner Daler?
Kan I mit Tilbud dybere ei haane?

Glar.

Min Fordring billig er.

Gormall.

O Røverkjøb!

(Til Glomer).

Ei har du hørt mit Ultimatum, Glomer!

Thurm
(til Glar og Gormall).

O hører mig...

Glar og Gormall.

Nei, vi vil intet høre!

Glomer (til Thurm).

Spild ikke dine Ord, min ædle Thurm!
Jeg veed, du tvungen dig mod mig har rustet,
Ei kunde gjort og ei kan gjøre andet,
For ei at see dit Rige ødelagt.

Glar
(afbrydende, til Glomer).

Du viser os, som har beseiret dig,
Kun lidt Opmærksomhed ved disse Skure
Paa blotte Jord.

Gormall.

Og ei engang du lod
Kartoverne os byde her velkommen.

Glomer.

Ei ere I Kartoverne velkomne,

Og jeg kan ikke faae dem til at hykle.
Hvortil desuden al den Brag og Bulder?
Hvad festlig Fryd, hvad Hoitid er paafærde?
I gribe gridske efter Heltens Hæder,
Men aldrig vil I dele Heltens Farer;
Og naar engang I lugte Damp af Krudt,
Skal Rygtet strax med sin Basun for Munden
Udblæse saadan Daad med fulde Kjæver.

Glar.

Vi gav dig Banesaar!

Gormall.

Vi saae dig falde!

Glomer (til Glar).

Hvis i din golde Ørk du havde mødt mig,
Jeg skulde jaget dig til Halsen ud
I dine sure Sumpers Dynd!
(Til Gormall).
End du?
Hvor stodst du, da jeg faldt, Kong Finkeridder?

Gormall.

Du morer os. Far fort!

Glomer.

Du Purpursnegl!
I Støvet laa du for min Fod, og følte

Dig ængstlig for med dine Følehorn,
For din Beseirers mindste Vink at lyde;
Da logred du. En Rynke i min Pande
Jog Skræk og Rædsel i din feige Sjel,
Jeg kunde knust dig som en slimet Klump...

Glar (til Glomer).

Ei skalst du Jordens Kreds i Aaget spænde!

Gormall.

Ei den hudflette med din Grumheds Svøbe!

Glar.

Ei lægge frie Mænd i Slavelænker!

Gormall (leende).

Ei knuse slimet Purpursnegl i Støvet!

Glomer.

Hvad hindrer mig at knuse dig paa Stedet,
Ifald jeg vilde smudske mine Fingre?
I tale her om Aag og Slavelænker?
Hvordan behandle I hvad misbrugt Magt
Og List og Trædskhed gav i Eders Vold?
Seer til, I falde ei i egne Snarer!
(Til Thurm).
Giv mig din Haand, du kongelige Mand!
Tag dig i Agt for disse Maadeholdne,

At ei de røve dig dit Kongerige!
Naar Marmorkisten vorder disses Rige,
Og videlystne Efterslægt maa søge
I Kroniken om deres glemte Navne:
Da skal, min Thurm, dit Folk dit Navn erindre!
Og naar en Fremmed kommer did og spørger:
„Hvem mindes her blandt hedenfarne Konger?"
Skal Folket svare: „Thurm den Eiegode!"
Tag mit Farvel, du kongelige Mand!

Glar.

Hvad bydes os!

Glomer.

Dig Kamp paa Liv og Død,
Hvis du tor møde mig i Kampen, Glar!

Gormall.

End os?

Glomer.

Dig, Helt? min dybeste Foragt!
O du Elendige!

Gormall.

Nu, Tak for os!
Vi skulde os forlængst betakket, Glomer,
Hvis ei vi vilde dig forundt den Glæde,
For sidste Gang din Galde at udgyde.

Glomer.

Ja, du har Ret. Jeg er en Daare, Gormall!
(De gaae, hvert Parti til sin Side).

En aaben Plads, i Midten et Træ.

(Forsamling af Mænd, Qvinder, Ynglinge, Børn. Den største Deel i Pjalter, og bevæbnede med Øxer, Knive, Køller, Pigge o. s. v. Mængden forøges stedse af Tilkommende. Tummel og Forvirring hersker i Forsamlingen).

En Mand.

Hvor bliver vor Anfører af, monstroe?

Anden.

Du mener vel vor General?

Første.

Jeg mener Blodøxe, gjør jeg saa; vor Styrkes Storm, som skrevet staaer.

Anden.

Ham mener jeg med. Men du skal kalde ham General, skal du.

Første.

Jeg kan kalde ham hvad du vil. Men nok er det, at han skal slaae Hovedet paa vort Forehavendes

Søm, og sætte Spyd paa vor Tapperheds Skaft, eller rettere: Skaft paa vor Tapperheds Spyd, til Forfærdelse og megen Rædsel for vore Fjender.

En Anden.

Der kommer vor General og vor Ypperstepræst.
Lad os nu høre hvad de sige for godt.

(Blodøxe, en Kæmpeskikkelse, med Armene blottede til Albuerne, en langskaftet, stor Øxe paa Skulderen, en Mængde lange Fjer i Hatten, og Mester Markolf Tusertaser, en lang, vindtør og gusten Person, iført en mørkebruun Roquelaure, med et Bælte om Livet og en Prygl i Haanden, træde ind).

Blodøxe.

Nu, stille her! Hollo, du der i Vamsen,
Vær stille, siger jeg! Saa staaer dog Satan
I denne Gedehamserede! Stille!
Jer General Blodøxe siger: stille!
Hold op at fløite, du! og du at brøle!
Den Første nu, der vover her at knye,
Ham skal jeg splitte Skroget med min Øxe.
Bæk med de Rollinger, ad Helved til!
Giv mig en Slurk — jeg seer, du har en Puffert.
Nu, stille! Tand for Tunge! Seer I ei,
Vor Kukkenhab*) har sat sig der i Træet?

*) Kukkenhab betyder en Viinperse.

Han skal Jer salve med en liflig Salve
Af Aandens Krukke. Stille, Mutter Blaartot!

Tufertafer
(raabende fra Træet).

Saa sagde Herren: Markolf Tufertafer!
Du skal herefter kaldes Kukkenhab;
Thi du skal være Persen i min Viingaard.
Og nu, min Kjere, reis dig, Kukkenhab,
Omgjord din Lend, tag Staven i din Haand,
Gak ud, ryst Støvet først af dine Fødder
I Babels Stad, som bøier Knæ for Baal,
Forsøi dig saa til Israels Udvalgte,
Stig op i Kundskabs Træ paa Godt og Ondt,
Og gyd mit Ord i Folkets Ørebuler!
(Han afbrydes ved Tummel blandt Skaren).

Blodøxe (afsides).

Der bugter Slangen sig i Kundskabs Træ,
Men ei til Jagen ud af Paradiset.
(Høit).
Glem ei hvad du vil sige, Herrens Perse!
(Til Mængden).
Saa stille, siger jeg, for alle Djævle!

En Stemme.

Holla! her er en Tønde Brændeviin
Fra Høker Mikkel Pippersak paa Hjørnet.

Flere Stemmer.

Heisa! Frisk op! Tappen af Tonden! Godtaar! Mikkels Skaal! Fyld her i min Hat! Hei, er her Ingen, der har en Sko med Bund i? Mikkel var altid en Hund til at flaae Fattigfolk!

Stemmen.

Han beder ydmygst, I hans Skaal vil drikke
Og spare ham og hans paa Liv og Lemmer
Og lade ham hans Smule Fattigdom!

Flere Stemmer.

Smule Fattigdom? — Hid! hollo! hid med en Slurk til vor Ypperstepræst! — Paa Liv og Lemmer? Vi maae først høre hvad vor General og vor Ypperstepræst siger til den Ting.

Stemmen.

Og ydmygst beder Mikkel Pippersak,
At I, saafremt I finde Ting af Værd,
Som Guld og Sølv, Tin, Kobber, Messing, Uhre,
I da vil ham erindre, kjære Venner!
Han Alt betaler efter høiest Cours.

Blodøxe.

Naa? er her Ende snart paa denne Kaglen?
Afsted med Tonden, Knegt! nu er den tom.
Nu, Høire om! og hører kjønt med Andagt

Hvad Kukkenhab forkynder Jer fra Herren,
Og om han vil, at I skal sulte, torste,
Forhaanes, pidskes, gaae i Bolt og Jern
Og bære Pjalter al Jer Levetid.

Tufertafer.

Saa siger Herren: Hvo er jeg monstroe,
At nu de boie Knæ for Baal og Magog? —
Og hører nu, I Israels Udvalgte,
Hvad denne Baal og Magog er for Karle!
Da Herren — han, som sendte mig herhid —
Af Intet havde skabt den hele Verden,
Og hvilte sig fra sine Hænders Gjerning,
Da listed Satan sig paa Hosesokker
Og med en Tværsæk paa sin sorte Nakke
Forbi den Engel, der var sat til Skildvagt
Ved Mørkets Port, og kom saa op paa Jorden
Dybt fra den fule Afgrunds Svovelkuler.
Og der han nu var kommen op paa Jorden,
Tog han sin Tværsæk af sin sorte Nakke;
Og Satans Tværsæk var af Tudseskind
Og snoret med en Snor af Snogetarme,
Og Snoren snoret var i Hexeknude,
Og Satan løste den med sine Tænder...

En halvdrukken Mand.

Han veed Besked i alle Stykker!

En Anden.

Ah, den hellige Mand!

Tredie.

Men, hvor Fanden er det dog muligt, Børnlille, at han kan vide alt det?

Lufertafer.

Og Satan tog en Krukke af sin Tværsæk,
Og Krukken var saa sort som Satan selv
Og brændt i Svovelpølens grumme Luer.
Og Satan tog en Salve af sin Krukke,
Og Salven var af Øglegift og Edder
Og Djævleskarn og Satans eget Spyt
Og mange gruselige Uhumskheder,
Med tusind Koglerier, sammenæltet;
Og Satan smurte Salven paa to Kjeppe,
Og disse Kjeppe havde Satan flaaet
Med sine Negle af et visnet Træ,
Som var forbandet af den Herre Gud.
Og Satan satte Kjeppene i Dyndet,
Og blæste paa dem med sin Aandes Stank,
Og Baal og Magog stod for Satans Øine...

Blodøxe.

Der hør I selv, at Satan skabte dem!

Lucertaser.

Og Satan slutted Pagt med Baal og Magog,
Og Baal og Magog sig forskrev til Satan.
Og Baal og Magog drog al Verden om,
Og mange Vældige paa Jorderige,
Men fremfor Alle de saakaldte Lærde,
Skriftkloge, disse gudsforgaa'ne Hyrder,
Som sidde i Hoiskolernes Hoisæder,
De kyssed Baal og Magog paa der' Mund,
Og slutted Pagt med Satan, Baal og Magog,
Og sig forskrev til Satan, Baal og Magog.
Og der nu disse gudsforgaa'ne Hyrder
Saa havde kysset Baals og Magogs Munde,
Og sluttet Pagt med Satan, Baal og Magog,
Forskrevet sig til Satan, Baal og Magog,
Og sat sig i Hoiskolernes Hoisæder:
Saa boiede de Knæ for Baal og Magog,
Og bade saa paa Knæ til Baal og Magog,
Og offred Rogelse til Baal og Magog,
Og kaldte dem „Fornuft og Verdsligviisdom".

Blodøxe.

Der hør I selv hvad disse hersens Lærde,
Som sidde i Hoiskolernes Hoisæder,
Og kalde sig „Doctorer, Professorer",
Og have kysset Baals og Magogs Munde,

Og sluttet Pagt med Satan, Baal og Magog,
Forskrevet sig til Satan, Baal og Magog,
Og bøiet deres Knæ for Baal og Magog,
Og kaldt dem saa „Fornuft og Verdsligviisdom“;
Der hør I selv hvad disse Gudsforgaa'ne,
Hvad disse hersens Rationalister,
Som vil udrydde Israels Udvalgte,
Dog er for noget Satans Helvedpak!

Tufertafer.

Saa siger Herren: Hvo er jeg monstroe,
At de nu bøie Knæ for Baal og Magog?
Og de sig gjør til Torne i mit Øie
Og vederstyggelige for mit Ansigt
Og stinkende i mine Næsebor.
Og Staden bøier Knæ for Baal og Magog...

Blodøxe.

Der hør I selv, den hele Stad er Satans!

Tufertafer.

Og deres Keiser er et Babels Taarn,
En Baals og Magogs Dyrker midt iblandt dem.

Blodøxe.

Og Keiseren! mærk Eder det, Børnlille!

Tufertafer.

Jeg Herren sender Fjender i hans Land,

Og som Græshopper skal hans Fjender være,
Utallige som Sand i Havet, Kjere!
Og jeg vil slaae hans Land med svare Plager,
Med Dyrtid, Hungersnod og Pestilents.
Og see, han er som Roret i min Haand,
Og jeg vil gjøre mod ham saa og saa,
Og lægge saa og saa dertil, og komme
At sønderbryde ham hans Hovmods Horn,
Og jeg vil ham udspytte af min Mund,
Og knuse ham i Støvet, siger Herren...

Blodøxe.

Der hør I selv! See, nu er Fjenden kommen,
Og farer frem med Brag og megen Bulder,
Og Dyrtid, Hungersnød og Pestilents,
Fordi de bøie Knæ for Baal og Magog,
Som vil udrydde Israels Udvalgte.

Tufertafer.

Saa siger Herren: De Eenfoldige
Og Fattige i Aanden, dem som hungre,
Og dem som tørste, dem som gaae i Pjalter,
Dem vil jeg give Riget, siger Herren;
Og de, ja de skal æde Landets Fedme!

Blodøxe.

Op, op. I Mænd! op, Israels Udvalgte!

Op, op, at arve Riget, Herren gav Jer!
Op I, som hungre! æder Landets Fedme!

En Stemme.

Ja, vort er Riget, og vi vil æde Landets Fedme og drikke Landets Brændeviin og slaae Capitalisterne, som vil udrydde Israels Udvalgte, og de Crethi og Plethi, og Belial, og Mikkel Pippersak paa Hjørnet... Holla, her kommer Politiet!

Blodøxe.

Slaaer, hugger ned for Fode, følger mig!
Slaaer, røver, brænder, myrder Alt for Fode!

(De styrte afsted).

Tredie Act.

Det Indvendige af et Telt i Keiser Glomers Leir.

Keiser Glomer,
(omgivet af endeel høie Officerer, sidder ved et Bord med et Landkort for sig).

Saa er min Plan; naar den vi trolig følge,
Skal Seiren, næst Guds Bistand, vorde vor.

En Officeer (afsides).

Naar pleier han at tale om Guds Bistand
I blodig Kamp?

Keiseren.

Er her blandt Eder Nogen,
Der veed en Plan, som, lagt paa bedre Grundvold,
Til Seir og Held os sikkrere kan føre:
Da vil vi bruge den og min forkaste.

En General.

En saadan blev det vanskeligt at finde.
Udføres Planen, da er Fjenden slagen.
Men her er Tre mod Een, vi mangle Folk,
Vi kan kun svagt besætte alle Punkter,
Og slaaer i Panden Lykken mindste Rynke,
Saa . . .

(Han trækker paa Skuldrene).

Keiseren.

Falde vi med Ære, General!
Her Alt maa voves for at vinde Alt.
I veed, hvor det staaer til i Landet her:
Ei kan vi drage Kampen her i Langdrag,
Ei plukke vore Laurbær Blad for Blad;
Den fulde Krands maa her paa eengang vindes.
Enhver af os gjør Sit — meer, om han kan,
Soldaten Sit; og Lykken, General!
Maa slutte Forbund med urokket Mod
Og nagle Seiren fast til vore Faner.

Generalen.

Det give Himlen, Eders Majestæt!

Et Ilbud (kommer).

Hvor er Hans Majestæt?

En Officeer.

Tilbage, Landsmand!

Ilbudet.

Nei, jeg skal frem!

Keiseren.

Hvem der? hvad bringer du?

Ilbudet.

Oproret er brudt ud!

Keiseren (til en Officeer).

Min Garde, Oberst!

(Officeren gaaer).

Keiseren (til Ilbudet).

Hvad Tid?

Ilbudet.

I Aftes, Eders Majestæt!

Keiseren.

Og her først nu?

Ilbudet.

Min Hest af Ilen styrted,
Og jeg foer vild i Mørket. Oprørsskaren
Har paasat Ild ...

Keiseren.

Og myrder?

Ilbudet.

Som en Tiger.

Keiseren.

Og finder ingen Modstand?

Jilbudet.

For sit Værge
Er Staden blottet.

Keiseren.

Sove Borgerne?

Jilbudet.

Endeel af dem alt sove dybe Søvn;
Til Modstand havde sig en Hob forsamlet,
Endeel blev hugget ned med Gru, og Resten
Blev splittet ad, som Vinden splitter Avner.

Keiseren.

Kun altfor vel har Udaad passet Tiden!
Er nogen Borger med i Oprørsskaren?

Jilbudet.

En brødløs Hob halvnøgne Mænd og Qvinder,
Forbrydere, af Fængsler slupne ud,
Dem Oprørsmænd med Ild og Staal har aabnet;
Forgjeldede og Lediggængere
Udgjøre Mængden mellem Oprørsskaren.
Med Øxer, Knive, Køller, rustne Sværd,
Pistoler, Bøsser — mange uden Laase,
Med hvert et Hastværksvaaben er den væbnet.
Dens Løsen, det er Mord og Rov og Brand,
Dens Formand grum, forvorpen uden Lige.

Hans Brølen overdøver Skarens Hylen,
Hans Kæmpelegem rager over Mængden.
Saa gaaer han frem. Blodoxe han sig kalder
Og General for Israels Udvalgte.

Keiseren (til Officererne).

Seer til, saavidt I kunne, mine Venner,
At ingen Nyhedskræmmer sniger sig
Med dette Sorgebudskab ind i Leiren.

(Endeel af Officererne gaae).

Keiseren (til Budet).

Har du dit Ærinde for Nogen røgtet,
For hid du kom?

Ilbudet.

Nei, Eders Majestæt!

Keiseren.

Saa hold, saafremt dit Hoved er dig kjert,
Din Tunge taus!

(Til Officererne).

Snart sees vi, haaber jeg.

Generalen.

Vil Eders Majestæt...

Keiseren.

Ja! Gud i Vold!

(Keiseren og Resten af Officererne, paa tre nær, gaae).

Første Officeer.

Hvor vil han hen?

Anden.

Jeg hørte ei hans Ord.
Hist sprænger han afsted paa Hesteryggen.

Tredie.

Nu farer han til Staden, skal man see,
Og vover ind sig mellem Oprørsskaren.

Første.

Det kan jeg neppe troe.

Anden.

Det gjør han ei,
Men hvis — da gjør han, hvad han ikke burde.

Tredie.

Ja, see nu til; og styrter Hesten ei,
Da vil han være der om nogle Timer.

Første.

Da er det ingen Springvei.

Anden.

Forved os
En overlegen, vel udrustet Fjende,
Som suger Mod i dybe Drag paa Valen,
Besaaet med vore faldne Krigres Liig;
Bag os et blodigt Oprør: nu vi sidde
I Klemmen, veed jeg, op til vore Halse!

Tredie.

Udføres Planen...

Første.

Ja, ifald! og dersom!

Tredie.

Hver Enkelt i vor Hær behøver blot
At slaae tre, fire Stykker eller saa,
Saa vedder jeg, at Planen gaaer igjennem.

Anden.

Gud, haaber jeg, os Alle hjelper over!

Første.

Ja, her er Alt forbi!

Anden.

Ei, munter, du!
Vor Keiser Held!

Første.

Saa munter, som jeg kan,
Og leve han! — men her er Sorgens Land!
(De gaae).

En Torveplads i Kyhlams Hovedstad.

(Omringet af Oprørere sidder Blodøxe paa Levningerne af et nedbrudt Marmormonument. Han er beskjæftiget med at æde og drikke).

Blodøxe.

Hvor er mine Adjutanter? (Han piber i Fingrene. Nogle Oprørere, blandt dem Lux, springe frem). Hvormange Hoveder har I sat paa Udkik paa Lygtepælene?

Lux.

Enten det er to og tyve eller to og tredive, veed jeg ikke saa nøie, Hr. General!

Blodøxe.

Har nogen af dem Paryk paa?

Lux.

Ja, paa et Par Stykker blev Parykken siddende, da vi filede Hovedet af, Hr. General!

Blodøxe.

Godt! jeg skal have en Parykmager ifærd med dem. Hvormange Fanger har I?

Lux.

Vi havde tredive in Alles; men vi har expederet en fjorten Stykker af de Værste, som Satan stod i til at raisonere, Hr. General!

Blodøxe.

Hvormange er her saa tilbage?

Lux.

Det skal jeg ikke kunne sige i en Hast, Gud forlade mig min slemme Synd, Hr. General!

Blodøxe.

Saa vil jeg dømme Resten for Israels Ansigt, mens jeg æder denne Fleskeskinke og drikker Livsensvandet i denne Dunk.

Lux.

Ja, Eders Excellens!

(Gaaer).

Blodøxe.

Godt, du tilforladelige Skinke i Israel! (Brølende). Naar jeg nu blier færdig her, saa gaae vi løs paa Toihuset, dernæst paa Slottet; hører I det?

En Stemme.

Ja, Eders Hoihed!

Blodøxe.

Godt, du meget udsøgte Karl i Israel! Og, hør nu: den, der bringer mig Politimesterens Hoved, skal faae sin Fangst betalt (Lux og Flere komme med nogle Fanger), og den, der faaer ham til selv at bære sit Hoved hen til mig, skal faae indtil Halvdelen af mit

Rige; for Politimesteren har længe gjort sig stinkende i Israels Næsebor.

Lux.

Her er Fuglene, Eders Majestæt!

Blodøxe.

Godt, du ypperste Hjørnesteen i Israel! Nu vil jeg først æde af Munden. — Naa, kom nu med dem, een ad Gangen. Hvad er du for en Karl?

Fangen.

Jeg er en Poet, Digter, eller hvad man vil kalde mig.

Blodøxe.

Saa vil jeg kalde dig en Skovisk da. Hvad kan du qvinkelere om?

Fangen.

Allehaande.

Blodøxe.

Allehaande? det er jo Urtekram.

En Stemme.

Han har skamfuttet Israels Udvalgte!

Blodøxe.

Hold Kjæft, siger jeg! (Til Fangen). Syng en Vise til min Priis, saa maa du løbe med dit Hoved!

Fangen.

Sang jeg til din Priis paa min Viis, saa lod du mig ikke beholde hvad jeg behøvede til Huusbehov af Hoveder at være, om jeg saa havde hundrede.

Lux.

Eders Majestæt skal ikke prutte med ham, for han synger skidt, med Tugt at tale, og her er desuden ikke en Haandfuld, men et heelt Land fuld af saadanne Ugler.

Blodøxe.

Nu skal du rime mig paa Blodøxe!

Fangen.

Det er en urimelig Fordring til en Poet.

Blodøxe.

Hovedet af den Hund, som kalder sig Poet, og ikke kan rime! (Fangen føres bort; en anden ledes frem). Hvad er du for en skrammereret Karl?

Fangen.

En Mand, der har nogle Ordener, som du seer.

Blodøxe.

Ja, det seer jeg nok; men hvor har du faaet dem fra? Hør, Adjutanter! skjær mig en to, tre Stykker af den Karl — skjær hele Klatten væk, som

den sidder! Saa! kom nu og bind Pakkenilleken paa mig! Saa! Hvad havde du faaet disse Tingester for?

Fangen.

Ikke for Skarnsstykker.

Blodøxe.

Har du faaet dem for ærlige Stykker, du har gjort her i Landet, eller for Skjelmsstykker, du har gjort andensteds? (Fangen tier). Hvor har du faaet dine Hælekløer fra? (Fangen tier). Hovedet af den Hane, der ikke veed, hvor den har faaet sin Stads og sine Hælekløer! (Fangen føres bort; en anden føres frem). Hoho, er du der, Snaphans! Husker du, at jeg skaffede dig tyve Heste for Roverkjøb, da du var Skaffer ved Armeen?

Fangen.

Jeg husker nok, at jeg var Leverandeur...

Blodøxe.

Tyve Heste, siger jeg, saa gode som nogen Mand vilde skræve over, for Roverkjøb, og som du lod dig betale med Blodpenge uden at give mig en Doit af Profiten, efter Løfte. Husker du det?

Fangen.

Jeg husker nok, at jeg fik mine udlagte Penge nogenlunde, igjen.

Blodøxe.

Husker du den skidne og mugne Sæd, jeg skaffede dig hos Bønderne, Oxerne, Huderne, Skindene og alt det andet, Alt for Røverkjøb, og som du lod dig betale med Blodpenge, efterat du havde bedraget Gud og Hvermand og begaaet himmelskrigende Uret, uden at give mig en Doit af Profiten? Husker du det?

Fangen.

Jeg kan ikke huske, at jeg er i Gjeld til dig.

Blodøxe.

Hovedet af den Kjeltring, som ikke kan huske fra Næsen til Munden! (Fangen bort; en anden frem). Hvad er du for en Karl?

Fangen.

Jeg er en Guds Ords Tjener.

Blodøxe.

Saa kan du sige mig, veed jeg, hvor det gik til, da Satan skabte Baal og Magog?

Fangen.

Jeg veed ikke, at Satan har Magt til at skabe, endskjøndt jeg nok seer, at han er mægtig i sine Tjenere.

Blodøxe.

Naa! seer du det? Hvormangen Fattigmands

Gaas plukker du imellem Aar og Dag? hvormangen fattig Mand piner og panter du ud for din Tiende?

Fangen.

Jeg hokrer ikke med mit Embed, eller aagrer med mit Pund paa den Maade.

Blodøxe.

Naa! er alle dine Kammerater ligesaa ærlige?

Fangen.

Enhver maa svare for sig. Men hvorledes kan du tale om Ærlighed?

Blodøxe.

Hold Kjæft, siger jeg! Hvad maa et Faar nu betale dig for at blive lukket ind paa Græsgang i Paradiis?

Fangen.

Jeg har ingen Nøgle til den Port.

Blodøxe.

Naa! hvor er Nøglen da?

Fangen.

Er den Tanke aldrig opstaaet hos dig, at du har en udødelig Sjel?

Blodøxe.

Hvor er Nøglen? spør jeg.

Fangen.

Hos Guds Barmhjertighed, eller om du vil: hos Enhver, der fortrøster sig til Guds Naade uden at tvivle om hans straffende Retfærdighed, og hvis Tro viser sig virksom til gode Gjerninger.

Blodøxe.

Hoho, du er En af dem, der bøie Knæ for Baal og Magog! Gode Gjerninger? Er det en god Gjerning, jeg nu gjør?

Fangen.

Mener du din Gjerning kun forsaavidt, som du nu æder og drikker, da kalder jeg den hverken ond eller god, med mindre du enten mætter dig paa stjaalen eller røvet Kost, eller æder og drikker formeget af redelig erhvervet Føde.

Blodøxe.

Naa! naar jeg nu har ladet Hovedet slaae af dig, hvad siger du saa til det?

Fangen.

Saa maa jeg tie; men indtil den Stund siger jeg, at mit Liv er i Guds Haand, og at alle mine Hovedhaar ere talte.

Blodøxe.

Naa! hvormange har du da?

Fangen.

Jeg har ikke talt dem.

Blodøxe.

Hvem har da talt dem?

Fangen.

Gud.

Blodøxe.

Naa! hvorfor har han gjort sig den Uleilighed med en Karl, der har havt det mageligt og godt alle sine Dage? (Fangen tier). Har han ogsaa talt mine Hovedhaar? (Fangen tier). Staaer der ikke ogsaa, at I skal give Ordet for intet? (Fangen tier). Hovedet af den Karl, som har forskrevet sig til Satan, Baal og Magog! (Fangen bort; en anden frem). Og hør, I Israels Udvalgte: herefter skal I tillige kalde Jer „dyrekjøbte", og ikke bryde Jer om gode Gjerninger! — Hvad er du for en Karl?

Fangen.

Jeg er en af Israels ...

Blodøxe.

Det skulde man forsvoret! (Han piber tre Gange i Fingrene; Tusertaser kommer). Siig mig engang, Ypperstepræst, om han, der staaer, er en af Israels Udvalgte?

Tufertaser.

Han er Fanden; det er jo en Jøde!

Blodøxe.

Naa! sidder du i Landets Pengekiste?

Fangen.

Jeg sidder hverken i Kasse eller Kiste.

Blodøxe.

Naa! ikke det? Hvormangen fattig Mand suger du Livet af imellem Aar og Dag med din Aagren?

Fangen.

Jeg assisterer Fattigmand langt billigere, end Mange blandt dine Folk gjør.

Blodøxe.

Assisterer? er du En fra Assistentshuset?

Fangen.

Nei.

Blodøxe.

Naa! hvad hedder du?

Fangen.

Abraham.

Blodøxe.

Naa! naar jeg nu lader Hovedet slaae af dig, hvor farer saa din Jødesjel hen?

Fangen.

I Abrahams Skjød, haaber jeg.

Blodøxe.

I dit eget Skjød?

Fangen.

Nei, i vor Stammefaders.

Blodøxe.

Naa! er hans Skjødskind da saa stort, at det kan rumme saa mange Jødesjele?

Fangen.

Gud vil ikke forskyde mig, haaber jeg, fordi jeg er en Jøde.

Blodøxe.

Naa! kan du æde Flesk?

Fangen.

Ja, hvorfor ikke?

Blodøxe.

Hvad vil du give mig for dit Hoved, naar jeg lader det blive siddende, hvor det nu sidder?

Fangen.

Ak, jeg er en fattig Mand, en forarmet Mand!

Blodøxe.

Vil du give mig hundrede Ducater for dit Hoved?

Fangen.

Alt, hvad jeg kan bringe tilveie, er ti Ducater!

Blodøxe.

Kan du ikke lægge ti til?

Fangen.

Saa kommer jeg, Gud straffe mig, til at gaae om at tigge med Kone og Børn!

Blodøxe.

Naa! hvorfra fik du da de 300 Rigsdaler, du gav en af mine Soldater i Morges for de mange Guldpenge, han solgte dig for Roverkjøb?

Fangen.

Jeg betalte dem dyrt — ak, jeg har ingen kjøbt!

Blodøxe.

Hvad? saa det var dig, der snød ham?

Fangen.

Jeg har Ingen snydt — Ak, Eders Durchlauftighed, det er blodig Synd at udgyde uskyldigt Blod!

Blodøxe.

Hvad Forskjel er der paa skyldigt og uskyldigt Blod?

Fangen.

Det sidste raaber fra Jorden til Gud om Hevn.

Blodøxe.

Er dit Blod da uskyldigt?

Fangen.

Som Barnets i Moders Liv!

Blodøxe.

Naa! saa vil det raabe, naar det bliver udgydt?

Fangen.

Ja, høiere end Herrens Torden, som du nu hører fra Skyen!

Blodøxe.

Da maa jeg prøve, om du ikke lyver. Hovedet af den Jøde, der er saa uskyldig som Barnet i Moders Liv!

Tufertafer.

Lad Hovederne slaae af Resten uden Forhør! Imens du driver Tiden hen her, samle vore Modstandere Styrke, og mangen god Leilighed gaaer ubenyttet bort.

Blodøxe.

Jeg maa dog have Madro, veed jeg.

En Stemme.

Mikkel Sut! hollo, hvor er du, Mikkel Sut?

Blodøxe.

Veed din i Djævelen grundfæstede Kjeltring ikke, at jeg hedder General Blodøxe?

En Mand
(bryder igjennem Mængden).

Det gaaer dig aldrig godt, Mikkel Sut! om du forkaster dit Døbenavn! Kan du ikke kalde dig Don Mikkel Sutøxe? Jeg har læst om en Konge, som kaldte sig Don Mikkel, og som lignede dig paa en Prik, undtagen at han var mindre, en stor Cujon, og seigpinede Folk, hvilket man ikke kan sige om dig forsaavidt...

Blodøxe.

Hvad vil du mig, Raffas Sluse?

Raffas.

Jeg har skrabet en Hob suffisante Folk sammen, og vi vil slaae os i Compagniskab med dig, Don Mikkel Sutøxe!

Blodøxe.

Compagniskabet vil vi indgaae; men bliv mig fra Livet med din Don Mikkel, Raffas Sluse!

Raffas.

Saa vil jeg kalde mig Don Raffas Blodsluse; for mit Døbenavn vil jeg ikke skille mig ved.

Blodøxe.

Som du vil. Nu, afsted til Toihuset!

(Alle bort).

Sal i Kyhlams Keiserborg.

(Forsamling af Hofmænd. Nogle sidde ved et Bord, paa hvilket endeel adspredte Papirer. Andre gaae frem og tilbage i Salen. Ængstelse og Raadvildhed herske iblandt dem. Af og til høres Vaabenlarm og vilde Skrig).

Første Hofmand.

Har Ingen Røst til Raad i Nødens Stund,
Til Trøst i denne pinefulde Time?
Er Haabet jordet i hvert Bryst? Kan Ingen
Udpege os en Vei — en Sti til Frelse?
Giv denne sørgelige Taushed Mæle!

Anden.

Den mæler frygtelig! Kartovens Malm,
Naar Død og Undergang dets Svælg bebuder,
Høirøstet ei, som denne Taushed, er!

Tredie.

Hør Vaabenlarmen og de vilde Skrig!
Fordærvets Afgrund har sin Strube aabnet,

Og gjennem Edderſvælget har den udſpyet
Uhyrernes Uhyre, Opror kaldet!
Ak, hvo har løsladt dette grumme Rovdyr
Og hentet op fra Dybene Blodiglen,
Vi nu ſkal nære med vort Hjerteblod?

Fjerde.

Hvo, uden Keiſeren? O ſiig mig dog:
Hvad har han kæmpet for, ſaa blodig kæmpet?

Femte.

Og derom ſporger I? lad Kroniken
Om tuſind Aar beſvare Eders Sporgsmaal!

Sjette.

Til denne Sag jeg ſiger intet; men...

Fjerde.

Hvad ſtaaer ſaa der? at han foer om med Sværdet,
Afſatte Fyrſter, ſatte nye Kroner,
Ny Sorg, ny Brøde paa ſit ſtolte Hoved...

Syvende.

Forvandled Godt til Ondt, til Fjendſkab Venſkab,
Til Sorgens bittre Taarer Glædens Smiil,
Til Armod Rigdom; gjorde Laſt til Dyd,
Til Uret Ret, de fredelige Konſter
Brodløſe, Vold og Rov til Mængdens Dagværk.

Ottende.

At Undersaatterne blev født til Udgift
Som Regnepenge; at Soldaten, drukken
Af Overmod, behandled Borgeren
Som usæl Træl, og blev al Jordens Svøbe.

Fjerde.

At den Trophæ, han sidst os bragte hid,
Var — Himlen slog ham! — en ynkværdig Levning
Af tre, aldeles ødelagte Hære.

Anden.

At Heltehjertet ei fandt Ro, før Døden
Forbarmed sig og gav det hen til Ormen!

Femte.

Læs videre!

Sjette.

Det var den sidste Act
I blodigt Sørgespil!

Femte.

Men I forglemte:
Hvorledes han sin Tids Søvnagtighed
Af Dvalen vakte op — Orkanen liig,
Der blæser Liv og Kraft i Havets Bølger,
At Vandet, døsigt, dovent, ei forfuler;
Hvorledes han paa Valens vide Sletter

Sig efterlod en Haandfuld Kjød og Blod,
Seendrægtig Sot, hvad heller iilsom Pest
— Hiin Fluesmække — ellers havde grebet...

Ottende.

Ved Himlens Gud: en Kæmpenæve fuld!

Femte.

Hvorledes Heltens Kraft tvang Tidens Aand,
Hver Evne, slovgjort i en døsig Fred,
Et heelt Aarhundred fremad til det Bedre...

Syvende.

Nei, ti med det!

Tredie.

Hør, Larmen nærmer sig!
Hjelp, Hjelp, o Hjelp! o rædselfulde Syn!
Afhugne Hoveder, paa Stager baarne,
Og Liig lemlæstede i Skarnet dragne!
See, Skaren hist, med Mord og Rov betynget,
I ækle Pjalter, lurvet, fuul og skummel,
Paa Landets Dommersæde steget op,
Med blodig Griffel skriver sine Love!
O væmmelige Byld paa Statens Legem,
Uhumske Sammenskrab af Kjød og Blod,
Som Mennesker og Borgere sig kalder!

Femte.

Har vel tilfældig Fødsel, mener I,
Ved Næveret indkastet denne Vrimmel
Paa Livets Modding til Foragt og Haan
Af Lykkens Skjødeborn og Kjæledægger?
Til Stof, hvoraf Forbrydere skal dannes?
Til Bylder, Udslætssot paa Statens Legem?
Troer I maaskee, en lunefuld Natur
Har udstødt denne Vrimmel fra sit Værksted,
Som Kludderforsøg?

Tredie.

Pøblens Talsmand I?

Femte.

Den Pøbels kun, som gaaer i Pjalter!

Syvende.

Kun?

Femte.

Hvad? troer I da, at Skroget endelig
Maa være pjaltet for at kunne rumme
En Pøbelsjel? Saae I ei stundom Træ,
Kunstfærdig Haand til Pryd i Høisal danned,
Ormstukket, raaddent bag Forgyldningen?
Og findes hist i Vrimlen intet Bryst,
Ved fremmed Brøde fyldt med Had og Hevntørst?

Og ingen Arm, som, stødt fra vante Syssel,
Fik krænket Ret at hevne? intet Øie,
Som mægtig Bøddel tvang til blodig Taare?

Anden.

Saa straffe Loven saadan mægtig Skurk!

Femte.

Kan Loven snige sig i Skurkens Spor
Og følge Sporet paa hans skumle Snigvei?
Har Lovens Tjener stedse villig Fod
Til saadan møisom, stundom farlig Vandring?
Siig, har I aldrig seet en ringe Mand,
Paa Retfærds Vei, i Trædskheds Snarer hildet,
I Kamp mod mægtig Undertrykker falde?

Sjette.

Saa lad Forbittrelsen med blodig Finger
Udpege blandt de Skyldige sit Offer,
Men ei ifleng med Tigergrumhed myrde!

Femte.

Forbittrelsen er blind. Kun Retfærds Lyn
Mod Brødens Bryst udsender sine Flammer;
Hist staaer et Oprørs Rædsel for vort Syn,
Hvor Slaget Skyldig med Uskyldig rammer.

Første.

Det Syn er smitsomt; jeg faaer Lyst til Mord

Paa disse Bodler. See, selv Qvinder myrde
Og vaske Hænderne i Blodet!

Sjette.

Tys!
Hvis er den Tordenrøst, som døver Larmen?
Den vilde Skare staaer som tryllelagen,
Med Brølet qvalt i Struben. Ned mod Jorden
Den sænker sine blodige Trophæer,
Og skjuler dem i Hui og Hast med Pjalter.
En Slump sig lusker bort, Jagthunden liig,
Naar Jægren truer den med Hundepidsken.
Hvad Trolddomsmagt... Nu, ved min arme Sjel!
Hist staaer jo... Nei, mit Syn mig maa bedrage!

Fjerde.

Nu see mit Øie meer ei Dagens Lys,
Staaer ei vor Keiser i sin Keiserdragt
Hist med sit dragne Slagsværd!

Syvende.

Keiseren?

Ottende.

Det er umuligt!

Fjerde.

Nu, saa kom og see!
Nu kan man tydelig hans Stemme høre.

Anden.

Saasandt jeg lever: det er Keiseren!

Tredie.

O hvilket Indfald!

Ottende.

Nu, det maa man tilstaae!

Femte.

Hvad maa man tilstaae?

Ottende.

Det, som ei kan dølges.

Femte.

Og hvad er det?

Ottende.

Det, der er klart som Dagen,
Og ligger aabenlyst for Alles Øine.

Femte.

Og hvad er det saa?

Ottende.

At Hans Majestæt
I Purpuret staaer mellem Oprørsskaren!

Sjette.

Det er i Sandhed — hm!

Femte.

Det maa man tilstaae!

Sjette.

Hvad maa man tilstaae?

Femte.

Det, som ei kan dølges.

Sjette.

Og hvad er det?

Femte.

Det, der er klart som Dagen,
Og ligger aabenlyst for Alles Dine.

Sjette.

Og hvad er det saa?

Femte.

At imens vor Keiser
Staaer hist i Purpuret blandt Oprørsskaren,
Vi sidde her med Hænderne i Skjødet,
Og smigre ei vor Keiser paa hans Bag.

Sjette.

I er en Særling.

Femte.

Nu, det er dog noget.

Fjerde.

Hist staaer han end — og see, en Mand sig trænger
Igjennem Skaren, væbnet med en Oxe!

Anden.

Blodoxe er det, Oprørsskarens Hoved,
Dens Marv og Blod. Hjelp, naaderige Himmel!
Sin Oxe hæver han mod Keiseren!

Femte.

Der styrted han, nedhugget af vor Keiser!
(Til Sjette).
Hvad siger I til det?

Sjette.

Jeg kan ei nægte —
Ja, sandt for Gud, det var et vældigt Hug!
Et Heltehug! Dog kan jeg ikke nægte,
Jeg ønsked heller (for Costumets Skyld),
En af Hans Keiserlige Majestæts
Dragoner havde hugget dennesinde.

Femte.

Maaskee Blodoxe havde da end staaet
Paa sine Been.

Sjette.

Ja, men Costumet, Kjere!

Anden.

Sig Skaren splitter ad i iilsom Flugt!

Syvende.

Han kommer hid, vor Keiser kommer hid!

Ottende.

Jeg frygter, han vil vredes.

Fjerde.

Udentvivl!

Første.

Han er her strax!

Tredie.

Og uden Følge!

Sjette.

Uden!

Første.

Og bister seer han ud!

Ottende.

O hjelp os, Himmel!

Femte.

Fortæller ham nu selv, hvad Karl han er,
Men kort og godt og ligefrem, forstaaer sig!

(Alle knæle, Femte undtagen, med Blikket fæstet paa Døren).

Men om han nu ei kommer hid, Bornlille,
Hvor faaer I saa ham sagt Jer Hjertensmening?

(Keiseren træder ind).

Flere Stemmer.

Vort Haab, vor Trost, vor Frelser, vor Befrier!

Keiseren.

Hvad er her paafærde? Staaer op! Hvi ere I saa dodningblege? Jeg havde hellere seet Eder hist-ude, hvor Eders Pligt, hvis I havde adspurgt den, vilde anviist Enhver af Eder et nyttigt Dagværk. Har Frygt for Doden stuvet Eder sammen her?

Anden.

Vi — vi — har raadslaaet om hvad her var at gjore i denne Nod.

Keiseren.

Og hvad fik I saa besluttet?

Anden.

Intet, Eders Majestæt!

Keiseren.

Det var for lidet! Saa opretter da det Forsomte! Tiden kræver Daad; gaaer ud, hvor Pligten kalder! Lad Tungen formane de mindre Opsætsige, opmuntre de Mismodige, kalde dem, som vakle imellem

Valget af Pligt og Brøde, tilbage til Pligtens Vei! Fylder Eders Haand med noget af Eders Overflod til Armodens Trøst! Hvor det ikke vil hjelpe, der lad Tungen tie og Sværdet tale! Den forvorpneste Oprørshob er adsplittet, dens Formand nedhugget; men Hoben vil samle sig paany til Mord og Rov. Jeg har ladet Vagterne fordoble, de to Kanoner, her ere tilstede, opplante paa det store Torv; bruger dem efter bedste Skjønnende, hvor Nøden kræver! I have jo Alle nogen Kundskab i Militairtjenesten, veed jeg?

Syvende.

Ja, Eders Majestæt!

Fjerde.

Ja, Eders Keiserlige Majestæt!
En Gud os rakte Haand i denne Nød:
Den største Helt og naaderigste Keiser,
Som Krøniken …

Keiseren.

Er I forstyrret, Saberhjelm? staa op, og lad Krøniken om det andet!

Ottende.

Vor Pligt skal være vor Veiviser. Hvor en formanende Stemme og en gavmild Haand ikke ville

hjelpe, der ville vi løsne Kartovens Tunge og dundre med løst Krudt over deres Hoveder.

Keiseren.

Løs Urimelighed, min Ven! Skarp Lud til saadanne Hoveder! skarpt Skud, siger jeg; thi Oprørs giftige Ukrudt suger kun Næring af slig utidig Mildhed. Blandt en Oprørshob, beredt til Mord og Rov, vil I vanskelig træffe Nogen, hvem Mildhed vilde forbedre. Skarpt Skud, siger jeg; det vil spare mangen brav Mand Liv og Lemmer. — Hvad indeholder hine Papirer?

Første.

Nogle indeholde allerunderdanigste Forslag om et Middel til at dække de Kassemangler, nogle Embedsmænds mislige Forhold ...

Keiseren.

Ha, de meensvorne Troløse! Hvormangen bitter Time har deres Skjændselsdaad dog foraarsaget og foraarsager mig! Og hvilken Lægedom udfandt I saa mod dette Kræftsaar?

Tredie.

Vi ere i dybeste Underdanighed af den Mening, at hine Mangler bedst kunne dækkes ved et, i Sandhed ubetydeligt og neppe føleligt, midlertidigt Paalæg paa Borger og Bonde; thi de Næringsdrivende ...

Keiseren.

Saa? sligt Raad kunde hver Qvaksalver givet. Da mener jeg, at de bedst baade kunne og skulle dækkes ved et langt mindre føleligt Paalæg paa Overdaad og Overflod hos de Ikkenæringsdrivende. Og af Eder, her staae, venter jeg frivillige Bidrag i Nodens Stund. I have, det veed jeg, Alle overflødigt Guld og Sølv. I, Saberhjelm! har et Sølvservice, som I kunde servere paa Fædrelandets Alter. Mit Guld og Sølv har jeg, som I vide, forlængst hengivet, og Mange af mine ædle Mænd have fulgt mit Exempel. Er det Alt, hvad disse mange Papirer indeholde?

Fjerde (afsides).

Herre Jesus, mit Sølvservice!

Syvende.

Den store Bunke indeholder allerunderdanigste Forslag til en og anden, som os synes, ikke uvigtig Forandring i Rangfølgen, Ordensstatuter, Reglem...

Keiseren.

Ogsaa dette! O Mænd, Mænd, lader os ikke nu sysle med Børneleg, lader os pryde vort Bryst med Mods, Troskabs, Udholdenheds, kort Fædrelandskjerligheds herlige Smykke; og den, som her

kan samle sig de fleste Prydelser, han være den Første i Rangfølgen! Gaaer did, hvor Pligtens Stemme kalder Eder, og kommer tilbage, prydede med hine Ædelstene! Farer vel! Jeg gaaer til Kampen og — det give Gud! — til Seir.

(Gaaer).

Femte.

Kom, lad os gaae!

Tredie.

Hist ud?

Første.

Hvad skal vi gjøre?

Femte.

Hvad han os bød.

Anden.

Hvor vil det falde ud?

Femte.

Jeg haaber: godt. Vor ædle Keisers Bud
Ei være her et Raab i Ørknens Øre!

(De gaae).

Fjerde Act.

Værelse hos Saringo.

Saringo
(i sin Sygedragt, paa en Stol).

Nei, seirer Glomer, er her ingen Udvei!
Qvalfulde Tvivl! Mit Knæ jeg vilde bøie,
Tilbede den — var det end Mørkets Engel —
Der vilde gyde Haabets Nectardrik
For Tvivlens fule Galde i mit Bæger!

(Sanct Nicolao kommer ind, klædt som en kyhlamsk Soldat, og bliver staaende ved Døren).

Saringo.

Ha! (Afsides). Det er en af de gyldne Frugter af Hans Majestæts Nærværelse her, at man, for at føie hans naadigste Luner, ikke kan have Tjenere i sit Forgemak. (Høit). Træd frem! hvad bringer du?

St. Nicolao.

Et Brev.

Saringo.

Fra hvem?

St. Nicolao.

Hans Majestæt, Kong Gormall.

Saringo.

Ad Helved til, Forræder, med dit Brev!
Jeg intet har at skaffe med Kong Gormall.

St. Nicolao.

I Sandhed, jeg saa godt mig har formummet,
At selv min gamle Ven mig ei kan kjende.

Saringo.

Din — raser du?

(St. Nicolao blotter sit Hoved).

St. Nicolao!

St. Nicolao.

Ham!

Saringo.

Siig, fromme Fader...

St. Nicolao.

Alle Helgene
Beskytte Eder! Tiden blev mig tilmaalt

I Dag med knap Haand. Allernaadigst Hilsen
Og Huld, som snart vil Eders Troskab lønne,
Til Eder fra Hans Majestæt, Kong Gormall;
Saa denne Guldpocal — et Venskabstegn
Fra min, snart Eders, naaderige Konge —
Med Ønske fra Hans Majestæt, at I
Vil paa hans Sundhed tømme Guldpocalen;
Dernæst et Brev til General Pavillo.
Det indeholder allernaadigst Svar
Paa Generalens sidste Skrivelse.
Vor gamle, troe Brevdrager er ei mere,
Og derfor har Hans Majestæt besluttet,
Idet han slaaer sin Lid til Eders Troskab,
At Brevet skulde overgives Eder
Til sikkreste og snareste Befordring.

Saringo.

Ak, gid min Lykkesstjerne stod saa høit,
At jeg med allerunderdanigst Knæfald
Hans Majestæt Kong Gormall kunde bringe
Min Underkastelse med allerskyldigst
Og allerdybest Ærefrygt! Min Sygdom
Forhindrer mig at hentye til hans Naade.
Men Brevet — ak, jeg har ei noget Væsen,
Hvis Troskab jeg kan stole paa!

St. Nicolao.

I Skoven
Traf jeg en Olding, efter Skjægget dømt,
Men usædvanligt rørig for sin Alder;
Hans Ansigt røbed Sorg, hans Klæder Trang,
Maaskee han kunde ønske den afhjulpet...

Saringo.

For voveligt! Hvorledes saae han ud?

St. Nicolao.

Høi Pande, Næsen krum, skarpt Blik og Indfald,
Som beed mig, maa jeg tilstaae, et Par Gange.
Om Krigsnyt spurgte han fra først til sidst.

Saringo.

Bemærked I en Vorte paa hans Kind?

St. Nicolao.

Ja, ogsaa den.

Saringo.

Var ei han dømt til Landflugt,
Jeg vilde troe, det var den gamle Jordvald,
Vor fordums Hofnar. Var han undersætsig
Og bred af Skuldre?

St. Nicolao.

Just saaledes.

Saringo.

Ha,

Det passer meget nøie!

St. Nicolas.

For vor Hensigt?

Saringo.

Paa ingen Maade!

St. Nicolas.

Ellers intet Nyt?

Saringo.

Jo, her er Nyt tilvisse!

St. Nicolas.

Hofnyt? ikke?

Saringo.

Maaskee I alt har hørt...

St. Nicolas.

Ei mindste Ord!

Saringo.

Nu, det er troligt nok; thi denne Nyhed
Er nylig født i Dølgsmaal.

St. Nicolas.

Ved St. Peder,

Saa bør den hviskes i en Geistligs Øre!

Saringo.

Viid: Keiser Glomer har forskudt sin Søn,
Og vil nu sætte Keiserdommets Krone
Paa Hertug Bolvers og sin Datters Hoved,
Og det skal skee, naar han har seiret.

St. Nicolas.

Bah!
Hvis han vil krone deres Hoveder,
For Kronen falder af hans eget Hoved,
Da maa det skee — prophetisk er mit Ord! —
For Tiden end faaer trende Døgn paa Bagen.

Saringo.

Troer I hans Fald saa nært?

St. Nicolas.

O tvivl dog ikke!
Snart skal I høre Keiser Glomers Fald,
Og Jubelraab, Hallejuja og Amen!

Saringo.

Mig ængster Tvivl og — ak, en lønlig Uro,
En Sygdom i mit Blod, Sindssvaghed, eller...

St. Nicolas.

O at min Læbe kunde kalde Eder
Vor hellige Kirkes Søn! O at I kasted

Al Eders Sorg og Uro, hver en Byrde
I denne hulde Moders aabne Arme!
Ei Sorgen Hjertet slog saa dybe Vunder,
Ei Synden Sindet et saa blodigt Saar,
At jo vor Kirkes dyrebare Balsam
Formaaer at læge dem!

Saringo.

Og skaffe Ro?
— Tys! det er Kloser, en letsindig Yngling.
Saa floiter han og traller hele Dagen.
Han kunde bringe Generalen Brevet...

St. Nicolao.

Tør man betroe...

Saringo.

Pavillos Datter, seer I,
Er hans Forlovede. Lad mig kun sorge.
Han kommer sikkert hid. Tag denne Vei!

St. Nicolao.

O tænk paa Frelsen!

(Saringo nikker).

Alle Helgene
Bestyrke Eder i det fromme Forsæt!

(Gaaer).

Saringo.

Det letted, troer jeg, noget. Et Forsøg

Kan man jo sagtens gjøre med hans Balsam.
Det var i al Fald sikker Anbefaling
Til Gormalls Gunst, ifald den trædske Munk
Ei spaaede Løgn om Glomers Undergang,
Som jeg, hvad end der skeer, vel maatte ønske.
Der har vi Klofer; nu det gjelder om
At faae ham overtalt til Bovestykket.
(Han skjuler Guldpocalen, og stikker Brevet i Lommen).

Klofer (ind).

Her er jeg med en Pæreskude, fuld
Af stærke Grunde til at være lystig.

Saringo.

O ti, o ti! jeg veed, jeg er fortabt!

Klofer.

Saa siig mig da hvorfor? thi kan jeg eine
Kun Skyggen af en Grund til saadan Rædsel,
Saa kald mig...

Saringo.

Arme Klofer!

Klofer.

Paa min Ære,
Jeg saae — jeg tredie Gang gjentager det —
Med egne Øine saae jeg Bolver knæle
Og selv frabede sig den høie Naade.

Saringo.

Med egne Øine!

Klofer.

Ja, saa sagde jeg.

Saringo.

Siig mig: hvad skjules under dine Fødder,
Een Tomme kun hiinsides Marmorflisen
Paa Stedet, hvor du staaer?

Klofer.

Hvor veed jeg det?

Saringo.

Dog skulde — tro kun mig! — dit unge Blik
Sig lettere i Jordens Afgrund bore,
End den, der stadig speider Mennesket,
Hiint gaadefulde Væsen, skulde mægte,
Sit Blik at snige nok saalidet ned
I denne stolte Hertugs Hjertes Afgrund.

Klofer.

Nu, ligemeget! Hvad har du at frygte,
End sige ræddes for? Er han din Fjende?
Du staaer ham ei i Veien paa hans Bane.
Har du maaskee forsøgt at gjøre ham
Lidt mindre hvid i Sommes Øine?

Saringo.

Jeg?

Klofer.

Saa siig mig da...

Saringo.

Ulykkelige Klofer!
Din Ungdoms Vaar, din Manddoms gyldne Høst,
Din sølvgraae Alders Ro — Alt er forbi,
Hvis Glomer seirer nu. O du vil vaagne
Til piinlig Qval af dine Elskovsdrømme!

Klofer.

End er jeg paa din Grund til Frygt saa klog,
Som den, der fødtes blind, paa Farverne.
Hvad kommer Glomers Seir min Elskov ved?
Er Hertug Bolver ei en ædel Mand?
Hvad raged dig en Krone paa hans Hoved?

Saringo.

Hvad raged det ham vel, om Kifers Hoved
Var blevet siddende paa Kifers Skuldre,
Og ei var faldet for en Bøddels Øxe?

Klofer.

O Naadens Gud!

Saringo.

Fat dig, min kjere Klofer!
Jeg vilde blot...

Klofer.

Hvad vilde du, Saringo?
Hvi kalder du hans Brøde og hans Straf
Tilbage i hans Søns Erindring nu?
Hvi røver du med fjendtlig Haand mit Hjerte
Den Balsam, Tiden i dets Vunde goð?

Saringo.

Med fjendtlig Haand! dog var det denne Haand,
Der skulde været Redskab for mit Hjerte,
Som vilde indsat Klofer til min Arving.
Men nu er Alt forbi; det Glimt af Dag,
Der seer en Krone sat paa Bolvers Hoved,
Seer mig som Tigger, om mig Livet undes.
Den samme Dag seer mine Venner dømte,
Til Landsflugt Nogle, Andre selv til Døden;
Men Ingen blandt os skal saameget levnes,
Som fordres til en usæl Bondes Liigfærd.
Men nok herom; jeg har alt sagt formeget.

Klofer.

Nei, altfor lidet end for Kifers Søn!
Jeg var et Barn, da Slaget traf min Fader,
Dog bløder Saaret nu, paany oprevet.
Af Loven blev min Fader dømt til Døden,
Og Dommen var retfærdig, sagde man.
Hvad Deel har Bolver i min Faders Død?

Saringo.

Retfærdig? nu ja, som du vil, min Ven!
Beviserne var just ei soleklare.

Klofer.

Men han bekjendte jo sin Brøde selv!

Saringo.

Ja, det er vist, thi selv jeg hørte det;
Men . . . (Holder inde).

Klofer.

Hvilket?

Saringo.

Intet — det var intet, Klofer!

Klofer.

Af dette Intet kan vel vorde noget.
Du hørte ham bekjende, sagde du?

Saringo.

Ja; men hvormegen Andeel Sindsforvirring,
Og Trusel med, og Frygt for Pinebænken,
Og givet Haab om Naade, og sligt mere
Kan have havt i hans Bekjendelse,
Det skal jeg ikke kunne sige, Klofer!
Jeg bad om Naade for ham, og med mine
Forened mange Andre deres Bønner;
Og Majestæten blev bevæget, lod det,

Thi Glomer er just ei saa haard om Hjertet.
Da traadte Bolver — dengang alt hans Yndling —
I Kabinettet ind; vi Andre gik.
Hvad Bolver sagde, eller ikke sagde,
Det veed jeg ei, og vil ei vide; nok,
Hoirøstet nævnte han din Faders Navn,
Og Majestæten underskrev hans — Dodsdom!

Klofer.

O du gjør Bolver Uret, hvis du troer...

Saringo.

Ak, Uret vilde jeg saa nodig gjore;
Jeg vilde blot som Ven advare dig.

Klofer.

Ei mindste Skygge af en Grund jeg oiner
Til Bolvers Onske om min Faders Dod.

Saringo.

Hvad Morket skjuler, er ei godt at oine.

Klofer.

Hvad mener du?

Saringo.

Grund har jeg til at mene:
At den, Ærgjerrighedens Spore stikker
Og driver til at spille hoie Spil,

Sin dødelige Fjende seer i hver,
Som under Spillet kiger ham i Kortet.

Klofer.

Og gjorde da min Fader saa ved Bolver?

Saringo.

Din Fader saae den stolte Yndlings Færd,
Og lod — mærk det! — meer aaben end forsigtig
Vel nu og da et Ord høirøstet falde.

Klofer.

Hvis Bolver var slig Nidding, vilde han
Sit Øie fæstet paa min Faders Godser,
Som efter Loven alle var forbrudte.
Men Bolver fik saalidet her, som du;
Jeg fik jo Alt.

Saringo.

Det synes ei at være
Et klart Bevis just for din Faders Brøde.

Klofer.

Des klarere paa Keiser Glomers Naade!

Saringo.

Det er mig ei saameget om at gjøre
At aabne dine Øine, som advare.
Maaskee skal General Pavillos Datter
Din Brud ei vorde?

Klofer.

Jo, det haaber jeg.

Saringo.

Og er Pavillo ei Prinds Hermanns Ven?

Klofer.

Jeg troer det.

Saringo.

Er ei jeg Pavillos Ven?

Klofer.

Saa siger han.

Saringo.

Du er dog ei mistænksom?

Klofer.

Jeg er paa Glid!

Saringo.

Og elsker Glomer Hermann?

Klofer.

Jeg mener Nei.

Saringo.

Og elsker Bolver Hermann?

Klofer.

Han bad om Naade for ham.

Saringo.

Nu, ved Himlen:
End er du hvad du var, min arme Klofer,
Dengang din Faders Hoved faldt for Oxen!

Klofer.

Hvad var jeg dengang?

Saringo.

Ung og uerfaren,
Tryg, som et Barn troskyldig.

Klofer.

Ha, Saringo,
Mon det er bedre, hvad jeg nu skal vorde?

Saringo.

Hvad skal du vorde andet end en Mand,
Som vil afværge Hugget fra sit Hoved,
For Hovedet er faldet for hans Fodder?

Klofer.

Hvad blodigt Syn forvirrer...

Saringo.

Arme Daare!
Hvad andet vil du faae at see end Blod,
Hvor Faderen er Sonnens hadske Fjende
Og Sonnen Faderens, som styrter Sonnen

Fra Tronen, han er født og baaren til?
Hvad andet venter du at see, hvis ei
Den styrtede Tronarvings Venners Fald?

Klofer.

Vist nok vil Hermanns og hans Venners Held
Ei staae i Flor, ifald ...

Saringo.

Ei staae i Flor!
Fordærvelse og Død og Undergang
Vil træffe os tilsammen, siger jeg!
Gid al den Qval, en Evighed kan rumme,
Min arme Sjel i Helvede nedknuge,
Hvis ei Pavillo og hans hele Huus
Er stedt i al en Styrtets Nød og Vaande,
Hvis Keiser Glomer seirer dennesinde!

Klofer.

Pavillo! du, min Lulla! — Ak, hvorfor?

Saringo.

Spørg kun; men vent forgjæves paa mit Svar!
Jeg vover meer end du, ifald jeg taber.

Klofer.

O vidste jeg, det vilde gaae saaledes,
Saa... saa... ja, saa...

Saringo.

Hvad saa? hvad saa, min Klofer?
Hvad sonligt Forsæt fødes i din Sjel?
Hvad djærv Beslutning til din Lullas Frelse?
Gjør dig fortrolig kun med Tanken først!
Man gyser stundom for sin egen Tanke,
Indtil den vorder vor Fortrolige
Og huusvant, saa at sige, i vort Bryst;
Vi hilse den tilsidst som gammel Gjest,
Og gyse ei, var den end blodig.

Klofer.

Blodig?

Saringo.

Tys, raab ei saa! Jeg mener kun et Forsæt...

Klofer.

Det samme mener jeg; men langtfra blodigt!

Saringo.

Hvad har du da besluttet? dog vel noget?

Klofer.

Hvad skal vi?

Saringo.

Lægge Hænderne i Skjødet
Og række Hals, ifald vi ei benaades
Med evigt Fængsel eller evig Landflugt!

Klofer.

Og veed du intet Raad?

Saringo.

Vel veed jeg det,
Men ingen Ven, jeg kan betroe mig til.
Naar General Pavillo — du har dog
Berettet ham den sørgelige Nyhed?

Klofer.

Nei, endnu ei.

Saringo.

End ei!

Klofer.

Han er i Leiren.

Saringo.

Just Stedet, hvor han kunde virke meest
Til din og sin og min og Alles Frelse!
Naar han blev underrettet blot itide,
Han kunde sikkert frelse os tilhobe;
Men jeg har Ingen, jeg kan sende did,
Nei, Ingen, Ingen!

Klofer.

Ikke?

Saringo.

Dig? du vilde?

Klofer.

I Morgen gaaer jeg did, naar Dagen gryer;
Nu lakker det ad Aften.

Saringo.

Desto bedre!
Desbedre kan du komme ind i Leiren.
Det turde være altfor seent i Morgen!
Jeg skriver et Par Ord til Generalen;
Du selv fortæller ham dit Sorgebudskab —
Men taus mod alle Andre, kjere Klofer!
Et Smiil, et Nik, et Hm er her formeget,
Og det kan komme dig og Flere dyrt.
Derfor vær taus! Og kommer noget paa,
Kast Brevet ubemærkt; det faaer ei Udskrift,
Ei Underskrift, og nævner Ingens Navn.
Og hør: vi kan jo passe Klæder sammen;
Ifør du dig min Oberstuniform,
Den kan dig hjelpe frem. Strax Haand paa Værket!

Klofer.

Vel, jeg vil vove — Dog jeg først maa hjem;
Men jeg skal være her, før Solen daler.

Saringo.

Vist maa her voves lidt, men vindes Alt.
Saa vil imidlertid jeg skrive Brevet.

Farvel! du træffer mig i Kabinettet.
(Kloser gaaer).
Nu da! saa faaer jeg Gormalls Brev afsted;
For selv at skrive jeg mig vel skal vogte.
Det kosted Umag, og han gaaer paa Livet.
Feltraabet veed han ei; sandsynligviis
Det falder ham ei ind, paa sligt at tænke.
Ei kan jeg rose mig af mange Venner;
Jeg har kun een, ham kalder jeg Saringo.
(Han ringer).

Firsel (kommer).

Saringo.

Hvad tager sig Prindsesse Silva for?

Firsel.

Hun stundom gaaer, forklædt som Bondepige,
I Skoven ud.

Saringo.

Hvad siger du? Ha, Firsel!
Og det alene?

Firsel.

Ja.

Saringo.

Det maa ei være!
Der kunde komme — ha, hvo veed! Hør, Firsel:
Snig dig i hendes Spor!

Firsel.

Det tør jeg ei.

Saringo.

Naar jeg befaler?

Firsel.

Nei.

Saringo.

„Nei“, Firsel?

Firsel.

Ja.

Saringo.

Du bærer paa en Sygdom, Sygdomsstof
Er i dit Blod. Du snakker vildt isøvne.
I Nat, som bedst du laa i dybe Søvn,
Da lod du ilde; det var fælt at see.
Du hvisked først, men snakked siden høit
Om Sotto, Lorma, Gormer, fort om dem,
Som Gud forlængst har kaldet bort fra Jorden.
Saa foer du op og hyled — det var rædsomt!
Du har dog mangen Gang forsikkret, Firsel,
At ei du frygted for Samvittigheden.
Om nogen Anden hørte dig at drømme,
At snakke over dig isøvne — fy!

Min Læge maa dig give noget, Firsel,
Der kan forskaffe dig en rolig Søvn.

Firsel.

Jeg trænger ei til Lægen.

Saringo.

Jeg har hørt,
At Munketroen kan helbrede dem,
Som feile noget paa Samvittigheden.

Firsel.

Jeg bryder mig kun lidt om Munketroen.

Saringo.

Her maa dog søges Raad.

Firsel.

Jeg søger ingen.

Saringo.

Du glemmer, lader det, med hvem du taler!

Firsel.

Hvis I er misfornøiet med mig, Herre,
Saa veed jeg...

Saringo.

Hvad?

Firsel.

En anden Tjeneste.

Saringo.

Hvad, Slyngel?

Firsel.

Slyngel? jeg er ingen Slyngel,
Har i det mindste intet at forhandle
Med Gormalls Munke.

(Gaaer).

Saringo.

Død og alle Djævle,
Nu har han luret! Jeg maa give efter.
Han angler efter Guld — fordømte Hund,
Guul skal du faae, men ikke bjeffe længe!

(Gaaer hurtig bort).

I Glomers Leir.

Murmoll

(sidder paa en Kanon med sin Fløite i Haanden. Ved hans Side staaer Ormers Sværd).

En saa vigtig Post besat med en halvdrukken, en anden med en udvaaget og saaret Soldat! Denne General Pavillo — men hvad er her at gjøre for den, der ikke har anden Støttestav for sit Udsagn end Formodninger, og ikke har Lyst til at vorde af-

straffet som Bagvasker og Dretuder? Han kan i al Fald blæse sig selv et Stykke, indtil videre.

(Han blæser).

Bolver, (klædt som simpel Soldat, kommer ind med en Bylt under Armen. Han sniger sig frem, som En der frygter for at vorde bemærket).

Murmoll (ved sig selv).

Han vil nok bruge denne Aftenskumring
Til noget Ondt.

(Høit).

God Aften!

Bolver.

Hm!

Murmoll.

Hvorhen?

Bolver
(med forandret Stemme).

Kan du faae Fjenden til at dandse, Landsmand,
Saasandt som du kan blæse ham et Stykke,
Saa faaer han sig en lystelig Springom.

Murmoll.

Stod det til mig, da kom han til at springe
En Dødningdands for næste Morgenrøde.

Bolver.

Den Dands skal springes, har jeg hørt fortælle,

Til Trommeslag paa skjøre Pandeskaller
Og Fløitespil paa mugne Dødningbeen.

Murmoll.

Det er Orchestret i de Dødes Rige.
Saa spilles op, naar Dandsen endes der,
Hvor Gny af Sværd og Spyd og Trommers Hvirvler
Og Pibers Skingren og Trompeters Skralden,
Stridshestens Brinsken, Raab og Hyl sig mænge
Med Bulderet af Dødens Malmherolder.

Bolver.

Skal du see til, at ei den Tingest der
Skal løbe bort?

Murmoll.

Nei, Kammerat! den Tingest
Er altfor tung tilbeens, at Bisselæder
Den skulde faae saa let i sine Sko.
Jeg har ei andet Tidsfordriv for Tiden
End, som du seer, at passe paa mig selv.

Bolver.

Ei, Kammerat! det Tidsfordriv er usselt.
Jeg veed et Sted, hvor det gaaer lystigt til;
Kom med! der vanker Drikke, koster intet,
Og om du vil, kan du faae Penge til.

Murmoll.

Jeg er en Stymper, hvor det gjelder om
At øve Heltedaad i Kruus og Kande.

Bolver.

Vi træffe vore Kammerater der
Og mangen yndig Tøs at spøge med.
Følg du med mig! det koster ei en Doit.
Vel kan man trænge til lidt Godt imellem,
Der kunde bøde paa den usle Kost
Og dette Hundeliv, man her maa døie!
Frygt ei for vore Officerer her,
Hans Majestæt beværter dem i Aften;
Men ei hans Naade rækker til Soldaten,
Som dog har vundet ham saa mangen Seir.
Kom du kun med! i Aftenskumringen
Vi ubemærkte gaae hvorhen vi ville.

Murmoll.

Gaaer din og Kammeraters Vei mod Østen?

Bolver.

Ei, den kan gaae mod alle fire Hjørner!
Mod Østen har vi halvt om halvt isinde;
Der faaer Soldaten Pung og Mave fyldte.

Murmoll.

Gaae over, mener du, til Fjenden?

Bolver.

Tys,
Tal sagte! Fjenden her og Fjenden der!
Hvad rager denne Strid os meer, end saa —?
Med eet Par Sko man Fleer end Een kan tjene;
Den, der betaler bedst, er mindste Fjende.
Her venter os kun Tab og Nederlag,
Men hist! En Daare den... See her engang!
(Han viser ham nogle Guldpenge).
Hvad tykkes dig om disse?

Murmoll
(springer ned af Kanonen, og griber ham i Brystet).

Ha, Forræder!

Bolver
(med sin naturlige Stemme).

Du greb Feltmarskalk Bolver, Kammerat!

Murmoll.

Da greb jeg den, jeg tænkte mindst at gribe;
Men Eders Høiheds Dragt og Ord og Stemme
Og Aftenskumringen min Arm forførte
Til dette Feilgreb.

Bolver.

Jeg er vel tilfreds
Med Armen, Landsmand! du har Marv i Knokkel

Og trofast Bryst; din Arm saa godt som Murmolls
Vist skulde, troer jeg, svunget Ormers Sværd.

Murmoll.

Det Sværd, som Munkesned os dengang sendte,
Var i min Haand, da Murku faldt; men Sværdet,
Som end jeg har, jeg agter nu at føre,
Saa godt jeg kan, mod Fjenden, Eders Høihed!

Bolver.

Saa du er Murmoll? Nu, da kommer Gormall
End eengang til, sit Munkesif at angre;
Det Sværd vil falde tungt paa Nebulinen.
Et Gjenfærd, har jeg spurgt, skal have viist sig
I Leiren her og jaget Skræk i Nogle;
Men Andre, meer fortrolige med Aander,
Skal dette Gjenfærd have skjenket Penge,
Og derfor gaaer jeg nu og seer mig om,
I Haab at gjøre denne Aands Bekjendtskab,
Og spør mig for, ved samme Leilighed,
Hos en og anden Kammerat, hvis Mening
Jeg kjender ei saa nøie som jeg ønsker.
Og kommer dette Gjenfærd dig saa nær,
Saa hils med Ormers Sværd paa dette Gjenfærd.
Det kunde mulig være Sværdets Landsmand,
Og Landsmænd søge jo hinanden.

Murmoll.

Ja.

Vil Eders Hoihed sig uleilige
Til Leirens Poster, som er nærmest Fjenden,
Maaskee vil Eders Hoihed da erfare,
At Alt er ei saaledes, som I onsker.

Bolver.

Did gaaer just nu min Vei. Kom, følg du med;
Men ingen „Hoihed" er paafærde her,
Du nævner mig kun „Kammerat" og „du",
Og vi er ei vor Fjendes svorne Fjender.
Forstaaer du mig?

Murmoll.

Tilfulde, Eders Høihed!

Bolver.

Det hører jeg.

Murmoll.

End er jeg ei paa Scenen.

Bolver.

Lad ei din Tunge, Kammerat, mig røbe!
Den Gang, vi gaae, er ei for Tidsfordriv
Og ei for Loier; den kan bringe Frugter,
En Seir maaskee formaaede ei at give.

Derfor lad ei din Tunge røbe mig!
Hvor er dit Sværd?

Murmoll.

Her staaer det ved Kartoven.
(De gaae).

En Slette.

(Dybt i Baggrunden sees enkelte Telte i den fjendtlige Leir.
Aften. Maaneskin).

En kyhlamsk Skildvagt
(støttende sig ved sit Gevær).

Søvn, overfald mig ei! Mit Saar mig smerter!
Een Time skal jeg stride mod en Fjende,
Som, altid vant at seire, ei vil flygte.
Saa var jeg bedre faren ved min Bog,
Hvor kjedsomt end det var at stirre paa
De mugne Gloser. Nei, jeg maa ei sove;
Det koster Livet, hvis — Tre Nætter vaage,
Og saa mit Saar — Men Keiseren skal vide —
Men Generalen — Nei, det kan ei være,
En Stund er ei saa lang — Hvad siger I —
Gud hjelpe den, der kan ei mere —
(Han synker, sovende, til Jorden).

Keiser Glomer,

(indhyllet i en Soldaterkappe, træder ind og siger med dæmpet Stemme):

Skildvagt!

Død? — Nei, han drager Aande!

(Han rusker i ham).

Sove ind,

Og det paa saadan Post, saa saare vigtig!

Ha, du er Dødens Mand, saa flux du vaagner!

(Han tager Geværet, og undersøger det).

Ja, Nummer Fjorten, femte Compagni,

Og sjette Regiment. Ha, mon Pavillo ...

Her er dog Krudt paa Panden?

(Han lader Ladestokken gaae i Løbet).

Ingen Kugle!

(Han undersøger den Sovendes Patrontaske, og tager nogle Patroner frem).

Kun Kugler for et Par! Ha, hvad er dette?

(Han kradser Skuddet ud, lader Geværet, og stiller sig paa Posten).

En Post, saa saare vigtig! Ha, Pavillo,

Veed du det ei, da veed du altfor lidet

Af hvad der er din Pligt; men veed du det...

Mon det staae til, som her, paa flere Poster?

Afløsningstimen kan ei være fjern,

Saa faaer jeg eftersee dem selv.

Kloser (i Oberstuniform træder ind i nogen Afstand).

Keiseren.

Hvem der?

Klofer.

God Ven!

Keiseren
(sigtende paa Klofer).

Staa, Ven! hvis ei, saa styrt!

Klofer (staaer stille).

En Oberst

I Keiser Glomers Tjeneste!

Keiseren.

Træd hid!

Klofer.

Ei, Kammerat, jeg er vor Keisers Oberst!

Keiseren.

Træd hid, hvis ei, da er du Dødens Mand!

Klofer
(trædende hen til Keiseren).

Ei, Kammerat, saa streng?

Keiseren.

Ti! Feltraab, Oberst!

Klofer.

Ei, Landsmand! jeg veed ei af sligt at sige,
Har været i Besøg hos gode Venner,
Var ei tilstede paa den Tid, forstaaer du!

Keiseren.

Jert Navn?

Klokker.

Mit Navn er Fi — Fa — Folenfuker.

Keiseren.

Sæt Jer paa Stedet ufortøvet der,
Og ti, Hr. Oberst hvad det er, I hedder!

Klokker
(siddende paa Jorden).

Tag dette, Kammerat, og drik min Skaal!

Keiseren.

Ti, siger jeg! her drikkes ingen Skaaler.

Klokker (afsides).

O jeg er stedt i Vaande her!

Bolver (træder ind i Baggrunden. Han gjør et Tegn med Haanden, hvilket Keiseren besvarer. Derpaa nærmer Bolver sig).

Klokker.

Ha, Brevet!

Han kaster Brevet, bag sig. Bolver, som træder til, seer Brevet og taget det op).

Bolver (til Keiseren).

Du her? Ha, hvad er dette, Kammerat?

Keiseren.

Den Karl, der ligger, faaer sig her en Luur;
Der sidder en Hr. Oberst Kragemaal.

Bolver.

Hvad? seer jeg ret, saa er I Klofer?

Klofer.

Ja.

Keiseren.

I Klofer, Kifers Søn?

Klofer.

Ja, Kammerat!

Keiseren (til Bolver).

Hvad har du der i Haanden?

Bolver.

Et Papir,
Hr. Obersten sig skilte ved for nylig.

Klofer.

Jeg? intet mindre!

Bolver.

Nu, saa er det Priisgods,
Og man kan see hvad Prisen indeholder.
Jeg tænker vel, den kan i Maanskin læses.
(Han aabner og læser Brevet).

Klofer (afsides).

Ha, mon det skulde indeholde andet
End Underretning til min Svigerfader

Om Farer — Gud veed hvilke — som os true
Og som, ved Keiserens Retfærdighed
Hvad heller Naade, skulle kunne undgaaes?

Bolver.

Forræderi!

Keiseren.

Nu?

Bolver.

Her paa denne Post,
Hvor nu du staaer som Skildvagt, Kammerat,
Og flere Punkter her paa denne Linie
Et fjendtligt Indfald skulde skeet i Nat,
Hvis dette Brev var kommet til sin Eier.
(Han viser Keiseren Brevet).

Keiseren.

Saa var det vel, jeg stod her, Kammerat!
(Til Klofer).
Bekjend!

Klofer.

Jeg intet veed om Brevets Indhold,
Jeg er — jeg var —

Keiseren
(slaaer sin Kappe tilside).

Du staaer for Kyhlams Keiser.

Klofer.

Vee mig!

Keiseren.

Bekjend!

Klofer.

O ved min arme Sjel,
Jeg er uskyldig, Eders Majestæt!

Keiseren.

Til hvem er Brevet?

Klofer.

General Pavillo.

Keiseren.

Fra hvem?

Klofer.

Jeg vidste ei...

Keiseren.

Fra hvem er Brevet?

Klofer.

Saringo skrev det.

Keiseren.

Der du løi, Forræder!
Hans Haand jeg kjender mellem tusinde;
Han ei en Toddel skrev af dette Brev.

Klofer.

Vee mig! jeg er forraadt af falske Ven
Til Skjændselsdød! O Lulla, o min Lulla!

Keiseren.

Og hvem paakalder du?

Klofer.

Pavillos Datter,
Min elskte, nu for evig tabte Brud!
O tag mit Liv, men skaan den arme Pige!

Keiseren.

Ei Haar skal krummes paa uskyldigt Hoved.

Klofer.

Ak, saa var mit!

Bolver.

Ulykkelige Yngling,
Hvad har du gjort!

Klofer.

Er I ei Bolver?

Bolver.

Jo.

Klofer.

Min Faders Hoved faldt for Bødlens Øxe;
Som hans, hans Søns skal falde!

Keiseren.

Kifers Hoved
Med Landsforræderi var saa betynget,
At ei hans Skuldre Byrden kunde bære.

Klofer.

I, Hertug Bolver, ønsked ei hans Død?

Keiseren.

Hans Død? han bad om Livet for din Fader,
Saringo om hans Død.

Klofer.

O milde Himmel!
Og melder Brevet intet om det Onde,
Som skulde ramt Pavillo og hans Venner,
Naar Eders Majestæt først havde seiret?

Keiseren.

Hvad? raser du?

Klofer.

O Vee mig arme Daare!

Keiseren.

Der har du Brevet, læs!
(Klofer faaer Brevet).

Keiseren (til Bolver).

Hvor staaer det hist?

Bolver.

Det stod kun slet, men nu staaer Alting vel.
Forrædere besatte hine Poster,
Og skulde staaet der til efter Midnat.
Et Tegn, vor Fjende meddeelt, skulde aabnet
Hans Speidere en Adgang her til Leiren,
Og naar de havde faaet Svar paa Brevet,
Indfaldet skeet i Nat paa flere Punkter.
Forræderne er bragt i god Forvaring,
Trofaste Mænd besætte Posterne,
Og jeg har underrettet dem om Tegnet,
En af Forræderne mig aabenbared.
Alt er besørget tyst og hemmeligt.
Fem tusind Mand paa første Vink staae rede
At hilse paa vor Fjende, hvis han kommer.
Paa Posten, nærmest Fjendens Leir, staaer Murmoll
— En Kampens ægte Søn! — med Ormers Sværd.

Klofer
(giver Bolver Brevet).

O Rædselsdaad! O Lulla, o min Lulla!
Ak, jeg Forblindede, hvad jeg har gjort!
Uhyre Affkum du! Ja, jeg er vaagnet
Til piinlig Qval af mine Elskovsdrømme!

Keiseren.

Saa Brevets Indhold var dig ei bekjendt?

Klofer.

Nei, nei, o nei!

Keiseren.

Og ei Papillos Udaad?

Klofer.

Ved Guds Barmhjertighed i Liv og Død:
Jeg vidste ei, Pavillo var Forræder!

Keiseren.

Er dette sandt, da er du frelst; men ti!
(Til Bolver).
Du veed, min Søn! hvad herved er at gjøre.
(Til Klofer).
Du følger Hertug Bolver, unge Mand!
(Keiseren hviſker noget til Bolver, som gaaer med Klofer. Afløsning kommer).

Keiseren,
(undersøgende Soldaternes Geværer og Patrontaſker, til en Underofficeer).

Siig, kjender du den Karl, som ligger der?

Underofficeren.

Ja, Eders Majestæt!

Keiseren.

Driftfældig vel?

Underofficeren.

Nei, sær ædruelig, Eders Majestæt!
(Han rusker i den Sovende).
Han kan ei vaagne, troer jeg.

Keiseren.

Naar han vaagner,
Da vaagner han til Døden.

En Soldat.

Han har staaet
Paa Post tre Nætter, troer jeg nok, i Rad,
Og ligefuldt gjort Tjeneste om Dagen.

En anden.

Og han blev saaret haardt i sidste Slag,
Og Saaret er ei lægt.

Keiseren.

Det lader til,
I nu ei vide, hvor jeg er at finde,
Da I fortie sligt for Eders Keiser.

Soldaten.

Soldaten tænker, Eders Majestæt,
At han... (Han holder inde).

Keiseren.

Siig frem, min Søn! hvad tænker han?

Soldaten.

At Eders Majestæt nok veed hans Tanker.

Keiseren.

Nu, frem med Sproget! veed du nogen Grund,
Hvi denne Karl saaledes er mishandlet?
Nu, mæl!

Soldaten.

Captainen kan ei lide ham.

Keiseren.

Hvi saa?

Soldaten.

Han skrev for sig og Kammerater
En Klage, da Captainen havde snydt dem.

Keiseren.

Slig skriftlig Klage har jeg aldrig faaet.

Soldaten.

Nei, Klagen kom til General Pavillo.

Keiseren.

Ja saa, ja saa! Herefter komme I,
Naar I faae Grund til Klage, til mig selv,
Som og til Hertug Bolver.

(Til Underofficeren).

Du besørger

Den Saarede til Sygestuen bragt,
Naar du har afløst Posterne. God Vagt!
(Han gaaer hurtig bort).

Underofficeren.

Slig Skildvagt har jeg aldrig afløst før.

Soldaten.

Nu fik han da Besked.

Underofficeren.

Ja, den Captain
Bestjæler ei Soldaten mere; men . . .

Soldaten.

Han skulde vide hvad Mads Rytter veed.

En anden.

Og hvor forbandet ærligt det gik til
Sidst ved Sessionen.

Underofficeren.

Hold I Jeres Mund!
(Han besætter Posten, og gaaer med Resten af Soldaterne).

Nærmere den fjendtlige Leir.

(Murmoll med draget Sværd. I et Bælte har han to Pistoler. Ved et Skilderhuus staaer et Gevær, forsynet med en lang Bajonet. Af og til høres en svag Lyd af Bevægelser i den fjendtlige Leir. Nat. Klart Maaneskin).

Murmoll.

Nu, kan jeg slaae, som jeg har Vaaben til,
Saa gaaer en Slump af Fjendens Hær i Løbet.
Men kommer Ingen nu, hvad gjør jeg saa
Med alle disse Vaaben? Det var ilde,
Ifald nu Fjenden skulde sig betænke!
Hvor vilde Hertug Bolver tage mod ham
Og pidske ham tilbage til hans Hule,
Hvor han har rodet sig i Jorden ned
Til Halsen bag Forskandsninger og Gruber!
Ja, hvem der dog nu maatte fare did
Med Herreskjold! Ha, var jeg Keiser Glomer,
Da skulde Kyhlams Ørn i denne Nat
Slaae ned histude!
(En Skikkelse, indhyllet i Hvidt, sees dybt i Baggrunden, og nærmer sig langsomt).
Det maa være Midnat;
Thi hist jeg seer et Gjenfærd. Kom kun du,
Og er du kommen for at spøge her,
Skal jeg dig skaffe Ro for Eftertiden.

Hvis nu jeg maatte hvad jeg vilde selv,
Saa lod jeg Ræven hisset gaae uhindret
Og bringe Bud tilbage om vor Tryghed;
Saa fulgte jeg ham i behørig Afstand
Med mine Mænd, ifald jeg havde nogle,
Og saa, ja saa... Nu maae vi tale sammen.

(Skikkelsen, som er kommen nærmere, standser. Murmoll giver et Tegn, som Skikkelsen besvarer, hvorefter den kommer frem med ilende Skridt).

Skikkelsen.

Guds Fred!

Murmoll.

Det mener du vel ei for Alvor?

Skikkelsen.

O Tiden iler! Har du skriftligt Svar?

Murmoll.

Nu, hvad jeg har, betroer jeg ei Enhver;
Først maa jeg vide, om du er den Rette.

Skikkelsen.

Jeg gav jo Tegnet! Nu er Tiden kostbar!

Murmoll.

Jeg gav dig Tegnet først. Hvo er mig Borgen,
At ei du nytter det til mit Fordærv?

Skikkelsen.

Jeg er Kong Gormalls Mand; Hans Majestæt
Med Længsel venter Svar fra Generalen.

Murmoll.

Kong Gormalls Mand? vel muligt; men vi vented
At see en Munk som Gormalls Sendebud,
Men intet Spøgelse.

Skikkelsen.

O jeg er Munk!
O Tiden iler, det er henad Midnat!

Murmoll.

Nei, var du Munk, saa skulde du jo sagt:
Pax tibi, eller: benedicite!

Skikkelsen.

Ved alle Helgene, jeg er en Munk,
Jeg er den Rette, den, Kong Gormall sender!
Driv ei den dyre Tid ved Tvivlen bort!

Murmoll.

Hvorfor sligt Hastværk? du kan komme tidsnok
Med Budskab til din Herre. Generalen,
Du talte om — du veed dog vel hans Navn?

Skikkelsen.

Men jeg har svoret, ei at nævne det.

Murmoll.

Saa har ei jeg: jeg veed en vis Pavillo...

(Skikkelsen nikker).

Om Planen til et Slag, en vis Monark
Skal have lagt, veed vel Kong Gormall intet?

(Skikkelsen nikker, og lægger Fingeren paa Munden).

Nys hørte jeg en Eed ved Helgene;
Vi Kjættere ei regne sligt saa nøie,
Og samme Regning kan en Munk vel gjøre.
Vi vented her en Munk, om hvem vi troede,
At han just ei var fremmed her i Landet.

Skikkelsen.

O ved det hellige Kors og ham som bar det:
Jeg er den rette Munk, St. Nicolao!
I Landet her jeg længe alt har røgtet
Kong Gormalls Ærinder, og jeg var den,
Som bragte Eder Kæmpen Ormers Sværd!

Murmoll.

Meer fordres ei; nu skal du faae Besked.
Her seer du Ormers Sværd, som fældte Murku!

(Han støder ham ned).

St. Nicolao (døende).

Forræder!

Murmoll.

Hvi just døe med Løgn paa Tungen?

St. Nicolas.

Ak, det er sandt! Saa være Gud mig naadig!
(Han døer).

Murmoll.

Du stifted meget Ondt i Landet her;
Nu er du falden paa dit Haandværk der.
(Han bærer Liget til en Side).

Femte Act.

I Lysthuset i Saringos Have.

(Prindsesse Silva og Jordvald i Samtale. Midnat er forbi. Klart Maaneskin).

Jordvald.

O skjenk ei disse mørke Anelser
Saamegen Tiltro! at de ei omsider
Beherske Eders Keiserlige Høihed,
Og Sindets Ro forstyrre.

Silva.

Sindets Ro!
Mig skjenke Himlen noget af den Kraft,
Der holder dig saa opreist i din Modgang!
See, du er uforskyldt til Landflugt dømt...

Jordvald.

Far lidt i Mag: ei ganske brødefri.
Hvis Keiser Glomer havde været Jordvald,
Jeg Keiser Glomer: havde mulig jeg
Min Hofnar Glomer dømt til evig Landflugt.
Treaarig Landflugt var min Keisers Dom.
Jeg maatte selv Forviisningsstedet vælge;
Hvad gjorde jeg? jeg satte ei min Fod
En Tomme udenfor mit Fædreland.

Silva.

Siig hvad du vil, uskyldig er du dømt,
Din Troskab har min Fader ilde lønnet,
Nød har du lidt, dit skyldfrie, sølvgraae Hoved
Har Farer ofte truet, de har jaget
Din nøgne Taare ud i Nattens Storme.
Dog staaer du opreist, uden Suk og Klage,
Ei selv en Taare saae jeg paa din Kind;
Den saae jeg dog paa Faders, ædle Jordvald!

Jordvald.

Om Jordvalds Modgang er en Taare værd,
Staae saa derhen; men jeg har ingen fældet.

Silva.

Huusholderisk vel Diet burde være

Med sine Taarer, for at have Forraad
Til værre Tider.

Jordvald.

Og naar Glæden kommer
Og styrter paa os ind fra alle Kanter,
Hvad saa?

Silva.

Min Fader — o han var sorgmodig! —
Var her i Aftes nogle Øieblikke.
Han holdt mig tæt indsluttet i sin Favn,
En Taare tung nedrulled fra hans Øie,
Han tog... et Slag er nær!

Jordvald.

Med Eder Afsked?

Silva.

Nei; men han tog den gamle Malmers Pjalter,
Som hang i Skjul i Skabet i det Kammer,
Han kalder sit, naar stundom her han kommer.
Han har — det troer jeg sikkert — taget dem;
Thi de var borte, da jeg kom tilbage.

Jordvald.

Ei, ikke andet!

Silva.

Et Par Timer efter

Jeg slumred ind, og see, — o Sorgens Syn! —
Da stod min Fader, klædt i Pjalter, for mig,
Hans Krone laa i Støvet for hans Fødder,
Og ved hans Side saae jeg Hertug Bolver,
Ak, mit... jeg vilde sagt: min Faders Yndling,
Den Ædle — han var bleg og blodig, Jordvald!

Jordvald (afsides).

Hvisk kun „mit Hjertes", men forraad det ei!

Silva.

Min hedenfarne Moder, klædt i Hvidt,
Stod smilende, og vinkte ad os Alle.
Da vaagned jeg og foer forfærdet op;
Men Alt var svundet brat, kun ei min Skræk.
Da gik jeg hid, og traf dig efter Løfte.

Jordvald.

O sørgelige Syn!

Silva.

See, du har Taarer
Til fremmed Sorg, men ingen til din egen!
O de behøve ei at skjule sig
For Dagens Sol og ei for Nattens Maane!

Jordvald.

Den Sorg, som træffer Silva, Bolver, Glomer,
Den træffer ogsaa gamle Jordvalds Hjerte.

O lad os, Silva, troe det Værste her
Som muligt; vorder det da virkeligt,
Saa træffer Slaget ei Uforberedte!
Men vel skal Barmen aabne sig for Glæden,
Og Himlens Naade Slaget vil afvende;
Saa gik det jo, da Hexen Eder fandt
I Sækken, liggende paa Landeveien.

Silva.

Og Roverne — ifald jeg husker ret —
Var Prindser, sagde de, fra Tankeriget.
Hvor ofte har jeg onsket, at min Broder
Var Thurno liig.

Jordvald.

Er den Sag da saa afgjort,
At Hermann er i Sandhed Eders Broder?

Silva.

Hvad? hvilket? siig: er Hermann ei min Broder?

Jordvald.

Nu, forsaavidt vi ere Adams Born,
Er Alle paa en Maade Brodre, Sostre.
Maaskee det snart vil vorde aabenbaret,
At den, som nu sig Eders Broder kalder
Og gaaer for ham, saalidt er Eders Faders
Som Eders Moders Son.

Silva.

Gid nu jeg havde
De Taarer atter, jeg for ham har grædt;
For dem jeg havde nu et bedre Brug.
Men siig — du lægger Fingeren paa Munden!

Jordvald.

Hvad jeg kan sige nu, er saare lidet.
Men kast kun Sorgen bort for denne Hermann,
Lad Taushed ruge over det Betroede,
Og vent, til Tiden Alt vil aabenbare.

Silva.

Er Tiden fjern?

Jordvald.

Ifald det stod til mig,
Da skulde snart Oplysningstimen slaae,
Og I en Broder faae, den Skjønneste
Og Ædleste blandt Ynglinge i Landet.
Men Olien brænder ud i Nattens Lampe,
Og Morgenlærken alt sin Sang begynder.

Silva.

Hvor er dit Skjæg?

Jordvald.

Jeg har det her i Lommen.
Jeg maa afsted; thi Morgendæmringen

Maa ikke see mig her, end sige Dagen.
Gud tage Eder i sin Varetægt!
Kast Eder nu i Søvnens hulde Favn,
Og vaagn saa fri for Sorg som Morgenlærken!

Silva.

Den Tid har været — ak, den er forbi!
Farvel, min Jordvald! Kald mig du herefter;
Du siger gjerne du til dem, du ynder,
Hvorfor da ei til mig? og hvo kan vide,
Om ei den Tid kan komme, da jeg tyer
Til dig som til min anden Fader, Jordvald?

Jordvald.

Saa rig blier Jordvald aldrig, at han faaer
En saadan Pleiedatter; Silva aldrig
Saa arm — forbyde Gud! — at hun maa nøies
Med gamle Jordvald som sin Pleiefader.
Enhver Velsignelse, som Himlen har
Og du kan bære, vorde dig til Deel!
(Gaaer).

Silva (knælende).

O du, fra hvem al Naade strømmer ned,
O du, som fylder Skyen med din Torden,
Og hvælver Himmelbuen over Jorden
Med Myriaders lyse Herlighed:

O lad dit svage Barn ei fare vild,
Om Sorgens Nat skal skygge for dets Øie;
Men lad det finde dig, du Evighøie,
Naar det er luttret gjennem Modgangs Ild!

Udkanten af en Skov.

(Keiser Glomer og Bolver komme ind, i Samtale. Jordvald, som sees i Baggrunden, holder Øie med dem, og nærmer sig lidt efter lidt, indtil han er kommen dem saa nær, at han kan høre hvad de sige, da han skjuler sig mellem Træerne. Dagen bryder frem).

Keiseren.

Og nu, vi hine Punkter har besat
Og gjort Forandring i saameget andet,
Skal Fjenden, haaber jeg, i Sted for Vinding
Kun høste Tab og Skade af den Kundskab,
Han fik om Planen, jeg til Slaget lagde.
Han trækker nu sin Styrke sammen der,
Hvor han vort Hovedangreb maatte vente
Ifølge Efterretningen, han fik.

Bolver.

Dit Haab jeg deler, og Forræderiet,
Opdaget nu, kan tvertimod sin Hensigt
Forvirre Fjenden selv og skaffe os

En Godtkjøbsjeir. Veed du, hvem Manden var,
Som bragte os den kostelige Nyhed?

Keiseren.

Nei; thi den Lap Papir, mig Murmoll sendte
I Hui og Hast, ei meldte videre,
End at min Plan til Fjenden var forraadt.

Bolver.

St. Nicolao bragte denne Nyhed,
Den samme Mand, som bragte Ormers Sværd.
Han længe sig har opholdt her i Landet
Som Speider for Kong Gormall.

Keiseren.

End, ei skuffet,
Har Ingen ventet aaben Færd af Gormall.

Bolver.

Ved Guld, Skinhellighed og gyldne Løfter
Har han forledt en Deel til Munketroen,
Men Flere til Forræderi og Opror.
Den Samme udentvivl har her i Leiren
I nogen Tid et Gjenfærds Rolle spillet.
Jeg havde ham engang paa Glid til Galgen;
Men ham det var, troer jeg, bestemt at falde
For Ormers Sværd.

Keiseren.

Ha, den forvorpne Munk!

Bolver.

Nu ligger han, paa Murmolls Post, i Selskab
Med andre Fire, Gormalls Speidere.

Keiseren.

Med Fire?

Bolver.

Ja. Ei længe efter Midnat
Kom fire Speidere til samme Post.
Dem angreb Murmoll, „thi", saa sagde han,
„Kjed var jeg af at høre Fleres Sladder,
Og vidste intet bedre Tidsfordriv".
De vare, til hans Lykke, kun bevæbned
Med Sværd, men skammed sig ei heller ved
At være alle Fire om den Ene,
Som viste dem St. Nicolaos Liig.

Keiseren.

Saa slaaes de helst!

Bolver.

De To han sparked om,
Imens han med sit frygtelige Sværd
De andre To til Bæltestedet kløved;
Og da de Sparkede paany ham angreb,

Saa slog han dem. Der ligge de tilsammen. —
Den skjønne Yngling fulgte mig i Aftes.
Jeg var paa Vei at glædes ved den Tanke,
At Sorgløshed var blevet ham til Deel;
Men Tanken blæstes bort af nogle Suk,
Kun dragne altfor dybt, som efterlode
En Sky, der mørknede hans skjønne Ansigt.

Keiseren.

Det er en Taage kun, uddampet af
Det unge Blod, ved Elskov bragt i Gjæring.
For sligt er Raad. Det lader ellers til,
Han er din Yndling, Søn? Hvor er hans Slægt?

Bolver.

Han kjender hverken Fader eller Moder.
Men jeg har seet en Yngling, Murmoll liig,
Saa liig, at fast jeg bringes til at troe,
At jeg har seet hans Fader.

Keiseren.

Nu, jeg selv
Har seet et Maleri, jeg veed ei hvor . . .
Hvor saae du ham?

Bolver.

Der, hvor en Malers Kunst
Har viist mig dig som Yngling.

Keiseren
(efter et kort Ophold).

Læs nu dette!

(Han giver ham et Brev).

Jeg fandt det, Søn, henkastet paa min Vei,
For hid jeg kom. Jeg havde halvt besluttet
At tie med mit Fund i nogen Tid,
Men nu . . .

Bolver.

En Nyhed, som kan overraske!
Men er det ikke ogsaa høist utroligt,
At du en Søn som Hermann kunde have?
Saa kan Naturen aldrig skeie ud!
„Strax efter Fødselen forbyttet," staaer her;
Det var et Qui pro Quo! Men hvad skal skee?
Hvor er Beviserne? thi det, som færdes
Lyslevende: den skjønne Yngling Murmoll,
Vor unge Helt, forslaaer vel ei alene?

Keiseren.

Saameget mindre vel, som lønligt Fjendskab,
Der lurer gridsk paa Alt hvad der kan føde
Og nære Tvist og Tvedragt, griber graadig
Hvert Middel, tjenligt til den værste Hensigt.

Bolver.

Og hvo har kradset disse Krageføer?

Keiseren.

Og denne Nyhed vilde, udspredt nu,
Bevæbne mangen Niddings Morderhaand
Med Gift og Dolk mod Murmolls unge Blod.

Bolver.

Nei, Gud bevare og velsigne Murmoll!
O hvor vil Silva glæde sig!

Keiseren.

Blot Tanken
Om Muligheden mig saa hoilig glæder,
At Glæden vilde overvælde mig,
Hvis muligt skulde vorde virkeligt!
Og dog: er dette Vink, mig givet nu,
Just nu, da til et blodigt Slag jeg gaaer,
Det blodigste maaskee blandt alle hidtil —
Er dette Vink vel venligt eller fjendtligt?

Bolver.

O venligt! See, den Krone, Fadergodhed
Imellem mig og Silva vilde deelt,
Skal nu, med sit udeelte Guld, omfredse
Din fundne Sons, den favre Ynglings Hoved!
Ja, venlig hvisker Stemmen til mit Hjerte,
Gjor Kloften mindre for min Kjærlighed.

Keiseren.

Det Glimt af Dag, der saae min elskte Søn
Paa Kyhlams Keisertrone, og min Datter
Som Brud i dine Arme — o det Dagglimt,
Det skulde see mig græde Glædestaarer,
Hvis Døden ei mit Øie havde lukket!
Skal saadan Glæde vorde mig til Deel?
Skal jeg... Dog nok herom! den stunder til,
Den store Time! Bolver, ædle Ven,
Giv mig din Haand! Saa tung som denne Afsked
Var ingen end, jeg hidtil med dig tog;
Søn, Datter, Brud, Liv, Krone — Alt, min Bolver,
Alt staaer paa Spil paa denne Kampens Dag!
Een Pligt — o den er tung for dette Hjerte! —
Een Pligt mig kalder, før jeg gaaer til Kampen:
At tage Afsked med min elskte Datter.
Elsk hende, Bolver! vær du hendes Støtte,
Ifald jeg falder, og du frister Livet!
Og sørg for Murmoll! tænk paa gamle Jordvald!
Og komme vi med Liv, om ei med Seir,
Fra Kampen, skilte ad i Slagets Tummel:
Da ville vi hinanden søge, Bolver,
Ved Kæmpefjeldet, ved den store Eeg.
Siig Murmoll — nei, lad Murmoll intet vide,
Lad Himlens Naade ham hans Lod beskikke!

Ei nogen Dødelig fordriste sig
Til Indgreb i dens Villie! — Morgenrøden
Alt bryder frem. Det griber mig om Hjertet.
Lad os adskilles, Stunden nærmer sig!
Farvel!

Bolver.

Lad Taaren trille; denne Færd
Er vel et Suk, ja selv en Taare værd!
(De trykke hinandens Hænder fast, og gaae derpaa hver til sin Side. Jordvald kommer frem af sit Skjul. Han staaer nogle Øieblikke med sammenfoldede Hænder; derpaa gaaer han dybere ind i Skoven).

Skov ved Saringos Lyststed.

(Uafbrudt Bulder af Kanoner)

Jordvald og Silva.

Silva
(klædt som en Bondepige).

Ak Jordvald, hvilken Rædsel!

Jordvald.

Ja i Sandhed,
Ondt har man ved at faae den Tro tillivs,
At nogen Jordklump kan saaledes larme,

Hvor konstig end den kan forresten være.
Saa har de buldret nu fra Solens Opgang,
Og holde neppe op, om de maae raade,
Mens Dagen er paa Himlen.

Silva.

O min Fader!
Og ak — ak Jordvald!

Jordvald.

Ja, jeg veed det, Silva!

Silva.

Hvad veed du, Jordvald?

Jordvald.

Hvad jeg ei maa vide.
Da jeg i Morges havde dig forladt,
Og vandred til mit Skjul i Skoven, Silva!
Saae jeg din Fader med sin kjere Bolver.
Fordybede i det, de taled om,
De lagde Mærke ei til noget andet
Og altsaa heller ikke til en Mand,
Som lagde Mærke kun til dem alene,
Og kunde desto bedre passe paa dem
Og lægge sig i Skjul og dem belure...

Silva.

Fy! hvem var det?

Jordvald.

Din Faders gamle Hofnar.
Hvad der jeg hørte, vilde jeg fortie,
Ifald jeg vidste . . .

Silva.

Hvilket?

Jordvald.

Om jeg burde.

Silva.

Hvis det er noget . . .
(Hun holder inde, og seer ned for sig).

Jordvald.

Tilforladelig,
Det er et Noget, ei saa lidet, Silva!
Først har din Broder paa sin Nattepost
Opdaget et Forræderi, dernæst
Nedhugget fem af Gormalls Speidere . . .

Silva.

Hvorfor ei ti?

Jordvald.

Og det med Ormers Sværd,
Som fældte Murku, Nebuls Kæmpe.

Silva.

Murmoll?

Siig, er det Murmoll?

Jordvald.

Hvad? du veed hans Navn?

Silva.

Saae jeg ham ei, dengang han fældte Murku?
Jeg husker nok, hvor slet jeg var tilmode,
Dengang den favre Yngling traadte ind
I Skranken mod den store, grimme Kæmpe.
Men Murmoll slog ham for at frelse Norna;
Ak, hvor bekymret maa nu Norna være
For Murmolls Liv!

Jordvald.

Din Broders!

Silva.

Hvad? er Murmoll...

Jordvald.

Ih ja, hvad andet? Dernæst hørte jeg
Om Bolvers Elskovsspil...

Silva.

Om Bolvers, Jordvald!

Jordvald.

Hans Høihed er forelsket, ja!

Silva.

Forelsket...
Det maa vel være Murmoll, Fader mener
Med visse dunkle Vink i Afskedsbrevet,
Han sendte mig i Morges.

Jordvald.

Afskedsbrevet?

Silva.

Ja, Jordvald! Fader skriver der blandt andet,
At jeg, hvis han — o naaderige Gud! —
At jeg, hvis han og Bolver skulde falde
Og Glar og Gormall vorde Seierherrer,
Maa ingenlunde blive her i Landet.
„Barn!“ skriver han, „saafremt jeg var dig kjer,
Saafremt din Faders Minde er dig kjert,
Saa flye, saasnart du kan, for Glar og Gormall!“

Jordvald.

Hvorhen?

Silva.

„Formum dig“, skriver han, „og ty
Jo for jo heller til Kong Thurm, den ædle.
I ham og i hans Dronning finder du
Hvad du skal længe lede efter, Silva:

Et kongeligt, høist sjeldent Ægtepar,
Som pryder Purpuret og Kongeguldet."

Jordvald.

Kong Thurm er med i Kampen mod din Fader!

Silva.

Var; men da Glar og Gormall haanlig afslog
Min Faders Tilbud, drog sig Thurm tilbage.
End er han i sin Leir; did vil jeg tye,
Ifald min Fader og — o milde Himmel!
O skal jeg aldrig mere see min Fader!

Jordvald.

Ved Kæmpefjeldet, ved den gamle Eeg,
Vil han og Bolver samles.

Silva.

Følg mig did!

Jordvald.

Du vil...

Silva.

Min Fader sige mit Farvel!

Jordvald.

Hvi ei ham sige et Velkommen, Silva?

Silva.

Og sige Bolver... gid den Ædle finde
Gjenkjerlighed hos den, han elsker, Jordvald!

Jordvald.

Hun er dig ubekjendt?

Silva.

Ja!

Jordvald.

Husk dig om!

Silva.

Her Huskeevnen er til liden Nytte.
Du veed maaskee...

Jordvald.

Jeg? intet videre,
End at saavidt jeg foer i Verden om,
Jeg Ingen saae saa elskelig, som hun.

Silva.

Jeg onsker ham tillykke da med Valget;
Den Elskeligste ham er ei for god!

Jordvald.

Af samme Mening er hans Svigerfader.
Dit Onske kom fra Hjertet, siger Oiet.

Silva.

Vel er du underrettet, lader det.

Jordvald.

Jeg maatte ellers daarlig have luret.

Silva.

Saa han fortalte Fader om sin Elskov?

Jordvald.

Ja, og sin Svigerfader med.

Silva.

Jeg troede,

Der var ei Fleer end Bolver og min Fader.

Jordvald.

Din Tro er meget rigtig; thi din Fader
Var baade Fader her og Svigerfader,
Og Hertug Bolver Søn og Svigersøn.

Silva.

O Jordvald, see hvor herlig Solen daler,
Og smilende og venlig tager Afsked
Med denne mørke Jord!

Jordvald.

Men Solen siger,

At i sin lyse Pragt i Morgen atter
Sin Plads den tager paa sin høie Trone.
Imidlertid gaaer Maanen vante Vei,
Og Nattens Stjerner i de høie Baner;
Da slumrer Jorden med sin Herlighed,
Og Krigeren, ilive eller ei,
I Nattens Dyb paa blodigt Dagværk hviler.

Silva.

Men Sorgen vaager!

Jordvald.

Haabet vaage med,

Og Troen paa Barmhjertighedens Fader!

Silva.

Hor, Larmen nærmer sig!

Jordvald.

Kom, denne Vei!

(De ile bort. Noget efter styrter en Skare flygtende fyhlamske Krigere over Scenen. Kanonbulderet aftager).

Værelse hos Saringo.

Saringo

(ifærd med at sprætte Ordens-Decorationerne af sine Klæder).

Med Eder bort, I Kors! og I, I Stjerner!
Den Sol, I fik Jer Lysning fra, er dalet
For aldrig meer at opstaae. Bort tilsammen!
Det hjelper ei, vi ere gamle Venner;
I maae afsted, thi Eders Tid er omme.
See saa! nu Pladsen er gjort ryddelig,
Hvis Eders Gunst og Naade, Glar og Normall,

Paa mig vil dale ned med gyldne Smykker!
Prindsesse Silva — kostelige Gjenvei
Til Gormalls Gunst, men fremfor Alt til Sonnens,
Tronarvingens, Prinds Eimers Huld og Naade,
Hvis jeg i Bunden, Elskov slog hans Hjerte,
En Lægedom, en Balsam, saa velsignet
Husvalende som Silva, kunde gyde!
(Han ringer).
O dyrebare Fund, fald i min Lod!

Firsel (kommer).

Saringo.

Hvor gaaer det med Prindsessen, lille Firsel?

Firsel.

End Hendes Keiserlige Hoihed ei
Er kommen fra sin Vandring.

Saringo.

Hvad?

Firsel.

Nei, Herre!

Saringo.

End ei! Guds Blod! snart galer Midnatshanen.
Jeg frygter — har du passet rigtig paa?

Firsel.

Ja, Herre!

Saringo.

Firsel, Firsel, svig mig ikke,
Svig ei din Herre! Ingen Drøm formaaede,
Hvor gylden end den var, at vise dig
En Lykkesstjerne, stor og funklende
Som den, der — tro mig kun! — for dig oprinder,
Ifald du viser Troskab mod mig, Firsel!
Hvad er vel Klokken?

Firsel.

Henved Ti.

Saringo.

Pas paa!
Vær tro! Den faldne Glomer, hvis han lever,
Vil sikkert snige sig herhid i Natten
At see sin Datter. Tænk dig: hvilken Lykke,
Ifald du kunde bringe Glar og Gormall,
Nu vore høie, milde Herskere,
En saadan Efterretning, kjere Firsel!

Firsel.

Mon Prisen, de har sat for dette Fund,
Blev mig til Deel?

Saringo.

O meget, meget mere!
Tænk dig: Tronarvingen, Prinds Eimer, gloder

Af heftigst Elskov til Prindsesse Silva,
Den favre Kongeson i Ungdomskraft
Fortæres af sin Flamme. Gyldne Strømme
Af Naadens Skybrud regned ned paa den,
Som blot med Enden af en Finger, dyppet
I Haabets Hav, hans Flamme kunde svale.

Firsel.

Skal Glomer døe, monstroe, hvis de ham fange?

Saringo.

Engang, ja!

Firsel.

Straadød, mener I?

Saringo.

Statsfangens!

Firsel.

Gift eller Dolk?

Saringo.

Løndomme, skjulte, dybe,
Fra Politikens fast bundløse Afgrund,
Ei dragne frem endnu for Dagens Lys.
Bevogtet vel, fra Livets Tummel fjernet,
I Ro han kunde samle sine Tanker.
Maaskee skal Fuglen sættes i et Buur.

Firsel.

Den vilde synge snart sin Svanesang,
Blev Buret end forgyldt.

Saringo.

Din Tunge løber.
Har du den Flaske tømt, jeg gav dig, Firsel?

Firsel.

Paa Eders Sundhed, ja! og Glars og Gormalls.

Saringo.

Drik ei formeget! Viin kan gjøre Tungen
Til Høiforræder mod vort Hjertes Londom;
Tag dig i Agt for denne lumske Snare!
Hvor smagte ellers Vinen?

Firsel.

Herligt, Herre!

Saringo.

Det er mig kjert. Men Tiden iler! Firsel!
I Vigtighed eet Dieblik i Livet
Opveier stundom Aar; af denne Nat
Hvert Dieblik kan vorde saare vigtigt!
Vær tro, lad Søvnen ei dig overfalde;
Selv vil jeg vaage med og bringe dig
En Hjertestyrkning siden, thi jeg frygter,
At du paa egen Haand formeget drikker.

Firsel.

En lille Dosis slaaer mig ei til Jorden.
(Gaaer).

Saringo.

Du skal faae nok, og meer end du kan bære!
Om en og anden lønlig Daad, jeg øved,
Veed Ingen, uden jeg og du og — Munken.
St. Nicolao kommer hid i Nat
Med Trøstens Ord. Een flere eller færre,
Hvad siger det? det maa desuden skee;
Isjøvne sladrer Firsel om Saringo,
Og for at han det vaagen ei skal gjøre,
Maa han, før Midnatshanen galer, hvile
Paa sine Gjerninger i dybest Taushed.
(Gaaer).

Slette ved Kæmpefjeldet.

Keiser Glomer,
(ifort Malmers Tiggerdragt. Nat. Klart Maaneskin).

Mig Gravens Ro omgiver. Sluk dit Lys
Bag Skyens Mulm, du herlige Gravlampe!
Kun altfor lys og herlig brænder du
For denne pragtbetyngede Gravhvælving,

Som minder Lykkens faldne Søn om Livet!
O drag din Aande, slumrende Natur,
Udstød et Suk i Nattens Dyb! Du Ugle,
Du Nattens Fugl! er selv du slumret ind?
Syng mig en Gravsang, syng min Svanesang!
Reis dig fra Leiet, Storm, i Manddomskraft!
Tag Skyen med dig, fyldt med Ild og Bulder,
Og lad dens vilde Svovelflamme blusse
Og til hans Grav den faldne Hersker lyse!
Opløft du, mørke Sky, din Tordenstemme
Og hold Liigtalen ved hans Jordefærd!
Hvi slumre I saa dybt, Naturens Kræfter,
I altid Vældige? Den faldne Hersker,
I Vaande stedt, sin Bøn til Eder vender,
At I vil slutte Forbund med det Uveir,
Der raser i hans Bryst! Mon i sin Afmagt
Han har forglemt, at i sin Velmagts Dage
Han mægted ei at byde over Eder?
Forglemt, at han af Hovmod drukken tænkte
At gjøre Eder selv til sine Slaver?
Har I end ei forglemt, I Sendebud
Paa Almagts Vink! at Støvets faldne Søn
Den Kraft, I laante ham, har stundom misbrugt?
Saa var det, ja! — var, thi det er forbi!
See, Lykken har sin fordums Yndling sveget

Og stødt ham ud fra sine bløde Arme!
I Pjalter svøbt, forladt; med Sorgens mindre,
Med Brødens større Centnervægt betynget,
I Natten gaaer han om; en priisdømt Flygtning,
Hvor før han herskede med Enevælde!
Saa bør det være, ja saa bør det være!
Saa har han herskesyg, med Krigens Svøbe
I mægtig Haand, udjaget Tusinder
Med mindre Ret, end nu han jages ud!
Send dine Straffedomme ned til Jorden,
Du, evige Retfærdighed hiistoppe,
Til Varsel for den hovmodslagne Hersker!
Mig har din Finger slaget og ydmyget!
Træd hid i Eders Purpur, Glar og Gormall!

(Kort Ophold).

Min Silva, Murmoll, Bolver, Glomers Elskte!
Hvor færdes I i denne tunge Time?

(Gaaer langsomt ud af Scenen).

Værelse hos Saringo.

Saringo
(fyldende Gift i en Flaske).

Saa, Firsel! saa! her er en Hjertestyrkning!
For dybt du i min Londom trængte ind.

Du, som isøvne sladrer om din Herre,
Og vaagen snart hans Løndom vil forraade.
Alt længe har du budt din Herre Trods,
Fordi du vidste mere, end du burde.
Ei vil jeg længer være i din Magt,
Din Rolle har du udspilt, denne Nat
Du træder ud af Livets Scene, Firsel!
(Han gaaer ud, og kommer tilbage efter nogle Minutters Forløb).
Var denne Nat forbi! Sanct Nicolao,
Hvi tøver du saalænge? Tys, han kommer!
Vær mig velkommen!

Murmoll
(haardt saaret, træder ind).
Hvor er Kyhlams Keiser?

Saringo.
Ha blege Dødning — eller hvo du er!
Ha Murmoll, du! hvad vil du hos Saringo?
Du oversøler mig mit Gulv med Blod!
O lad mig gaae, jeg vil en Læge hente
Til dine Saar!

Murmoll.
Bliv! Hvor er Keiseren?

Saringo.
Hvor veed jeg det? Er han endnu ilive?
Dit Øie mørknes . . .

Murmoll.

Hvor er Keiseren?

Saringo.

Er jeg sat til at passe paa en Keiser?

Murmoll
(griber ham i Brystet).

Siig, hvor han er! hvis ei, jeg ryster Livet
Ud af din feige Krop!

Saringo.

Jeg veed det ei!
Ved Alt hvad helligt er: jeg veed det ei!
O slip mig dog! Lad dine Saar forbinde!

Murmoll
(lader ham løs).

Bekymre du dig ei om mine Saar!
Har Keiseren i Nat ei været her?

Saringo.

Ved Himlens Gud, han har ei været her!
Ak, er han end ilive, frygter jeg,
Han driver om, en udbrændt Tordensky,
I Nattens Gru af vilde Storme jaget;
Forskudt, forladt af Gud og Mennesker,
Nedsunken under Byrden af sin Brøde.

O kom, min Ven, lad dine Saar forbinde,
Jeg skaffer Hjelp!

Murmoll.

Forbandede Forræder!
Hvis du var værd at doe for ærlig Haand,
Ei meer en falden Helt du skulde haane!
(Han støder ham om, og gaaer).

Saringo (reiser sig).

Saa, Helt! fordømte Skum af Pøbelbærme!
Men tøv, men tøv!

Firsel
(kommer dødbleg ind, med et Bæger i den ene Haand og en Dolk i den anden. Han styrter hen mod Saringo, og rækker ham Bægeret).

Drik!

Saringo.

Mord, Mord!

Firsel.

Drik!

Saringo.

Mord, Mord!
O lad mig gaae, jeg er uskyldig, Firsel!
Jeg henter Hjelp! Lad mig ei fare bort
I mine Synder!

Firsel.

Drik! Paa Hjertet brænder
Din Gift, og Synden paa min arme Sjel!

Saringo.

Mit Blod ei dulmer Pinen i din Sjel!
Forbarm dig, Firsel!

Firsel.

Vi maae følges ad!
(Han støder ham Dolken i Brystet).

Saringo (falder).

O Rædselsdød,
(Firsel falder).
saa brad, uventet! Vee!
O Gud, forlad mig mine Synder!

Firsel (døende).

Vore!
(De døe begge paa eengang).

Ved Kæmpefjeldet.

(En stor, gammel Eeg staaer ved Foden af Fjeldet. Under Egen sidder Silva og binder en Krands af Egeløv. I nogen Frastand gaaer Jordvald om hist og her. Nat. Klart Maaneskin).

Silva.

O Tvivl, o Haab, og du, min Kjerlighed,
Og du, Erindring om forsvundne Dage!

Enhver blandt Eder fordrer Hjertet heelt,
Dog skal det deles mellem Eder Alle!
Henover Haabets Lyspunkt, neppe synligt,
Sin mørke Kæmpeskygge Tvivlen kaster.
Et Øieblik, et Tidsgran kan forvandle
Til Vished Tvivl, til svundne Drømme Haabet.
Din Grav, Erindring! din, o Kjerlighed!
Udhules først, naar Tankens Grav udhules.
Fald, Taare! paa min Krands, og kald dig Sorgens!
Men tag du Taaren, Krands! og kald dig Gravens!

(Jordvald kommer ind).

Fornam du noget, Jordvald?

Jordvald.

Endnu intet.

Silva.

De komme ei, de ere faldne, Jordvald!

Jordvald.

Saa rædselfuldt, fortalte Flygtende,
Var dette Slag, at selv graahærdet Kriger
Fornam en Gru, saa Haaret reiste sig
Paa hans, til tusind Rædsler vante Hoved.
Hver Enkelt i vor Hær — thi overlegen
Var Fjendens Magt — med Flere maatte stride.
Fra Murmolls Sværd, blandt Alles frygteligst,

Foer Døden ud med Gru blandt Fjendens Skarer.
Hvorhen din Fader stævned frem og Bølver,
Gik Rædsel, Fald og Død ved deres Side.
Sligt Myrderi, som denne Dags, med Rædsel
Den Grummeste blandt Tigre vilde slaget.

Silva.

Ak, Alt stod her paa Spil, og Alt er tabt!

Jordvald.

Lad os det Værste vente!

Silva.

Ja, det Værste! —
Hvad har du der i Haanden?

Jordvald.

Nogle Siv,
Der, sammenbundne saa, de Dukker ligne,
Jeg nu og da saae Børn at lege med.

Silva.

Hvad vilde du med dem?

Jordvald.

Jeg veed ei selv;
Jeg fik det Indfald — dog det duer til intet —
At jeg, ifald jeg traf din Fader her,
En Oldings Rolle vilde spilt, en Oldings

Som gaaer i Barndom. Men mit Indfald, Silva,
Ham neppe vilde bringe fra hans Forsæt.
(Bortkaster Sivene).

Silva.

Fra hvilket, Jordvald?

Jordvald.

See, din store Fader
Har Valget nu imellem Tvende: enten,
Forhaanet, skilt ved Alt hvad ham er kjert,
Sin Helteaand i Fængsel at udaande;
Hvis ei — ja græd, velsign din Taare, Silva!
Men heller falde den paa Heltens Grav
End ved hans Haan og Fængsel, Glomers Datter!
Saa ofte saae han Døden under Øine,
Hvor Heltens Hæder var at vinde, Silva!
Og nu, nu da det gjelder Eftermælet,
Det hele Alt, han stadig kæmped for,
Nu skulde han sig Hæderskrandsen rive
Med egen Haand fra laurbærkronte Tinding?
Hvo, uden hadske Fjende, kunde ønske
Ham Skjændselslodden nu: i haanligt Fængsel
En ringe Rest af Livet at udaande?

Silva.

Staae vi ved Haabets Grav?

Jordvald.

Ved Øieblikkets,
Det Jordiskes; men ingen fjendtlig Magt
Kan hule Graven ud for Evighedens.
Ei Kronens Guld og ei det brede Scepter,
Er nu det Kjereste, han her forlader;
Det Kjereste, han efterlader sig,
Hans Afskedsstund ei gjøre ham for tung!

Silva.

For dette Hjerte, af sin Sorg nedknuget,
I Døden briste, Jordvald! Skee Guds Villie!

Jordvald.

For dig er Taalmod Himlens bedste Gave.
Træt ei dens vise Forsyn med din Klage,
Stræb ei, dens skjulte Raad at grunde ud,
Vær stærk ved Troen paa Forbarmelsen,
Rig ved Hengivenheden i Guds Villie!
Og nu, nu vide du, at jeg for nylig
Har seet din Fader, end ilive, Silva!
I Malmers Tiggerdragt — thi saa han undgaaer
Den Sværm af Fjender, ham paa Sporet følger —
Han, støttet til sit Sværd, stod tankefuld
Og stirred ud i Nattens Stille.

Silva.

Jordvald,

Kom, lad os søge ham!

Jordvald.

Nei, Silva! nei!

Han søger Bolver her, og kommer hid.

(Keiser Glomer sees i Baggrunden).

Silva.

Ak, ogsaa du, o Bolver!

Jordvald.

Stille, stille!

See Synet hist! Nu galer Midnatshanen.

See, Helteskikkelsen hist skrider frem,

Som om den var en Gravens Søn, kaldt op

Af dybe Slummer. Træd bag Egen, Silva,

Og lad først Jordvald tale med din Fader.

(Silva træder bag Egen. Jordvald staaer i kort Afstand, med sammenfoldede Hænder og Blikket heftet med Jorden. Strax efter kommer

Keiser Glomer

(langsomt, i sin fulde Keiserdragt og med Kronen paa sit Hoved. Taus betragter han Jordvald, og træder derpaa hen til ham).

Hvad søger du i Natten her?

Jordvald (uden at see op).

Mig selv.

Keiseren.

Og finder ei det Søgte?

Jordvald.

Ikke altid

Er Fundet her saa let som Mange troe.

Keiseren.

Har Fjenden jaget dig i Natten ud?

Jordvald.

I denne Nat har Troskab ført mig ud.

Keiseren.

En herlig Dyd, som skranter nu hos Mange!

Jordvald.

Er den saa skrantende i Landet nu?

Keiseren.

Siig, er dit Skjæg din Hages Eiendom?

Jordvald.

Frygt ei for mig, ifald du frygter Nogen.

Keiseren.

Vel gjør jeg det, skjøndt ingen Dødelig
Mit Hjerte end fik til af Frygt at skjelve.

Jordvald.

For Himlens Villie bør sig Alle bøie
I sønlig Lydighed, ei slavisk Frygt.

Keiseren.

Og har din Viisdom, svanehvid af Elde,
Ei sagt dig, Olding, at der gives noget
— Fraregnet Frygt for Gud og for hans Domme —
En Mand maa frygte for, skjøndt ei han frygter
For nogen Dødelig?

Jordvald.

Sig selv undtagen?

Keiseren.

Hans nærmeste og værste Fjende, ja!
Naar hans udødelige Deel med Omhu,
Sær under Lykkens Smiil, ei vaager over
Sig selv.

Jordvald.

Han kunde, mener jeg, sig ønske
En mere trofast, meer aarvaagen Vogter,
Som aldrig slumrer ind. Men nævn hans Frygt!

Keiseren.

Der gaaer saa mangen Frister gjennem Livet,
Med frygtelige Vaaben rustet ud,
Langt frygteligere end Krigens Sværd
Og Spyd og Spær og tordensvangre Ildsvælg.
En gaaer der om, paafærde stedse; stundom

Formummet under Ydmyghedens Maske.
Han færdes under mange Skikkelser,
Og paa de svage Dødeliges Veie
Han stiller sine Net og sine Snarer.
Han kalder Ridder sig af Selvbevidsthed
Om eget Værd, og venlig er hans Mine.
Der gaaer en anden Frister gjennem Livet.
I Skikkelse en Lysets Engel liig,
Af Glands og megen Herlighed omgivet,
Staaer han i lønligt Forbund med den Første,
Og kalder Ridder sig af Purpuret.
En Dødelig, i deres Snarer hildet,
Han drømmer sig en Gud; hans Underkraft,
Indskrænket ei af Tid og Rum, sit Lyn
Fra Væaldens Tordensky til Jorden vinker.
Da tændes Verdensbaalet; i dets Flammer
Han læser, medens for sig selv han knæler,
Sin Hæderstitel „Verdensherskeren"
Med Evighedens Flammeciffre skrevet.
Men paa en Afgrund gaaer han, Fristerne,
Paa hans Fordærv kun ponsende, udhuled.
De haane ham, naar han ved Svælget staaer,
Og styrte ham deri; da hører han
Dem selv sig nævne: Hovmod, Herskesyge.

Jordvald.

Staaer han ved Svælget?

Keiseren.

Ja!

Jordvald.

Og kan ei reddes?

Keiseren.

Hans Fald er vist, som dybt!

Jordvald.

Og ingen Stemme
Forsøgte, venlig varslende, itide
At kalde ham tilbage?

Keiseren.

Venskabs Røst
Adlød han ei. Den venlig Varslende
Gav han til Priis for Verdens Nød og Trængsel.
Graabærdet Troskab dømte han til Landsflugt!
(Silva kommer, med en Krands i Haanden og en ved sin Barm).
Der rinder Taarer, Olding, i dit Skjæg . . .
(Til Silva).
Frygt ei for mig, jeg er en venlig Skygge!
Det Suk var hentet op fra Sorgens Dyb;
Saa tungt som det, jeg intet drog i Natten.

Kom til din Faders Bryst for sidste Gang!
Ak, elskte Barn! hvi gjorde du mig dette?
Nei, gamle Jordvald, du maa ikke knæle!
Ja, jeg har længe kjendt dig. Tag min Haand!
Det er en Dødnings, Gamle!

Jordvald.

Ænds ei Jordvald;
Ei Jordvald her fortjener at bemærkes.

Keiseren.

Jog jeg dig bort, fordi du var mig tro?
Nu, det var ilde gjort; tilgiv mig det!
(Til Silva).
Ja, Barn! jeg gav den Gamles sølvgraae Hoved
Til Priis for Nød og Trængsel; ja, jeg mindes
Den Stund endnu, da jeg var større Daare
Og mægtig i min Daarskab. Jordens Store
Sig bøied for din Fader; Herskerstaven
Var i hans Haand, og Kroner paa hans Hoved,
Og Væl dens Purpur bølged om hans Legem.
Hiin Stund jeg mindes end kun altfor grandt,
Skjøndt den jeg dog saa gjerne vilde glemme;
Med røde Ciffre staaer den for mit Blik,
Blodciffre, Barn! som alle Jordens Vande
Ei kunne vaske ud, før Hjertet brister.

Silva.

En saadan Sorgens Vægt kan Hjertet bære!

Keiseren.

Sørg ei for mig! see, jeg er vel tilmode.
Ei Dødens Kalk saa bitter er som den,
Jeg alt har tømmet.

Silva.

Den jeg rakte dig!

Keiseren.

Velsign kun den! og Himlen dig velsigne
Saa fuldelig, som jeg dig elsker, Silva!
O hører du den fjerne Tordens Stemme?
Sit Ja os Himlen giver paa vor Bøn!
Men lad os, elskte Barn, ei denne Stund
Udspinde til vor Qval!

Silva.

Er Alt forbi,
Hvert Haabets Glimt forsvundet?

Keiseren.

Det er steget
Hoit over Skyen, Barn! Ønsk mig tillykke,
Min Kamp er endt, og Seirens Stund for Haanden!
Ja græd, mit elskte Barn! men græd af Glæde!

Min Vei til Frihed gaaer; men Livet her
For mig kun Haan og Fængsel har tilbage.

Silva.

En Krands af Egelov, sin sidste Gave
Dig barnlig Kjerlighed paa Jorden rækker.
(Hun sætter Krandsen paa hans Hoved).

Keiseren.

En Krands, mit Hjerte dobbelt dyrebar:
For Glomer Seirens, for hans Datter Haabets!

Silva.

Erindringens, min evig elskte Fader!
Ei klæber Tanken sig ved Offerkrandsen,
Som smykker Offret, Gravens Ro indviet.

Keiseren.

Modtag en Faders Tak og hans Levvel!
Ei denne Arm, fyldt med min største Rigdom,
Mit Dyrebareste til evig Afsked
Losslipper, Silva! Kun et Dieblik
Er levnet Sorgen til dens Dagværk her.
Hvad veier dette mod en Sum af Aar,
Indviet Glæder gjennem Evigheden?
Saa vil vi da velsigne denne Stund,
Som lader Timen slaae til kort Farvel!
Hør, Skyens Majestæt i Nattens Stille

Med Dommens Røst til Jorden taler!
(Giver Jordvald Haanden).

Jordvald,

Tag mit Farvel! du var mig tro til Døden.
(Han gaaer langsomt bort. Silva og Jordvald staae med sammenlagte Hænder, og stirre efter ham).

Jordvald.

Han stiger op paa Fjeldet over Jorden.
Hør, Vinden suser huult; fjernt Tordnen ruller!
Hvo kommer hid, saa langsomt vaklende?

Bolver (kommer, dødelig saaret).

Jordvald.

Hvor gaaer din Vei?

Bolver.

Hvor Døden peger hen:
Fornam du ei en Mand...

Jordvald.

Søg ham paa Fjeldet,
Støt dig ved mig!

Bolver.

Tak, Landsmand!

Silva.

Ogsaa dette!

Bolver.

Hvert Øieblik, afknappet denne Stund,
Er Lægedom for dette Hjertes Vunde.
Rør ei ved dette Bind, det holder sammen
Den ringe Rest af Liv, jeg end har nødig!

Silva.

Ak, du er bleg og blodig, Bolver!

Bolver.

Silva!

Silva
(ved hans Bryst).

Tag dette Kys, min Elskte! med i Døden,
Og denne Krands fra Silvas Kjerlighed!
(Hun sætter Krandsen paa hans Hoved).
Kom, Hjertet sig forbløder! kom, min Elskte!

Bolver.

Saa rig som nu var Bolver ingensinde!

Silva.

Jeg ei saa arm: saa stor er Taarens Vælde,
Dog ei den mægter, svage Hegn at bryde!

Bolver.

Din er jeg da, min længe elskte Silva!

Silva.

Men først i Døden!

Jordvald.

Hvis er nu den Stemme,
Som siger os, at Haabets milde Aande
Kan Sorgens Fnug bortviste?

Silva.

Kom, min Bolver!
(De gaae; Bolver imellem Silva og Jordvald).

Paa Kæmpefjeldet.

Keiser Glomer
(med sit dragne Sværd).

Saa vend dig nu, mit Sværd, saa ofte vendt
Mod Tusinder, imod mit eget Bryst!
Farvel, mit Land! Farvel, mit elskte Folk!
Med Smerte vil du mindes Keiser Glomer,
Maaskee engang dig ønske ham tilbage.
Farvel! dig offred jeg mit Liv, min Ro
Og mangen tung, i Londom fælder Taare!
Farvel, mit elskte Folk! dig offret være
Mit sidste Suk!
Flyv du, min Ørn, i Skyen!
(Han falder i sit Sværd, og døer. Strax efter kommer Bolver langsomt vaklende. Silva og Jordvald i nogen Afstand).

Volver
(ved Keiserens Liig).

Her er min Plads! I Kampen svandt mit Liv,
I Døden Kjerlighed mig Liv bereder.
Farvel, du Jord, med dine Herligheder!
Nu gaaer din Søn til Fred fra blodig Kiv!

(Han knæler ned ved Keiserens Fødder, løsner Bindet, og døer. Silva træder langsomt til, og knæler under en stille Bøn ned ved Ligene. Jordvald, med blottet Hoved og sammenfoldede Hænder, stirrer hen for sig. Tordenslag og Stormens Hylen i Fjeldets Kløfter).

Saaledes gik det tilsidst.

Personer.

Ylar, Keiser, } i Krig mod Kyhlam.
Yormall, Konge, }
Murmoll, kyhlamsk Hærfører og Tronarving.
Norna, hans Fæstemø.
Kulli, hans Ungdomsven.
Yunner, Nornas Pleiefader.
Susa, hans Søster.
Jodok, kyhlamsk Hertug.
Ibola, hans Gemalinde.
Hermann, hendes Son, foregiven Tronarving til Kyhlam.
Tusertaser.
En Kjøresvend.
Forsamling af kyhlamske Borgere.
Jordvald, forhen Hofnar hos Keiser Glomer.
Forsamling af en Deel af det kyhlamske Statsraad.
Lux.
Kyhlamske og fjendtlige Krigere.

Scenen Kyhlam.

Første Act.

Sal i en gammel Borg.

Glar og Gormall i Samtale. Aftenskumring.

Gormall.

Hvi tøve her? lad os i Hui og Hast
Fortsætte vort Tilbagetog, Hr. Broder,
Og bruge denne Rest af Dagens Lys
Til iilsomst Flugt fra vore Fjenders Rasen!

Glar.

Vel sandt, at Tab og Nederlag os følge,
Dog end vi staae jo paa erobret Grund,
Og vore allerhøieste Personer
Er her i ønskeligste Sikkerhed;
Thi er det unødvendigt, som besværligt,
At vi med saadant møisomt Ilbuds=Hastværk

Fortsætte vort Tilbagetog, Hr. Broder!
Vort Krigsraads Mening tykkes os den bedste:
At her vi stunde os, til vi faae see
Hvad næste Dag vil føre i sit Skjold.

Gormall.

Tab vil den føre, Tab og Nederlag!

Olar.

Nu, Tabet af en Hær kan let forvindes;
En ny kan skrives ud — hvad er det mere?

Gormall.

Men er det Vigtigste i Sikkerhed?
Er Mulighed af Fare fjernet her
Fra vore allerhøieste Personer?

Olar.

Saa meldte os jo nylig fire Ilbud:
At mellem os og Fjenden vore Hære,
Paa Flugten vendte, atter holde Stand
I faste Stillinger. Saa langt, Hr. Broder,
Vort Forspring er for Fjenden, at han ei
— Med mindre til en Storm han sig forvandled —
Os kunde naae før næste Morgenrøde.

Gormall.

Maaskee han til en Storm sig kan forvandle;

Thi siden Helved losslap denne Murmoll
Til vort Fordærv, veed vi fast ei, Hr. Broder,
Hvad vi tør regne blandt Umuligheder.

Glar.

Kun uforsagt! For vort Tilbagetog
Er ingen Hindring.

Gormall.

Tys!

Glar.

Fornam I noget?

Gormall.

Fjernt Bulder, troer vi, af Kartover. Hør!

Glar.

Nu, ved Sanct Nikoll: det maa være Torden!
Ja see, det lyner hist. I trende Døgn
Har Fjenden nu forfulgt os uafbrudt;
Han maa, saavelsom vi, til Hvile trænge.

Gormall.

Os hver, ved Sanct Loyol, lidt den Buldren!
Om vi blev skræmmet op i Mulm og Uveir
Til natlig Flugt — dog, Gud forlade os,
At vi en saadan Tanke kunde tænke!

Olar.

Til natlig Flugt det dog vel ei skal komme,
Skjøndt Himlen nu paa nogen Tid, Hr. Broder,
Har ei behandlet os som Kjæledægger.
I Tanken saae vi alt vor kjere Datter
Og Eders Søn paa Kyhlams Keisertrone;
Vort Haab har seet sit skjønne Blomster visne.
Mod os lod Himlen Modgangs Storme hyle,
Men mild sin Gunst benaanded paa vor Fjende.
Nu tjener Fred os bedst.

Gormall.

Den kjøbes dyrt!

Olar.

Saa lader det. Med Haan vor Fjende hidtil
Afslog hvert Forslag om en Vaabenstilstand.

Gormall.

Ha, denne Murmoll aander til vort Uheld!
Os tykkes, han er værre fast end Glomer.

Olar.

Ved Glomers Fald vi intet end har vundet,
Med mindre Kyhlams Krone lod sig fange
I Politikens Net.

Gormall.

Hm!

Glar.

Efter Rygtet
Er Hermann ei en Søn af Keiser Glomer.

Gormall.

Ja, hvilket Opspind dog af denne Murmoll!

Glar.

Han beiler ligefrem til Hermanns Krone.

Gormall.

Ja, ved Sanct Loyol: her er Vandet oprørt
Og godt at fiske i!
(Glar nikker).
Vi overraskes
Af denne Nyhed, fæste Lid til Rygtet;
Dybt smerter os den Uret, han maa lide;
Vi ham formane, krænket Ret at hævde.
Tilsige ham vor Bistand. Skurkens Opspind
(Som vi, forstaaer sig selv, har aldrig anet)
En Snare vorder for ham selv og Hermann,
Men vi — vi fange Kronen!

Glar.

Just saaledes!
Skjøndt Hermann er forhadt, som Murmoll yndet,
Vil Kyhlam, Oprørstøndrets Forraadshule,
Dog snart af Borgerkrigens Lue flamme.

Gormall.

Og naar sin Hunger Luen nu har stillet
Og bist og her kun blavrer, komme vi
Og slukke Brandens Gnist i Askedyngen.

Olar.

Antage os det ødelagte Land,
For Jorden den velsignte Fred at skjenke
Og for at hindre Blodsudgydelse
Og for at holde Ligevægten opret
Og for ...

Gormall.

Vi tvinges, ved Sanct Loyol, til
At lægge Byrden af Regjeringen
Paa vore Skuldre eller vore Børns;
At vort Princips Dødsfjende, hiint Uhyre,
Som Helved under sine Qvalmer udspyer
Og giver Navnet af Constitution,
Skal ei, til Jordens Qval, sit Hoved reise!

Olar.

Thurm sidder hjemme nu i Ro og Mag
Og glædes ved vort Uheld. Uanmodet,
Med uindskrænket Herskermagt udrustet,
Vil han „til Folkets Tarv" — et skjønt Exempel! —

„Til Folkets Tarv" hiin Slange snoe om Sceptret
Og selv opfostre den i Magtens Eden!

Gormall.

Fy, det vil smitte!

Olar.

Alle Pestens Rædsler
Maae heller bryde ind i vore Stater,
End denne Smitte!

Gormall.

Deled vi hans Rige,
Kom for det Første Smitten ei til Udbrud,
Og for det Andet hevned vi hans Svig,
Og for det Tredje fik Hr. Broders Stater
Symmetrisk Runding paa den nordre Side,
Og vore paa den søndre.

Olar.

Ved Sanct Nikoll:
Vor Politik var hidtil altfor noisom
Og altfor maadeholden!

Gormall.

Vel, Hr. Broder,
At Feilen sees itide!

Olar.

Sandt, Hr. Broder!

Men lad os hvile nu paa Dagens Møie,
Thi Natten stunder til, og Søvnen vinker.

Gormall.

Ja, vi for vore Rigers Vel maae vaage!
Knap aabner Dagen sine Øienlaage,
Før, modige af den forgangnes Værk,
Vi atter staae i Staal og Pantserserk!

(De gaae).

Fjeldegn.

(Endeel kyhlamske Krigere. Nat).

Første.

Nu, Kammerat! har du fundet Træet, du vil hænges i?

Anden.

Hidtil har jeg søgt forgjeves. Men Ulykken var i al Fald ikke saa stor.

Første.

Var det en lille Ulykke at blive hængt?

Anden.

Ah, du mener nok: slynget op med en Strikke om Halsen?

Første.

Ja, hvad andet? Meente du ikke det samme, da du gav mig Lov til at hænge dig, ifald det lykkedes os, saaledes at omgaae Fjenden?

Anden.

Nei, paa det Lav, Kammerat! Jeg meente, at du i saadant Fald maatte hænge mig op i et Træ i en Stol, udstoppet med Silkepuder, give mig noget Godt at æde og drikke, og derpaa hidse mig ned igjen. Men forekommer det ikke ogsaa dig, at General Murmoll kan hexe?

Tredie.

Det er en Karl, der kan føre os til Kamp og Seir; men vi maae ogsaa være paafærde baade Nat og Dag.

Fjerde.

Han er sin Fader op ad Dage, baade i Sind og Skind.

Femte.

Skulde det være sandt, at han er ombyttet med denne Hermann, saa er Bytte her gaaet ud paa Bedrag.

Sjette.

Skulde være sandt? ja, det baade skulde være og er den rene Sandhed.

Femte.

Er Beviserne saa klare?

Syvende.

Ei, hvad Beviser? Her er Svn for Sagn, og vi vil ingen Anden have til Keiser!

Ottende.

Ingen blandt os her har isinde at støde fra, tænker jeg. Vidste Glar og Gormall, at her staae ti tusinde Mand i Ryggen paa dem, saa vilde det forstyrre deres Søvn og klemme dem om Hjertet.

(Flere Krigere komme til).

En af de Tilkomne.

God Fangst, Kammerater!

Krigerne.

Hvad skal vi fange, Kammerat?

Første.

Hvad først taer Fod paa Natke, naar vore Kugler begynde at sværme.

Anden.

Det er Glar og Gormall.

Tredie.

Hoho! saa vil vor General purre dem ud, og vi skal snappe dem her, hvor de sandsynligviis vil

tage Veien paa Flugten. Er han taget tilbage til Armeen?

En Anden.

Nei, han er her endnu. Leve vor General!

Andre.

Leve vor Keiser! Bort med den Skifting Hermann!

(Murmoll og flere Officerer komme).

Murmoll.

God Tid paa Natten, Kammerater!

Krigere.

Leve vor Keiser!

Murmoll.

Held og Fred over vort Fædreland, Landsmænd! Dets Vel være vort fælles Meed og Maal! Lader os ufortrødne udholde Kampen og jage vor Fjende hjem jo før jo heller! Ingen Ro, ingen Hvile for ham her i Landet! I Nat ville vi forsøge at fange Glar og Gormall. Held og Lykke, Kammerater! Snart skulle I høre vore Kartover buldre.

(Gaaer).

Krigere.

Leve vor General!

Andre.

Kyhlams Keiser!

(Alle bort).

Have ved Gunners Bolig.

(Solen staaer op. Norna og Rutli).

Norna.

Hvor har du været, Rutli? Fire Dage,
Saa høit velsignede og sommerlange
Som nogen Dødelig vil ønske sig,
Er nu henrundne, siden sidst jeg saae dig.
Hvor har du været, Rutli? Ak, fortæl!

Rutli.

I Gaar i blodig Kamp slog Murmoll Fjenden,
Og følger ham med Iil i flygtig Hæl.
Jeg hørte nok det fjerne, dumpe Bulder,
Og tænkte vel, det var Kartovers Mumlen
Om blodig Kiv.

Norna.

Ak, gid den vel var endt!

Rutli.

Og Helten, laurbærkronet, vendt tilbage
Med Hjertet fuldt af Kjerlighed til Norna!

Norna.

Det vil han, Rutli! Murmoll kan ei svige.
Hans sidste Brev, tre Dage gammelt nu,
Kun aander Kjerlighed og Haab om Fred.
Men hvorfor staaer du der saa tankefuld?

Rutli.

Jeg var med Tanken i et Eventyr,
Jeg nu har under Arbeid; vil du høre?
Min Elskerinde er en Hyrdepige;
En Hyrde, hendes Elsker, af en Fee
Forvandles til en stor og mægtig Prinds.

Norna.

O det er ilde gjort af Feen, Rutli,
Med mindre Elskerinden er Prindsesse!

Rutli.

Vist er hun ei. Men du kan sagtens indsee,
At hun saa høist elskværdig er som deilig,
Item at Prindsen er saa tro som Guld.

Norna.

Men aldrig hans hun vorder her paa Jorden.
Det maa ei skee!

Rutli.

Det skal!

Norna.

Ja, paa Papiret;
Men udenfor skal hendes Glæde myrdes!

Rutli.

Og er det da saa vist, at Prindsens Vei
Gaaer over Glædens Liig?

Norna.

Lad Feen heller
Forvandle Prindsen til en Hyrde, Rutli!

Rutli.

Men han er Arving til en Trone, Norna!

Norna.

Nu, saa forbarme Gud sig over hende,
Thi hun skal rives fra den Elsktes Bryst!

Rutli.

Jeg siger Nei, hans Dronning skal hun vorde,
Og vover du at sige mig imod,
Forvandler jeg dig flux til hiin Hyrdinde,
Og Murmoll til en Prinds.

Norna.

Tag for mit Liv!

Rutli (ved sig).

Før gav jeg mit til Priis.

(Høit).

Mit Eventyr
Kun saare lidet vilde dig forlyste.
Men nu har Rygtet i sin Pose et,
Som, frygter jeg, dig kunde ængste, Norna!

Norna.

Er Murmoll saaret — syg — ak, er han falden?

Rutli.

Var jeg saa vel tilmode, mener du,
Ifald jeg foer med saadant Sorgebudskab?

Norna.

Hvad farer du da med?

Rutli.

Med Bissekram,
Som, længe inden Laas og Lukke holdt,
Omsider nu er sluppet ud af Fængslet,
Og løber Landet om paa Hosesokker.

Norna.

Nu?

Rutli.

Noget om en Søn af Keiser Glomer.

Norna.

Prinds Hermann?

Rutli.

Han skal være smuglet ind,
Reent Contraband, hjemfalden til Fiskalen.

Norna.

Dit Eventyr skal dog ei gjelde Murmoll?

Rutli.

Det kunde mulig falde Rygtet ind,
Sin Yndlings Navn at slippe ud af Posen.

Norna.

Saa løsslap Hermann onde Raad og Rænker
Og Gift og Dolk og Død mod Murmolls Bryst!
Fra Murmolls Fjender kommer dette Rygte,
Ei fra hans Venner.

Rutli.

Hermann mægter ei,
Et Haar at krumme paa hans Hoved, Norna!
Ængst dig kun ei!

Norna.

Mit Lod kan snarlig kastes!

Rutli.

Du har jo forhen været stedt i Vaande,
Og vilde været langt meer ilde faren,
Om Murku dengang havde fældet Murmoll;
Men du og Murmoll ere Lykkens Børn.

Vær uforsagt! Et Støv af Kjød og Blod,
Uskyldigt i at det en Prinds er vordet,
Og et af Blod og Kjød, ei skyldigt i
At født det blev til mindre end Prindsesse:
See, det gaaer lige op!

Norna.

Nei, ingen Prinds!

Rutli.

Her kommer Susa hidseblæsende,
Og har paa Toget tabt sin ene Tøffel.

Susa
(med Aanden i Halsen).

Hjelp! Funtus! Ah!

Rutli.

Pust først! Hvad er paafærde?
Hvor tog I Afsked med Jer ene Tøffel?

Susa.

Gud staae os bi!

Norna.

Hvad Hjelp?

Susa.

Ah, lad mig puste!

Jeg stakkels Kone gaaer fra min Forstand
Formedelst al den Gudsvelsignelse,
Det gjør jeg saa, paa mine gamle Dage!

Norna.

Hvad er paafærde?

Susa.

Hvad her er paafærde?
Usigelige Ting er her paafærde,
Alverdsens Høihed her til Huset ligger.
Ja, du min Gud, hvor Alting kan omskiftes!
Men som man siger for et gammelt Ordsprog:
Man finder det i Enkemandens Bo,
Man finder ei i Ungkarls Skoe!

Rutli.

Ei, Faster,
Som Prygl til Pande passe Eders Ordsprog.

Susa.

Er jeg hans Faster? nei, jeg siger Tak!
Der ligger Hovedguld og Floil og Purpur
Og Herrefærd paa Reisen her til Huset.
Men hvem det nu skal træffe, er et Spørgsmaal;
Jeg er saa nær som Nogen, og Vorherre
Kan lade hvem han vil til Ære komme.

Norna.

Kom til dig selv!

Susa.

Og om det er Guds Villie,
Jeg Kirsebær kan plukke med de Store;
Her gjelder ei, hvad gammelt Ordsprog siger:
Hvad vil en Spurv i Tranedands? Vorherre
Forstaaer mig nok; hvo veed Peer Poses Lykke?

Norna.

Har nu den gamle Troldhex Sortemutter
Paany dig spaaet af Kaffegrumset, Susa?

Rutli.

Spaaer Sortemutter, Faster?

Susa.

Hør, Mossjø:
Jeg kaldes Madam Susa, men gad vidst,
Om Frue var formeget, aldenstund
Min salig Mand var Hofoplysningsmester?

Rutli.

Hoisalig Keiser Glomer, veed jeg nok,
Sit Lys som oftest maatte pudse selv,
Skjøndt Eders salig Mand var Lysepudser.
Men hvo har opfyldt Eders gamle Hoved
Med Majestæter og med Hoiheds Griller?

Susa.

Ja, Lys og Lys er To! De Lys, min Mand,
Før han blev salig, her i Verden pudsed,
Var keiserlige Lys, og Lysesaxen
Var prydet med det keiserlige Vaaben;
Saa man kan sige, at min salig Mand
Et Keiservaaben førte i sin Haand.
Vi hørte med til Hoffets Personale.
Men du min Gud, hvor seer du ilde ud!
Der har vi det! der har vi Følgerne
Af denne Bissenud i Morgenluften!
Og meen' du tænke, maatte jeg vel spørge,
At jeg saa godt mig havde conserveret,
Hvis jeg — som du saa ofte gjør, Barnlille! —
Var bisset ud i aarle Morgenstund
Med Hjertet fastende? Jo, tag os der!
Tag dig i Agt for Morgenluften, Barn!
For Brystet falder den, slaaer ind i Huden
Og gjør den runken; og hvo siger god for,
At ei et Peststof ind i os sig lister
Med denne kolde, sure Morgentaage!

Rutli.

Nei, Mutter! Morgenstund har Guld i Mund.

Susa.

Bliv mig fra Livet — vær saa god, min Herre! —
Med Eders Faster og med Eders Mutter!

Rutli.

Begynder I for Alvor alt at stinke
Standsmæssig?
(Til Norna).
Nu, Farvel!

Norna.

Hvorhen?

Rutli.

Til Byen.

Susa.

I vil dog, veed jeg, hilse paa min Broder,
Der elsker Eder som sin Diesteen?

Rutli.

En anden Gang; hils ham, Fru Susa!

Norna.

Rutli,
Tag denne Rose!

Rutli.

Nei, den røde, Norna!

Norna.

Nei, tag den hvide nu! Farvel, min Rutli!
(Han gaaer. Norna sysler med sine Blomster).

Susa.

Nu fik vi Luft! Hør nu hvad jeg vil sige:
Saasnart du nu blier gift med Generalen,
Hans Excellence Murmoll, Barn! hvad.saa?
Saa blier du „Deres Naade" Dagen lang,
Reent udaf Posen „Deres Naade", gjør du.
Hvad saa? det var et Spørgsmaal! En, To, Tre
Paa Døren med Hr. Rutli! fort Proces!
Hvad siger du?

Norna.

Nei, det forbyde Gud!

Susa.

Nu spaa os vel! Er du af anden Mening
I denne Sag?

Norna.

I hvilken Sag?

Susa.

Om Rutli?

Norna.

Hvad han?

Susa.

Hvad han? jeg har min Røst opløftet
Og ladt dig vide hvad Fornuften siger;
Har du ei hørt min Tale?

Norna.

Har du talet?

Susa.

Ah, man maa blive gal, det maa man saa!
Ja, hvad det er en Ynk! Jeg kommer til
At tale med en Doctor om din Sygdom,
Naar jeg i Dag nu kommer ind til Byen.

Norna.

Vil du til Byen?

Susa.

Saa jeg har isinde,
Vorherre da for Alting, det forstaaer sig.

Norna.

Saa tag et Brev fra mig til Murmoll med.

Susa.

Ja, det er saa en egen Sag!

Norna.

Hvorfor?

Susa.

Det skal jo gaae med Feltpost?

Norna.

Ja, hvad da?

Susa.

Ei, Folkesnak! En eenlig Dame, seer du!
Man kunde troe, jeg gik paa Frieri,
Om end jeg slap fra disse unge Krigsmænd!

Norna.

Du?

Susa.

Er man just ei ung — jaja!

Norna.

En Kone,
Med sex og tredsindstyve Aar paa Bagen!

Susa.

Kun fem og treds, Mamsel, om jeg maa bede!
Og ikke fuldt, her mangler end en Maaned!
Men du seer ilde ud . . .

Norna.

Jeg feiler intet.
Nu vil jeg gaae og skrive Brevet strax.

(Gaaer).

Susa.

Tov lidt, det haster ei! — Ja, borte er hun;
Den stakkels Ungdom er saa grumme flygtig!
Slaaer Sortemutters Spaadom ind (og hun
Er, tilforladelig, en sikker Kone!)
Saa kommer jeg til Hoihed og til Ære! —
Men, Hillemænd, den Morgenluft er usund!
(Gaaer).

Anden Act.

Et Kabinet.

Jodok
(i Tøfler, Slaaprok og Nathue, gaaer ængstelig frem og tilbage).

Det er forbi! det kan ei længer dølges!
Hoirøstet mæler Rygtet alt om Murmoll
Som Prinds af Kyhlam, Tronens rette Arving.
Hoist selsomt dog, at ei hans store Liighed
Med Glomer før har gjort den mindste Opsigt!
Mistanken slumred, til hans Heltedaad
Og store Snille til at føre Hæren
Udpeged ham som Keiser Glomers Søn.
Foragtelige Hermann, Utugts Søn,
Fald nu, fald dybt! din Fader falde med,
Og alle vore Venner skulle falde!
O sorgelige Ende paa mit Haab!

Ja Ibola, du herskesyge Qvinde!
Du opspandt disse Rænker, du! Jeg nikked,
Jeg nikked taus, jeg vilde ei forraade,
Jeg tænkte ved mig selv: lad Skjebnen sorge,
Lad dem forsøge! — kort, jeg er uskyldig!
Saa randt det mig ihu, at En og Anden,
Langt under mig i Herkomst, havde hersket;
At Fyrsteblod i mine Aarer flyder;
At Kyhlams Krone paa sin gyldne Vinge
Kan uden Hjelp af Tryllestav og Trolddom
Neddale paa en kyhlamsk Hertugs Hoved!
Og dersom — ha, hvad er umuligt vel?
(Han bliver staaende i en grublende Stilling).

Jordvald (kommer).
Guds Fred, Eders Høihed!

Jodok.
Hvad? hvor kommer I umeldt hid? hvad vil I? hvem er I?

Jordvald.
Kjender I mig ikke?

Jodok.
Ha, Død og alle Djævle! hvor kommer I her, I? Har Keiser Hermanns Naade kaldt Eder tilbage?

Jordvald.

Hvem har bildt Eder ind, at Eders Søn Hermann er Keiser her i Landet?

Jodok (overrasket).

Søn? min Søn? — Tør I beedige det?

Jordvald.

Det lader jeg vel fare; det var et Bovestykke, Ingen paatog sig, med mindre han ikke brød sig om, enten han blev meensvoren, eller ikke. Men hør mig nu: det er ganske vist, at den saa kaldte Prinds Hermann er en Søn af Eders nu levende Hustru, som var gift med Eder, da hun fødte denne Søn; det er vist, at han blev født samme Nat som Murmoll, en Søn, avlet i lovligt Ægteskab af Keiser Glomer; det er vist, at Keiser Glomers Søn, som i Daaben fik Navnet Hermann, blev ombyttet med Eders Hustrues Søn; det er vist, at I, Jodok! Eders Hustru Ibola, Jordemoderen, Doctoren, Pavillo, gammel Sibba og Flere ere Deeltagere og Medvidere i dette Høiforræderi.

Jodok (bestyrtet).

Hvi fortæller I mig denne rædselfulde Løgn?

Jordvald.

Jeg fortæller Eder denne Sandhed, deels fordi

I frelste Murmolls Liv, deels for at betale Eder noget af en gammel Gjeld; thi før I, uden nogen Brøde fra min Side, blev min Fjende, tog I mig i Forsvar mod mine Forfølgeres Rænker, og beviste mig et og andet Godt.

Jodok (i Tanker).

Frelste Murmolls Liv . . .

Jordvald.

Det spæde Barn, veed I nok, skulde være ombragt og jordet i den Kiste, I begrov, da I foregav at Eders Søn var død; men saa slog Guds Tordenkile ned i Eders Bryst, og I frelste Barnets Liv. Vil I nu gaae til General Murmoll, Tronarving til Kyhlams Keisertrone, tilstaae ham Alt, bestræbe Eder for at opdage de hemmelige Anslag, som smeddes imod hans Liv, og saavidt det staaer til Eder, forhindre deres Udførelse, saa skal I ikke faae gyldig Grund til at vredes paa gamle Jordvald, som ikke forglemte sin Gjeld til Eder.

Jodok
(med paataget Rolighed).

Og I skulde være taabelig nok til at troe noget af alt dette?

Jordvald.

Benyt Eder af mit Raad i Dag; i Morgen kunde det være forsildigt. Farvel!

(Gaaer).

Jodok.

Saavidt med mig! Tifold forbandet være
Den fule Frugt, vor Londaad nu skal bære!

(Gaaer).

En pragtfuld Sal.

Ibola
(klædt i Fløiel og Purpur).

Nei, Haab, forlad mig ei! fra Fødselsstunden
Jeg gav dig Die af mit Hjerteblod!
O du, hvem jeg med Moderomhed pleied,
O du, hvem jeg har offret al min Ro,
Du, favre Yngling nu, forlad mig ikke!
O lad mig see min Søn som Keiser kronet,
Om end, saa slux jeg dette havde seet,
Mig evig, evig Blindhed skulde slaae,
Og Hjertet briste af sin Stoltheds Fylde!

(Kort Ophold).

Hvad vorder Ibola saa meer end Intet,
Naar Hermann vorder Alt? Vil han, der hidtil

Kun med Foragt og Spot min Omhed lønned,
Ei sparke mig fra Tronens Fod i Skarnet?
Ha Tanke, Orm som gnaver paa mit Hjerte,
Umættelig som graadig, altid vaagen!
Saa dyrebar er barnlig Kjerlighed
For Fadermorderen, som jeg for Hermann!
Omtryl ham, Trolddom! gogl og kogl og tryl,
At Unatur sig til Natur forvandler!
Hvis ei, lad Ibola bestige Tronen
Paa Liget af en unaturlig Søn!
Men skjul din Londom, Tanke! i en Vraa,
Til List, om ikke Magt kan Maalet naae!

Jodok (kommer).

Ibola.

Hvi skjelver du, med Dødens Bleghed kalket?
Ifør dig Mandens Kraft!

Jodok.

Alt er forraadt!

Ibola.

Forraadt? est du saa ræd for løse Ord
Paa Sqvalders Tunge? qvæl dem, feige Hertug
I Fødselen!

Jodok.

De kan ei qvæles!

Ibola

(stampende i Gulvet).

Sludder!

Jodok.

For nylig, Ibola, en Mand mig gjested,
For hvem vor hele Londom er forraadt!

Ibola.

En Mand? var her endnu en Mand paa Jorden?
Og hvem var han?

Jodok.

Den gamle Hofnar Jordvald.

Ibola.

Hvo kaldte ham tilbage fra hans Landflugt?

Jodok.

Det veed jeg ei.

Ibola.

Hvor er hans Liig?

Jodok.

Hans Liig?

Ibola.

Hvad? lod du ham med Livet drage bort?

Jodok.

Om Uheld varslende, hans Tales Indhold,
Trængt i mit Øre til mit Hjertes Rædsel,
Jog fast mit eget Liv paa Flugt!

Ibola.

Dit Øre?
Ja, det er skabt til Slag, til Frygt dit Hjerte!
Tag Døden nu til Løn, fordi din „Medynk“
Sig krymped ved, hiin spæde Orm at dræbe,
Som, voxet nu til mægtig Kæmpeslange,
Sin taabelige Redningsmand skal knuse!
Du, feige Daare, du...

Jodok.

Hør, Ibola...

Ibola.

Det var jo ogsaa grusomt at forkorte
Sin hadske Fjendes Liv blot nogle Timer,
Og Ro, han selv maa ønske, ham at skaffe,
Naar man ved saadan Daad ei andet vandt
End egen Frelse og det ringe Held
At see sit Blod, sit eget Barn paa Tronen!
O Spot, o Skjændsel!

Jodok.

Som jeg ei fortjener.

Ibola.

Nu staae mig Alt, hvad Bistand yder, bi!
Du? du, hvis Medynks Gift vi nu maa svælge!
Giftblander! du, Forræder mod os Alle!
Du, hvad fortjener du og I tilsammen,
Som kalde Eder Mænd? Ha, I Meensvorne!
I lade Murmoll — ham, den Eneste,
Hvis Aandedræt er Peststof for vort eget,
Ham lade I uhindret drage Aande!
Og hvorfor gjør I det? fordi Jer Feighed
Med Rædsel seer en blodig Pegefinger,
Som viser hen til Scepteret og Kronen!

Jodok.

Er dette Alt, din Viisdom kan udruge?

Ibola.

Mit Noget er dog meer end Eders Intet.
Alt, Eders Viisdom hidtil fik udruget,
Var kun det Spørgsmaal: „hvad er her at gjøre?"
Og denne Gaade, som en Draabe Gift,
En ringe Dolk forlængst alt burde løst,
Er — Tak skee Eders Eed! — den eneste,
Men golde Frugt af alle Eders Lønraad.

Jodok.

Hvo skulde jage Fjenden ud af Landet,

Hvis Døden havde udblæst Murmolls Livslys?
Og kunde du din Søn paa Tronen sætte,
Saalænge Tronen var i Fjendens Vold?

Ibola.

Est du med Vanvid slagen, djerve Hertug?
Hvo skulde vel blandt Herskerne paa Jorden
Med Faderglæde ei sin Datter seet
Som Kyhlams Dronning ved vor Hermanns Side?

Jodok.

Med større Glæde vilde Kyhlam hilst,
Med større Fryd Kong Gormall seet Prinds Eimer
Som Kyhlams Drot ved Glomers Datters Side.

Ibola.

Og altsaa — bravo! derfor nøled I,
Og nøle end, og blive ved at nøle!
O Jodok, Jodok! Mandens Væxt du fik
Og Mandens Røst og Skjæg, men Qvindens Taarer!
Krøb Fyrsteblod i Skjul i dine Aarer
For der at skjelve? Jodok, løft dit Blik,
Lad Mandens Mod til Daad dit Hjerte hæve!
Et ringe Offer Krone, Scepter kræve;
De vinke, Jodok! adlyd Mandens Kald!
For Spotpriis kjøbes de: for Murmolls Fald!

(Gaaer).

Jodok.

Ei meer, ei mindre kræver Jodoks Viv
End Kronen til en Søn, han ei gav Liv.

Udenfor et gammelt Slot.

(Enkelte Kanonskud høres i det Fjerne).

To kyhlamske Soldater.

Første.

Nei, Kammerat! om du saa bandte og brændte, indtil du blev saa gloende som Satan selv, hvem alle Evighedens Blæsebælge ikke kunne svale: saa troede jeg dog ikke det, du der fortæller.

Anden.

Og hvorfor ikke?

Første.

Fordi Deres Majestæter er altfor vise til at komme Kampen nærmere, end det sømmer sig for dem.

Anden.

Hvor nær er saa det?

Første.

Saa langt fra, at de paa første Efterretning

om et muligt slet Udfald i Ro og Mag kunne gjøre Tilbagetoget.

Anden.

Men jeg siger dig nok engang, at de vare omringede, og faldt i et Bagbold, Ingen kunde drømme om.

Første.

Men jeg siger dig eengang for alle, at de hverken vilde lade sig omringe, hvor de vare omringede af deres Hære, eller lade sig falde i et Bagbold, Ingen kunde drømme om.

Anden.

Hør nu hvad jeg vil sige: dersom General Murmoll ikke kom saa hovedkulds over dem, at Kong Gormall maatte løbe i Tøfler og Nathue . . .

Første.

Og Glar med Buxerne i Haanden vel?

Anden.

I Tøfler og Nathue; og dersom denne Hurlumhei her paa Slottet ikke betyder, at Keiser Glar og Kong Gormall komme hid i Dag som Fanger . . .

Første.

To fangne Generaler, ja!

Anden.

Glar og Gormall, som sagt: saa maa du kalde mig den største Løgner og Digter her i Verden, og dermed Basta!

Første.

Heisa! hvo kommer hist med flyvende Faner og klingende Spil?

Anden.

Flyver ikke General Murmoll foran, skal jeg aldrig være ærlig!

Første.

Da vil jeg være uærlig, hvis han flyver.

Anden.

Vil du nu troe, at Glar og Gormall...

Første.

Vagten raabes i Gevær!

(De ile bort).

Sal i det gamle Slot.

(Paa Væggen hænger en forgyldt Lænke og et Sværd).

Glar. Gormall.

Gormall.

Ha, hørte I, Hr. Broder?

Glar.

Vi? i Sandhed,
Vi hørte ei den mindste Lyd, Hr. Broder!

Gormall.

Da hørte, ved Sanct Loyol, vi en Stemme,
Den faldne Glomers liig!

Glar.

Nu, ved Sanct Nikoll,
Den Trost var saare maadelig, Hr. Broder!
Hvad sagde den?

Gormall.

„Velkomne, Glar og Gormall!"
Saa huult den lød — saa huult og rædselfuldt,
Som nogen Röst fra Graven!

Glar
(pegende til Lænken).

See, see der!

Gormall.

Den Lænke lode vi til Glomer smedde!

Olar.

Mon det er Sværdet, han sig styrted i?

Gormall.

En rædsom Død!

Olar.

Hvi blegner I, Hr. Broder?

Gormall.

Vi?

Olar.

Som et Liig; og skjelver!

Gormall.

Røde Roser
Ei sidde paa Hr. Broders Kinder. Ha,
Forbandet være denne Dag!

Olar.

Udslettet
Af Dages Tal! Hvor vil det falde ud?

Gormall.

Vor Fjende vide vil, sin Fangst at skatte!
Med purest Guld, om ei med Ædelstene,

Vi vore allerhøieste Personer
Vil komme til at veie op, Hr. Broder!

Glar.

Saa har Hr. Broder i sin Magerhed
En Capital, en vakker Indtægtskilde;
Men vi et Svælg til Udgift i vor Fedme!

Gormall.

Som i corporlig Vægt, saa i politisk,
Er vi den Letteste af os, Hr. Broder!
Meest oeconomisk vilde det dog være
At kunne slippe uden Losepenge.

Glar.

Paa Mulighed af Flugt er ei at tænke,
Med mindre Murmoll paa en Krog vil bide,
Hvor Hermanns Krone blev som Mading sat.

Gormall.

Just det, just det! O han vil sluge Krogen!
Det stemmer herlig med hans egne Opspind
Og med hans Anglen efter Hermanns Krone.

Glar.

Er han i sine Handlinger saa ydmyg,
Som i sin Tale han beskeden lader...
Dog, Alt er her Forstillelse.

Gormall.

O Falskhed!
Paa Skimands Viis han overrumpled os,
Og jog os ud i Nattens Mulm og Uveir,
Som havde sine Ligemænd han for sig;
En mindre Skamløs vilde staaet der,
Beskæmmet over egen Daad, forfærdet!
Hvi lod han os beholde vore Kaarder?
Ved alle Helgene: et Par Trophæer,
Som skulde ei formindsket Seirens Glands!

Glar.

Han haabed vel, vi vilde bruge dem
Til blodig Daad, liig Keiser Glomers sidste.

Gormall.

Gud, led os ei i Fristelse! ei Tanken
Os bringe Gru, end sige Daaden Død!
Men vi er ganske af Hr. Broders Mening:
Et Lumskheds Træk!

Glar.

Men meget ligefrem
Deputationen var, han nys os sendte.

Gormall.

Soldaten, ja, som skulde forespørge,
Om det beleiligt var, at Generalen

Paa Deres Majestæter hilste. — „Hilste“!
Hvi bringer han os ei sin „Hilsen“ da?
Han venter udentvivl, at vi, Hr. Broder,
En Audients hos ham os skal udbede?

Glar.

Den dybe Ærefrygt, vi have Krav paa
Som Majestæter, faae vi her tilgode.
Forvorpen er den raae Natur; han, Stakkel,
Optugtet slet, den dybe Kloft ei øiner,
Som Fødslen mellem os og ham udspiler.
For Tiden maae vi dølge ham vort Mishag,
Og faae ham til at bide paa vor Krog.

Gormall.

Først skal den Tølper vide, hvem vi ere!

Glar.

Nu vel! lad ham sit store Intet føle,
Ifald han kan! Maaskee desmere graadig
Han griber hvad vi siden til ham kaste.
Fremdeles troer vi det politisk rigtigst,
At vi af ham os lade overraske.

Gormall.

Hvorledes det?

Glar.

Nu, seer Hr. Broder vel:

Vi tale sammen, mærke ei hans Komme;
Saa staaer han der naturligviis og lurer.
Vor Tale varsler vore Fjender Uheld,
Et stort, uventet; hvor det kommer fra,
Han — ængstet, vil vi haabe — selv maa gjette.
Forvildet nu i Gisninger, bekymret
For egen Sag, han mere eftergiven
Vil liste sig til Kundskab om en Londom,
Han troer at have snappet os fra Hjertet.

Gormall.

Ret saa, ret saa, Hr. Broder! Alt, hvad spænder
Forvirrer, overrasker, imponerer,
Det fremmer, troer vi, Øieblikkets Tarv,
Og dette Øieblik er saare vigtigt!

Glar.

Han kommer. Vi vil fjerne os, Hr. Broder!
(De gaae hen i en Vinduesfordybning i Baggrunden).

Murmoll (træder ind).

Glar,
(i det Murmoll træder ind).

Ja, vidste Fjenden det, han vilde bruge
Den Luft, han nu til Fryderaab indaander.

Til Hyl og Veeraab, gjennemskjærende
Som Piintes Skrig!

Murmoll.

Hil Eders Majestæter!

Gormall.

Dybt i sit Skjul ...

Murmoll.

Her staaer en Mand, ei døv.

Gormall (ved sig).

Slaaer Vanvid ham, at han vil ikke lure?
(Høit).
Ha! hvem er I?

Glar.

Hvad Godt?

Murmoll.

Hvad jeg formaaer
Og ærlig Mand kan ville.

Glar.

Ærlig Mand?
(De gaae nogle Skridt frem, langsomt og majestætisk).

Gormall.

I gaaer nok feil?

Glar.

I veed vel, hvem I staaer for?

Murmoll.

For Deres Majestæter, Glar og Gormall.

Glar.

Ah see, Hr. Generalen — hvad I hedder!

Gormall (til Glar).

Det er for os, Hr. Broder, noget Nyt
At overraskes saa imod Forventning!

Murmoll.

Saa er det andengang, at jeg i Dag
Har overrasket Eders Majestæter,
Skjøndt førstegang jeg ei mig forespurgte.

Glar.

Vort Uheld er for nyt til ei at mindes.
Vel kan vi have Taalmod nødig nu.

Gormall.

Vi faae vel tømt den bittre Skaal, os rækkes.

Murmoll.

Retfærdig Gjengjelds bitter blev, Kong Gormall,
Thi Dødens ei er bittrere, end den,
Som Kyblams Heltekeiser maatte tømme.
Hiin Lænke, hist paa Væggen, lod I smedde
Til Kyblams store Drot, og tvang ham til,
Sit Sværd imod sit eget Bryst at vende.

Gormall (ved sig).

Ha, hvilken Vending tager denne Tale!

Olar.

Hans Død var ei vort Ønske, General!

Gormall.

Paa Ridderviis mod Kyhlams Drot vi stred;
Vi Seiren vandt, og — rakte Haand til Fred!

Murmoll.

Staalhandsken sad paa Haanden, Haan paa Staalet;
Han valgte Kamp for Haan, og Død for Lænker.

Olar.

Skjøndt Kyhlams Fanger, General! fremkalder
Vort blotte Vink dog frygtelige Hære.

Murmoll.

Hvad nytter vel det Frygtelige der,
Hvor Eders Fjende ei har lært at frygte?

Gormall.

Stol ei paa Lykkens Smiil, min unge Helt,
Men mindre dog paa Mængdens Vægelsind!
Hvad ved ustadig Folkegunst sig støtter,
Sig støtter ved et Siv. Fast staaer en Magt,
Som støtter sig ved Eneherskerstaven.

Murmoll.

Naar Staven ei er huul.

Glar.

Huul Enevælde
Sig rimer slet tilsammen.

Murmoll.

Maaskee bedre:
Magt, støttet kun ved Frygt, ei Kjerlighed,
Er kun en Stav af Siv at hvile ved.

Gormall.

Hvem gjelder det?

Murmoll.

Hver Fyrste, tænker jeg,
Der hersker kun ved Frygt og Aandens Trældom.

Glar.

I er en ærlig Mand.

Gormall.

Brav, ligefrem.
Vær os velkommen! Een af Eders Fjender
Har I til Ven i Dag forvandlet.

Glar.

Tvende.

Murmoll.

Uventet Held for mig.

Gormall.

En Ædelsteen,

Et kosteligt Klenod er saadan Mand!
Her har Prinds Hermann gjort det bedste Valg;
En Mand, i Tale viis, som djerv i Kampen.

Olar.

Vel maa Prinds Hermann ønske sig tillykke
Med dette Fund. Saa riig er ei hans Naade,
At den tilbørlig Eder kan belønne.

Murmoll.

Jeg har ei mindste Krav til Prindsens Naade.

Olar.

Skal Keiserkronen snart hans Tinding pryde?

Murmoll.

Jeg veed ei Tiden, Eders Majestæt,
Naar Keiserkronen der en Plads skal finde.

Gormall.

Fast hver Mands Tunge staaer i Løgnens Sold,
Hvis Kyhlam venter denne Dag med Længsel.

Olar.

End Rygtets Lunger ei, saavidt vi hørte,

Med Lust sig fyldte til hans Priis og Ære;
Men med en Londom har det travlt, en Londom,
Der — med en grufuld Blodskyld, vil man vide —
Sig klæber til hans Fødsel, og hvis Navn
I Ordet Høiforræderi maa søges.

Murmoll.

Hvis Rygtet ei sin gamle Vane følger,
Er Hermann vorden et uskyldigt Redskab
For fremmed Brøde, Eders Majestæt.

Gormall.

Med Hærskjold vi, ifald det gjøres nødigt,
Den rette Arving til hans Ret vil hjelpe.

Olar.

Ei skal vor Bistand udeblive her.

Murmoll.

Mit Blik hiin Londoms Dyb ei gjennemtrængte.

Olar.

Saa Haanden paa det nøgne Hjerte da!
Enhver, som mindes Glomer i hans Ungdom
Og Eder seer, veed hvad han her skal dømme;
Saa vi! Saa vist en Qvinde fødte Eder,
Saa vist er I en Søn af Keiser Glomer!

Murmoll.

Kraft blev mig givet til et Sværd at bruge,
Ei Viisdom til at føre Herskerstaven.
Om Tronen slog mit Ønske ei sin Kreds;
Det er med meget mindre veltilfreds.

Gormall.

Troer I, en Krone er saa tung at bære?

Murmoll.

Vel ei Metallet, Eders Majestæt;
Men Centnervægten, tænker jeg, maa søges
I Rummet, Guldets Cirkelslag indkredser.

Gormall.

I drager Land og Rige ind i Kredsen.

Murmoll.

Og saare tunge Pligter, tyngre Sorger.

Olar.

I staaer i Ungdoms Vaar; grib Lykken nu!
Ugreben nu, den kommer aldrig mere.
Gjør Regning paa vor Bistand, Glomers Søn!
Vort Sindelag, mod Eders Fader fjendtligt,
Mod Eder Venskabs Følelser kun nærer.

Gormall.

Saa vort. Men see: imellem Eders Tarv

Og vore Hjerters Ønske, det at fremme,
Med fjendtlig Hu vort Uheld sig har kastet!

Murmoll.

For Eders Majestæter staaer en Mand,
Hvem hverken egen eller Folkets Stemme,
Men Rygtet kun, har kaldt en Trones Arving.

Olar.

Vær Mand, vær Glomers Søn, grib Øieblikket!
Til Flugt det snart sin Vinge spiler ud.

Murmoll.

For Eders Majestæters gode Tilbud
(Om end det stemmed med mit Hjertes Ønske)
Jeg kun med Ord, ei Daad, formaaer at takke.

Gormall.

Hvad Tak? hvad Daad? den Veldaad, Eders Tarv
Er her nødvendigen betinget i
Og som i Eders Gjeld to Fyrster drog,
Er — I forstaaer os vel?

Murmoll.

Maaskee! I mener,
At jeg skal lade Døren staae paaklem
For Kyhlams høie Fanger?

Gormall.

Føi kun til:

Og tage deres fyrstelige Ord
Som sikker Pantforskrivning for en Gjeld,
De loved at betale med en Krone!

Murmoll.

Saa den vil Eders Majestæter sælge?
Men Prisen er for høi.

Glar.

Hvad er da Prisen?

Murmoll.

Den allernøieste?

Gormall.

Bestem dem selv!

Murmoll.

Hvor intet er at prutte af?

Gormall.

Nu vel!

Murmoll.

Forræderi imod mit Fædreland.

Glar.

Den unge Mand sit eget Hoved følge!

Vi meente ham det godt, men os forregned.
(Til Murmoll).
Dog mærk vort Ord: af Angers Taarer skoldet
I snart skal see det kongelige Guld
Sig til en Glød, en Helvedbrand forvandle,
Som tænder Borgerkrigens grumme Luer.
Ei Glomers Søn os tykkes Landsforræder,
Om han dens Udbrud stræbte at forhindre.

Gormall.

Eengang forkastet, skal ei andengang
Vort Tilbud, General, slig Skjebne friste!
Vent ei, vi byde Eder det i Morgen,
Vi bød i Dag!

Murmoll.

Ei vil det smerte mig,
Og ei vanære Eders Majestæter.

Glar (assides).

Ha, det var Gift!

Gormall.

Nei, „angre" vil I sige.

Glar.

Er her vort Fængsel?

Gormall.

Har I vore Lænker?

Murmoll.

Her er kun een; den hænger hist paa Væggen,
Og Eders er. Men over sine Fjender
En Hevn, saa grusom, Kyhlam ei vil tage,
At slutte dem i Lænker. Dette Slot
(Saa blev det tilladt mig at melde Eder)
Med Egnen heromkring paa halv Miils Omkreds
Skal staae til Deres Majestæters Brug.

Gormall.

Som Kyhlam os behandler, General,
Kan Kyhlam vente sig af os behandlet;
„Retfærdig Gjengjeld" skal vort Losen være!

Glar.

Os Lykken sveg; men vi den Dag skal leve,
Da Eders Fædreland vi skal tilveie
Hvert Gran af Ondt, det her til os udveier!

Murmoll.

Hvad veier meest, i Kyhlams Vægtskaal kastet,
Det veed jeg ei; men vel, hvad veier mindst.

Gormall.

Hvad veier mindst i Skaalen?

Murmoll.

Frygt og Trusler.

Glar.

I taler djervt!

Gormall.

Hvo er vor Fangefoged?

Murmoll.

Opsigten over Slottet og dets Omegn
Blev mig betroet.

Gormall.

Hm!

Glar.

I vil sørge for,
At Flugt ei vorder let.

(Musik høres).

Murmoll.

Saafremt jeg kan.
Stikpenge tager Fangefogden ei,
Bød Eders Majestæt ham end en Krone.

Gormall.

Hvi lyder hiin Musik?

Murmoll.

Til Taffelet
Dens Klang indbyder Eders Majestæter.

Glar.

Nu vel, saa lad os gaae, Hr. Fangefoged!

(De gaae).

Tredie Act.

Nornas Kammer.

Norna.

Er Murmoll Prinds, er Norna Gravens Brud!
Hvad vil du, Taare? hvorfor rinder du?
Har du, min Glædes troe Ledsagerske,
Indviet dig til Sorgens Tjenerinde?
Slog dette Hjerte hidtil altfor roligt,
For let, for sorgfrit for en Dødeligs?
Saa er du tabt for mig, min elskte Murmoll,
Og maae vi ei hinanden længer elske?
Ak, hvorfor ei? hvi er vor Elskov Brøde?
Vanskabte Høihed, du forgyldte Bøddel!
Blodigle med din Braad, ei god at lædske!
O Gøgleri, o jammerfulde Intet!

Adskilles! — altfor frygtelige Ord!
O da Farvel, mit Haab om glade Dage!

Susa (kommer ubemærket ind).

Norna.

Og du for evig svundne Drøm, Farvel!

Susa.

Ei, ikke andet end en skabbet Drøm!
Gid Katten græde for en Drøm, Barnlille!
Det er en Tingest kun, som farer hen
I Veir og Vind.

Norna.

Ak, der vil min henfare!
Den var mit Livs!

Susa.

Ja, saaest du der...

Norna.

Blev Brevet
Besørget?

Susa.

Nei, minsandten om det gjorde;
Det ligger vel forvaret i min Lomme.

Norna.

Saa gaaer der ingen Post?

Susa.

Faae Skam, der veed!

Norna.

Hvad? veed du ei...

Susa.

Ih, du al Fredsens Fyrste!
Er jeg alvidende? jeg troer du vil!

Norna.

Hvor gaaer det til, at Brevet ei kom med?

Susa.

Minsandten ligefrem som Fod i Hose,
Her er ei skeet det bitteste Mirakel;
Jeg har ei været der endnu, forstaaer du.
Man maa dog hæge sig en Smule først,
Maa ta' en Smule paa...

Norna.

Ak, skynd dig dog!
(Norna gaaer).

Susa.

Gik hun sin Vei? det arme Creatur,
Hun er for ung, for flygtig til at omgaaes
Med satte, sindige og vise Folk!
Det har en Fandens Hast med dette Brev;
Men hun en ung, det Pus, og buser frem.

Betænker ei, at jeg og Sortemutter
Har sat hinanden Stevne paa Minuten
At mødes uden Porten. Jeg maa vide
En Smule nøiere Beskjed om Skjebnen
Og al den Herlighed, samt den Person,
Som ligger alt paa Veien til mit Hjerte.
(Gaaer).

Sal i Kyhlams Keiserborg.

Hermann (med en Laurbærkrands paa Hovedet). Jodok. Tufertafer.

Hermann.

Og da I kaldte ham vor Underdan,
Da stod han jo med sammentrukne Bryn,
Og Trods og Trusel, under haanlig Smilen,
Foer fra hans mørke Blik?

Jodok.

Nei.

Hermann.

Fy, den Hykler!

Tufertafer.

Han hørte, lod det, ligegyldig til,
Ei allerunderdanigst, som han burde.

Hermann.

Men underfundigt var hans Blik?

Jodok.

Troskyldigt.

Tufertafer.

Vel har han lært den Kunst, sig at formumme!

Hermann.

Og da I talte om vor nære Kroning,
Da foer han jo med Haanden over Panden,
Liig En, der vaagner af sin Grublen?

Jodok.

Nei.

Tufertafer.

Ei gav han nogen lønlig Tanke Mæle,
Men taug til Alt, indsluttet i sig selv.

Hermann.

Han blegned, veed vi dog, ved Eders Komme?

Jodok.

Nei, han var sund og solbrændt.

Hermann.

Hm!

Tufertafer.

Hans Ansigt
Er i hans Magt; der læses ei hans Brøde.

Hermann.

De Saar, han sidst bekom, var lægte?

Tufertafer.

Ganske.

Jodok.

Og intet nyt var synligt.

Hermann.

Gud ske Lov!
Tiltaled han Soldaten myndig?

Jodok.

Nei.

Hermann.

Han staaer paa Eders Helgenliste, Jodok!
Ha, vi er ret uheldig i at gjette!
Ei myndig, siger I; hvorledes da?

Tufertafer.

Kun altfor venlig, inderlig fortrolig!

Hermann.

Ret, brave Tufertafer! Mere, Kjere?

Tufertafer.

Just som en Underdan, der har isinde,
Sin legitime Hersker at forraade.

Hermann.

Forraade, siger I — ja, det er Ordet!
I taler af vor Sjel! Fremdeles, Ven?

Tufertafer.

For Ord som „mine tappre Kammerater",
„I brave Landsmænd", „mine kjere Venner",
Og Ramsen op om deres „Heltedaad",
Han sig tiltusked deres „Hurra! leve
Vor General, vor Murmoll, Kyhlams —"

Hermann.

Hvilket?

Tufertafer.

Et sammenmænget Brøl!

Hermann.

Hvad meer, end „Kyhlams"?

Tufertafer.

Jeg troer, Gud hjelpe mig, de brølte „Keiser"!

Hermann.

Saa! Tak, min Ven! Fordømte Høiforræder!
Ondt Nyt! dog Tak! Gid deres Tunger raadne!

Hvad har I meer? tal! Ha, hvor denne Hugorm
Sig nu vil puste op, da Slumpetræffet
Lod den Forræder fange Glar og Gormall!
Men vor er Æren, han vor Villies Redskab,
Vor Underdan, som vi til Daad har vinket;
Thi vi er Prima Causa her, forstaaer I,
Og altsaa, seer I — Dog, hvad vil I mere?
Os tykkes denne Sandhed ligefrem.

Tufertafer.

Det Nogneste blandt Alt i Sandheds Rige!

Hermann.

Nu, siig engang: hvad sagde disse Skurke
— Gid Helved sluge dem med Hud og Haar! —
Hvad sagde disse Skurke til vor Hilsen?

Jodok.

Det lod dog til …

Hermann.

Fortæl I, Tufertafer!

Tufertafer.

De vare, lod det til, med Vanvid slagne.
En Deel stod gabende, en anden grinte;
En Skare tralled, og en anden fløited.
Jeg raabte: Hurra! leve Keiser Hermann!
Saa — hm!

Hermann.

Hvad saa? stik intet under Stol!
Vi faaer — det veed I jo — dog Alt at vide,
Og hvis vi griber Eder i en Løgn . . .
Hvad skete saa?

Tufertafer.

Saa skete intet andet,
End at de Skurke gjorde Støi og Tummel.

Hermann.

Meer, meer! hvad meer?

Tufertafer.

Saa smak en skjægget Skurk
Sin Næve for min Mund, og brølte: „stop!
Slid ei paa dine Lunger, Mester Æsel!"

Hermann.

Vi veier Troskab op med Guld og Gunst!
Fuldt vel I vide jo, hvad nu maa skee,
Saafremt I ville friste Eders Liv
Og nyde glade Dage. Murmoll pønser
— Det vide I — paa Høiforræderi,
Hans Liv er Eders Død, vort Held er Eders.
Vi veier Troskab op med Guld og Gunst!
En Daad, kun lidet vovelig, dog stor,
En Stordaad skal — det er paa høie Tid! —

Udføres nu; vor Skaal skal vorde fyldt!
Skal Alt gaae godt, maa Murmoll have udtjent;
I Murmolls Død er Eders Liv betinget
Og Landets Vel, det kjere Fædrelands!

Tufertafer.

Eenfoldigst Mand ei her kan tvivle om
Hvad han bør vælge, Eders Majestæt!
Hiin Høiforræder Livet at berøve,
Er simpel allerunderdanigst Pligt.

Hermann.

Vor brave Tufertafer!

Jodok.

Ingen Mand
Et bedre Brug kan gjøre af sin Arm,
End naar han bruger den mod Murmolls Bryst.

Hermann.

Vor brave Jodok, djerve Hædersmænd,
Vi rundelig skal Eders Troskab lønne!
Lad Eders Venner samles her i Aften,
Og ved det fulde Bæger vor Beslutning
Skal vorde Daad, og Alt gaae godt og vel.

Tufertafer.

Ja, næst Guds Bistand, Eders Majestæt!

Hermann.

En Byrde har I væltet fra vort Bryst;
Vi aander frit. Men Hjertet slaaer ei roligt,
Før vi tilborlig Eder faaer belønnet.

Tufertafer.

Himlen velsigne Eders Majestæt
Og give Eder Held til Værket! Amen!

Hermann.

Vor fromme Tufertafer, brave Jodok!

Jodok.

Kan noget tænkes meer forkeert og bagvendt,
Meer unaturligt, skjændigt og forvorpent,
End at et Par som Murmoll og hans Elskte
En Rang, der veier noget, skulde smudske
Med Dyndet af en lav og lumpen Herkomst,
End sige — Himlens Gud forbarme sig! —
Sit Dynd afstryge paa en Purpurkaabe,
Hvor skjønt det samme Par end maatte være?

Hermann.

Saa hun er skjøn?

Jodok.

Ei noget Skjønnere
Kan, under Skikkelse af Kjød og Blod,
I Qvindelignelse paa Jorden færdes.

Hermann.

Guds Død, min Kjere! Men I overdriver?

Jodok.

Nei, ingenlunde, Eders Majestæt!

Tufertafer.

Ifleng Naturen, efter gammel Vane,
Henkaster sine Gaver.

Hermann.

Siig os, Kjere,
Hvor stedes hun? fortæl os, lille Jodok!
I os maae gaae tilhaande, kjere Venner!
Seer til, I faae os fat paa denne Engel!
En saadan lille, høist uskyldig Spøg
Vil os forfriske overmaade herligt.

Jodok.

Ja, Eders Majestæt!

Tufertafer.

Men Tiden, Tiden!
Jeg frygter, Eders Majestæt, at Tiden
Er ei beleilig nu til Elskovsspil.

Hermann.

Hvad Tid? hvad Frygt? vi er ei vant at trygle
Og lidet forberedt paa Eders Vægring.

Tufertafer.

Tilgiv i Naade!

Hermann.

Saadan yndig Glut,
Udædig, oprørsk Underdan priisgiven,
Det arme Barn! Nei, brave Tufertafer,
Hun maa befries, jo før, jo heller! — ikke?

Tufertafer.

Jo, Eders Majestæt!

Hermann.

Den stakkels Pige!
Hvad Nyt fra vore Politispioner?

Jodok.

Den gamle Hofnar Jordvald løber om
Og fylder Landet op med Løgn og Sqvalder.

Hermann.

Den gamle Skurk skal pidskes ud af Landet!

Tufertafer.

Nei, lad for Guds Skyld, Eders Majestæt,
Hans slemme Kjættertunge vorde lammet,
Hans Øine stukne ud; saa kan han løbe
For Hoiforrædere til Skræk og Skræmsel!

Hermann.

Vel dømt! Paa os sin Gift han ofte sprøited,
Den gamle Hugorm! i forsvundne Dage.
Skjøndt vi foragte dybt slig gammel Skurk,
Er dog vor Majestæt ei villig til,
Sin Naade Høiforrædere at skjenke.
Han Eders er; gjør ved ham hvad I lyster!
Hiin Engel fremfor Alt! Vi, Eder huld,
Skal veie Troskab op med Gunst og Guld.
(Gaaer).

Tufertafer.

Saa, nu fik I sat ham det i Hovedet! Hvor stedes saa denne Tøite?

Jodok.

Jeg besindede mig ikke tilbørligt.

Tufertafer.

I burde dog kjende Eders egen Søn.

Jodok.

Han er ikke min Søn.

Tufertafer.

Hvad nu? mon jeg ikke selv gik Eder tilhaande, da I gjorde ham til Keiser Glomers Søn? Jeg veed

jo nok, at I ikke offentlig kan kalde Eder hans Fader, jeg veed ogsaa, at han baade offentlig og hemmelig fornægter sine Forældre; men han er dog Eders Søn.

Jodok.

Men jeg siger Nei!

Tufertafer.

Nu, naar saa er, saa er det rettest at tie med Skavanken. At han er Eders Hustrues Søn, er vist og sandt. Apropos, hvor faae vi fat paa Tøsen til ham?

Jodok.

Hun er hos sin Pleiefader. I en usſel Hytte maae vi søge Hendes Majestæt.

Tufertafer.

Hun faaer lade sig nøie med lidt mindre. Nu maae vi underrette vore Venner om, at vi skulle samles her i Aften til Raad og Daad.

Jodok.

Det maa Ormers Sværd ikke høre!

(De gaae).

Nornas Kammer.

Susa. Norna.

Norna.

Du fik mit Brev besørget, sagde du;
Det er dog sandt?

Susa.

Naar pleier jeg at lyve?
Fy, for en Skamfærd!

Norna.

Og du har et Brev,
Fortalte du?

Susa.

Ja, det veed Gud, jeg har,
Det ligger vel forvaret i min Lomme.
(Hun søger i Lommen).
Jeg har tilvisse Brev, og det et Brev
Fra Generalen, fra Hans Excellence,
Et Brev, minsandten, med tre store Seil!
Ja, hvad det er en Glæde, at du kommer
Saa godt afsted og blier saa lykkelig
Gift og hjemfaren med Hans Excellence!
Jeg skal, saamænd — Vorherre da for Alting! —
Dog vise Verden paa din Bryllupsdag,

At jeg endnu kan dandse Molinasky.
Ja, Herregud, i mine unge Dage
Var jeg som Fugl i Luften. — Tov nu lidt:
Det Brev maa ligge i den anden Lomme.
(Hun søger i den anden Lomme).
Ja, du kan troe, jeg løb som jeg var pidsket,
Dengang jeg Fingre fik paa dette Brev.
En vakker Fyr mig flyede dette Brev
Med disse Ord: „befaler Deres Naade
En Estafette sendt til Generalen?“
Han troede, jeg var gift med Generalen
(En Tro, som Mennesket fandt sagtens Grund til),
Og skrabed ud, og jeg lod Fyren blive
I Troen. Ei, du staaer jo som paa Gløder!
Du er saa farlig utaalmodig, Barn!
Jeg aldrig veed den Ting, i Verden er,
Der skal jo Tid til. Eia, det var Løier
Og Langkaal, det! Nu hjelp os alle Tretten!
Som Pottemagren sagde om sig selv
Og sine tolv Leerpotter.

Norna.

Hvor er Brevet?

Susa.

Ja, hvor? Spørgsmaalet just! Hvor er monstroe
Den Snee, som faldt i Fjor? Au, for en Ufærd!

Nu tor jeg bande ilde paa, at Brevet
Er hoppet op af Lommen, da jeg bumped
I Rendestenen. Au, hvad har jeg nu
For disse mødige og sure Trin
Paa mine stakkels Been!

Norna.

Ryd dine Lommer!

Susa.

Hvad? meen' du tænke, jeg har Tyvekoster
I mine Lommer? Snakke om en Ting!
Her kan du see: her er min Kistenøgle;
Her er min Daase — jeg fik neppe Tid,
At faae mig for en Skilling Snuus paa Veien.
Nu, Gudskelov! her...

Norna.

Brevet?

Susa.

Nei, min Pige,
Her finder jeg min Klopind, troer jeg nok.
Ja, Funtus! see kun her! Min kjere Klopind,
Jeg tænkte, du var stjaalen! For en Feils Skyld
Saa vil jeg vende begge mine Lommer.

(Hun vender sine Lommer, som ere meget dybe og store. Adskillige Sager falde ud, blandt hvilke en gammel Skindpung er det Fornemste).

Her kan du see: her er, minsandten, Slumpen.

Norna.

Hvor er mit Brev?

Susa.

Ja, det maa Pokker vide;
Men hvor det nu paa ingen Maade er,
Det veed jeg udenad paa mine Fingre,
Men hvor det er, veed jeg minsandten ikke,
Undtaget at jeg veed, at det er borte.

Norna.

Kun liden Trøst har Susas Daad mig bragt;
En mindre end stod ei i hendes Magt.
(Gaaer).

Susa.

Nei, hæng mig nu og skjeld mig for en Tyv,
Om jeg har hørt saa galt i mine Dage!
Det har man for sin Møie, sin Livsfare
Og alt sit Slid og Slæb i denne Verden!
Det maa man tilstaae, jeg faaer Stank for Dank,
Og Skam tiltakke for min gode Villie!
(Gaaer).

Fjerde Act.

Sal i det gamle Slot.

Olar. Gormall. Hermann.

Gormall.

Nu, takket være Gud, dernæst Sanct Loyol,
At vi en Ven i Eder fandt, Hr. Broder!
O at vi kunde ønske os tillykke
Med Enden paa vort Fangenskab, saasandt
Som Eders lyse Blik igjennemtrængte
Hiin Hoiforræder Murmolis fule Londom!
O hvilke Rænker, af en Underdan
Opspundne mod sin legitime Herster!

Olar (til Hermann).

Ja, takket være Gud, dernæst Sanct Nikoll,
At I, Hr. Broder, end itide indsaae,

At Eders Vel, og altsaa Kyhlams med,
Er i vor Frihed fremfor Alt betinget,
Dernæst i denne Høiforræders Død!

Hermann.

Den blev forlængst besluttet; men hvorledes?
Hvad er det Bedste?

Gormall.

Ei!

Hermann.

Gift eller Dolk?

Gormall.

De ere begge sikkre Bud forsaavidt.
Paa Taaen lister Dolken sig med Døden;
Men Dolken stedes vil i Heltehaand.
Gift, vel tillavet, spotter Lægens Kunst;
En Qvindehaand kan række Helten Giften,
Ja, bedre Qvindehaand, end Heltenæve.

Glar (til Hermann).

Han drager dybe Drag af Vellysts Bæger?

Hermann.

Nei!

Glar.

Nipper, veed jeg dog?

Hermann.

Nei, han er kydsk,
Tro sin Forlovede.

Gormall.

Det er uheldigt.
Men har Hr. Broder Ingen blandt sit Følge,
Kun Een, ret tro, ret inderlig hengiven,
Som kunde skjult sig holde her tilbage?

Hermann.

Det gaaer ei an, talt er hver Mand i Følget,
Til Ansigtstræk og Skikkelse hos hver
Man lagde Mærke. Mangler Een i Tallet,
Saa blier vi anholdt paa Tilbagereisen.

Olar.

Ha, gaaer saa strengt det til! Skal I, Hr. Broder...
Forvorpne Frækhed!

Gormall.

Vover Underdanen —
Dog, Høiforræderen tør vove Alt!
Er Trods da med Staalspiger, Kobbernagler
Til disse Skurke naglet fast, Hr. Broder?
Guld har en Stemme, som kan overtale.

Hermann.

Ha nei, de er ham troe!

Gormall.

Troe!

Olar.

Fast?

Hermann.

Hengivne!

Gormall.

Det er beklageligt!

Olar.

Hm!

Hermann.

Gives Ingen
Blandt Eders Majestæters Tjenere,
Som . . .

Olar.

Vore?

Gormall (til Hermann).

Alle os hengivne, Alle
Til Liv og Sjel hengivne! Ja, paa Troskab
Her skulde været Forraad — Overflod,
Hvis ei hiin Hoiforræder vore djerve,
Trofaste Mænd fra os her havde fjernet
Og deres Plads besat med sine Skurke!

Olar (til Hermann).

Hr. Broder talte nys om Eedforbundne;
Een, taus og troe — kun Een!

Hermann.

Men faae ham hid?

Olar.

Omveie, Mørket, Snildhed —

Hermann.

Men en Staalring,
Treleddet, trindt om Slottet her har slaget
Sit Cirkelslag.

Olar.

Saa har da Satan selv
Omspændt os med sin Snare!

Gormall (til Hermann).

Til et Raad
Vor Skjerv vi giver: foregiv, Hr. Broder,
At I, paa vor Begjering, vil vor Mangel
Paa Viin afhjelpe; send saa hid et Fad,
Indrettet saa, at noget Viin det rummer,
Men dog har Skjul for En af Eders Mænd...

Olar.

For To, for To! thi, ved den hellige Nikoll;
Her aabnes os en Vei til Flugt!

Gormall.

I mener...

Olar.

Ja, ja: at I og vi, Hr. Broder, skjulte
I samme Fad, kan undflye vore Fjender!

(Til Hermann).

Og I, Hr. Broder, sørger for, at Folk
Staae til vor Tjeneste paa rede Haand
Paa flere Steder, som bestemmes noie!

Gormall.

Nu, ved Sanct Loyol, dersom...

Olar.

Tvivl kun ikke!

(Til Hermann).

Hvad siger I, Hr. Broder?

Hermann.

Folk og Heste
Skal staae paa rede Haand; men...

Olar.

Intet Men!
Sanct Nikoll siger os, at det skal lykkes.

Hermann.

Saa vil vi sige Høiforræderen,

At vi et Fad vil sende hid med Viin;
Han er dog her paa Slottet?

Glar.

Det forstaaer sig;
I Floien hist har Tigeren sin Hule.
Vi skal det mage saa, at Eders Viinfad
Kan finde Plads paa et beleiligt Sted.

Hermann.

Hans Vagt i Dvale synke dybt! Udvaaget,
Træt af sin Heltefærd, den Hoiforræder
I Sovn begrave sig, og liig Vampyren
Udsuge Dolken Blodet af hans Hjerte!

Gormall.

Paa Gift vi stoler meer.

Hermann.

Vort Sendebud
Med begge kan forsynes her.

Glar.

Med Vagt
Han, tryg og sorglos, ei sig her omgiver,
Hvor han fra os har fjernet vore Mænd.
Hans eget Sned for ham en Snare vorde!
Naar Eders Mand er krobet ud af Fadet,

Og Daaden fuldbragt — hvortil Held og Lykke! —
Betroe vi os til Skjulet.

Gormall.

Ved Sanct Loyol,
Vort Haab er her en Dverg imod vor Tvivl!

Olar (til Hermann).

Kun uforsagt, Hr. Broder! stol paa Himlen
Og Eders gode Sag! Strax Haand paa Værket,
For mulig Hindring sig i Veien lægger!

Hermann.

Ei Kløgt skal mangle, vil ei Lykken svige.

Gormall.

Gud og Sanct Loyol staae os bi!

Olar.

Sanct Nikoll!

(De omfavne hverandre. Hermann gaaer).

Gormall.

Den Usling!

Olar.

Ja!

Gormall.

Bemærked I, Hr. Broder,
Hvorlunde han sin Herkomst fast forraadte,

Da han forbandede hiin Qvindes Rænker?
Han nævnte hende, troer vi, Ibola.

Olar.

Vi tvivler ei om Murmolls Ret til Tronen;
Men vi er ilde tjent med ham til Broder.

Gormall.

Og hvor fornærmeligt mod os af Hermann,
At hid han kommer med sin Laurbærkrands!

Olar.

Udelicat!

Gormall.

I slog dog paa Formæling
Med Eders Datter...

Olar.

I om Eders Søn
Lod falde Ord, som...

Gormall.

Mading, bare Mading!

Olar.

Saa var hvert Ord, vi lod om hende falde.
Kom nu, Hr. Broder!

Gormall (ved sig).

Ha, jeg troer dig ei!
(De gaae).

Have ved det gamle Slot.

Murmoll. Rutli.

Murmoll.

Saa det er vist, at Staten til sin Tarv
Om Fødsel ei og ei om arvet Navn,
Men kun om Duelighed og Troskab spørger,
Naar sine Tjenere den sig vil vælge;
Ja at den ei engang betroer en Fusker
At sye sig et Par Buxer eller Skoe:
Men her behøves intet Svendestykke,
At Staten ei en Fusker faaer til Styrer?

Rutli.

Tys, lad ei Staten af din Tale ane,
At selv du tvivler om din Dygtighed;
Saa henter den hos din Beskedenhed
Sig eet Beviis endnu for Dygtigheden!
Alt kommer ellers af sig selv som Tilgift
Med Kronen, Scepteret og Purpurkaaben;
En Keisers Søn er altid Kronen voxen.

Murmoll.

Jeg fatter ei...

Rutli.

Behøves ikke heller!

Det er besluttet; du kan ikke undgaae.
I gyldne Brætspil har den høie Norne
Sin Tærning kastet: du skal være Keiser,
Udkaare Norna til din Keiserinde,
Mig til din „Keiserskjald af Harpens Guld“!

Murmoll.

Kan vi med mindre ei os lade nøie?

Rutli.

Din Vægring ændses ei, dit Lod er kastet;
Det hjelper ei, beskeden sig at skjule.

Murmoll.

Ei vil jeg skjule mig for Purpurkaaben,
Ei stramme Sene for at gribe Kronen;
Skee hvad der vil!

Rutli.

Naar det kun ei er muligt
For Glar og Gormall her at tage Flugten!

Murmoll.

Saa maae de først til Fugle sig forvandle.
Vi holde her hverandre fangne, Rutli!

Rutli.

Hvor færdes Hermann?

Murmoll.

Her.

Rutli.

Hvad?

Murmoll.

Her paa Slottet.

Rutli.

Som Fange?

Murmoll.

I Besøg hos Glar og Gormall.

Rutli.

Og du staaer her saa rolig og saa sorgløs?

Murmoll.

Hvi skulde jeg min Ro og Sorgløshed
Til Priis for Hermann, Glar og Gormall give?

Rutli.

De pønse nu paa Rænker, smede Anslag
Imod dit Liv!

Murmoll.

Saamænd, det er sandsynligt.

Rutli.

Og dog?

Murmoll.

Ei, lad de Rænkesmede hamre!

Rutli.

Er Jernet koldt?

Murmoll.

De bruge, tænker jeg,
Ei Jern, men Guld til deres Mesterstykker.
Det er nu deres Tidsfordriv, min Rutli!
I deres Væsen Underfundighed
Er vævet ind som Islæt. Dagen lang
De sysle kun med Svig og Sned og Snarer;
De satte Livet til af Kjedsomhed,
Hvis ei de maatte drive Professionen.

Rutli.

Lyst til at blande sig i Andres Sager
Og Ting, som ikke vedkom Fjerdemand,
Ei Nogen kunde dig med Grund bebreide,
Ifald du stræbte at faae Kundskab om
Hvad hine Tre imellem sig forhandle.
Hvor hoit skal Prisen sættes? skal de veies?

Murmoll.

Mig overlod man at bestemme Prisen.

Rutli.

Dig?

Murmoll.

Jeg har opsat nogle Vilkaar, Rutli;
Følg mig, saa skal du høre dem.

Rutli.

J Sandhed

Du maa ei lægge Fingeren imellem!

Murmoll.

Naar Hermann nu har Slottet vendt sin Hæl,
Saa kan maaskee til et Besøg hos Norna
Engang i Dag sig Fangefogden stjæle.

Rutli.

Saa skynd dig, Murmoll! jag nu Hermann bort,
Og saa til Norna! Ei hun drømmer om
Besøget af en Keiser og en... Heisa!
Hvo kommer hist med Krandsen paa sit Hoved?

Murmoll.

Ei, det er Hermann med sin Laurbærkrands
Og To af sine Venner, kan jeg tænke.

Hermann, Tufertafer og Jodok (komme).

Hermann (til Murmoll).

Ah see, vor General, vor djerve Helt!
(Til Tufertafer og Jodok).
En Mand, vort Hjerte saare dyrebar,
Os elskeligst blandt vore Undersaatter,
Vor ypperste Juveel, vort Hjertes Yndling,

Paa hvem saa fuldt, som paa os selv, vi lide!
(Til Murmoll).
Hvor gaaer det, Kjere?

Murmoll.

Hidtil flydende.

Jordvald (kommer).

Hermann.

Ak ja, hvorhen I stævner, har I Medbør.
(Rækker ham en Guldkjæde).
Som Tegn paa vor særdeles Veltilfredshed
Med Eder, General, bær denne Kjæde
Paa Eders Heltebryst!

Murmoll.

Let vil I finde
Et mere værdigt Bryst til Eders Gave.

Hermann.

Saa høist beskeden, som fortjent!

Tufertafer.

Tilvisse.

Hermann.

See, dette Slot med sine Herligheder
Er Eders, General!

Murmoll.

„For rundelig
I lønner Tjenester“, vil Kyhlam sige.

Hermann
(til Tufertafer og Jodok).

Saa tro som Guld!

Murmoll.

Mod mig var Guldet troløst,
Men Staalet stod mig altid trofast bi,
Naar jeg var stedt i Nød.

Hermann (til Jordvald).

Hvad? I er her?
Hvo kaldte Eder hid fra Eders Landflugt?

Jordvald.

Jeg har gjort min Herre Regnskab for min Opførsel og faaet hans Tilgivelse.

Hermann.

I træder i vor Tjeneste som Hofnar!

Jordvald.

Jeg har udspilt min Rolle som Nar ved Hoffet og udenfor. Gak I hen og gjør ligesaa! Hvad vil I med Hofnar?

Hermann.

I træder i vor Tjeneste som Hofnar!

Jordvald.

Saa vil jeg strax begynde mit Embed, naar endelig saa skal være. Vil du fange Stillitser i den Tidselkrands, du har paa dit Hoved?

Hermann.

Tidselkrands, Nar?

Tufertafer.

Hans gamle Tunge har endnu nogle Tidsel-levninger, den vil skille sig ved, Eders Majestæt!

Jordvald.

Æder dem da, til Davrebed!

Hermann.

Har du intet andet ved Haanden, Nar?

Jordvald.

Jeg meente, at Tidsler var godt Foder til Æsler. Men ellers har jeg ogsaa Tjorne til Tjeneste.

Hermann.

Lad os faae nogle Tjorne da!

Jordvald.

I skal faae dem, naar Tid er.

Hermann.

Naar er det Tid?

Jordvald.

Naar I og Olar og Gormall og Eders Rideknegte næste Gang faae Politikens Ralliker imellem Benene, saa stikker jeg dem Tjørne under Halerne, at I kunne vorde Græsryttere tilsammen. Spørg din Fader eller Stedfader, der staaer; han kan sige dig Resten.

(Gaaer).

Hermann (til Murmoll).

For denne gamle Skurk I staaer til Ansvar
Med Eders Liv!

Murmoll.

I gjorde ham til Hofnar.

Hermann.

Send hen og lad ham gribe, ved dit Liv!

Murmoll.

Nei, ved mit Liv og Eders, om jeg gjør!
Ei Haar skal krummes paa den Gamles Hoved!
Hvad? er hans Liv, er mit i Eders Haand?

Hermann.

I staaer for Tronens Arving!

Murmoll.

Nu, hvad da?
Er Undersaattens Liv i Eders Haand,

Naar intet han forbrød mod Landets Love?
Mig blev det gjort til Pligt at spørge Eder:
Hvad har med Kyhlams Fanger I at skaffe?
Vil I til Seir dem hjelpe eller Flugt,
Saa viid, at deres Hære ere slagne;
At tyvetusind Spyd i Tappres Værge
Staae rede til, paa Staalets skarpe Od
De Flygtende i Flugten at opfange.
(Murmoll og Rutli gaae).

Hermann.

Et Ord!
(Murmoll standser).
Et Fad med Viin vi sender hid
Til Deres Majestæter Glar og Gormall.

Murmoll.

To, om I vil. Forresten har de Viin
Til Huusbehov. Paa deres Sundhed, Herre!
(Gaaer).

Hermann
(til Tufertafer og Jobok).

Kom, mine Venner! trofast kun og tyst!
Een Dolk er nok til den Forræders Bryst!

Tufertafer.

Til den vil, næst Guds Bistand, findes Raad!
(De gaae).

Nornas Kammer.

(I en Krog staaer en Harpe med brustne Strænge).

Norna

(sidder ved en aabnet Skuffe saaledes, at hun vender Ryggen mod Døren. I sit Skjød har hun Murmolls Breve, som hun samler og binder sammen med et sort Silkebaand).

Dvæl du, min Tanke, ved de svundne Dage,
I Glæde hver henrunden! Dig, min Skat,
Og dig, Erindring, vil jeg ruge over!
Ja, I forsvandt, I lykkelige Dage!
Kan du, Bekymring! dig til Sorg forvandle?
Du, Sorg! til nagende, langvarig Kummer?
Ak, er det sandt, I Lidelse kan vorde,
Fastklæbet til sit taareløse Offer?
Hvi ængstes jeg? hvad Ondt har jeg bedrevet?
Det falder Øiet tungt at tage Afsked
— Om end en kort — med Taaren; Hjertet tungt,
En stakket Tid at give Rum til Sorgen:
Men hvad husvaler Hjertet der, hvor Øiet
Har ingen flere Taarer, og hvor Barmen
Har jagt sin kjereste Veninde, Haabet,
Paa denne Side Graven sit Farvel?
(Kort Ophold).
Hvi saa seendrægtig, Tid! for vant til Ilen,
Jeg kaldte Flugt? kryb ei saa langsomt nu!

Hvormange Aar er nu henrundne, siden...
Ey stakket Tid! een Dag, indviet Sorgen,
Kun een iblandt saamange glade Dage!
Du, som til din Erindring gjennem Livet
Fik færre nydte glade Øieblikke,
End jeg til min fik lykkelige Dage,
Og du, som graaned under Sorgers Byrde
Og bar dit Kors med Taalmod til din Grav:
I — ja, jeg føler det! — I mig beskæmme!

(Der bankes paa Døren).

Ak, det er Susa! hvorfor banker hun?
Jeg med mig selv maa have talet høit
Og Susa troet, at jeg var ei alene.
Kom ind! Ak, gid hun vilde blive ude!

Murmoll (træder ind).

Norna
(uden at see sig om).

Nu, Susa?

Murmoll.

Norna!

Norna.

Murmoll!

(Ved hans Bryst).

O min Murmoll!

Murmoll.

Ja, Hjertet kjender denne elskte Røst!
Min Norna! min! Saa rig er Murmoll, Norna!
Velsignet være du, min Kjerlighed,
Du rene Ild, som smelter Mandens Malm,
Men ei fortærer ham med dine Flammer!
Lad Taaren, Norna, falde paa dit Bryst!
See, ogsaa jeg har Taarer til min Lyst!

Norna.

Om nogen Dødelig med Qvindenavn
Dig kunde elske høiere end jeg,
Det veed jeg ei; men dybt i dette Bryst
— Til Døden, Murmoll! — Sorgen vilde sænke
Sin Braad, om Norna ei dig maatte elske!

Murmoll.

„Ei maatte"? hvad? hvo vil forbyde det?
Hvi dette dybe Suk? En Febergysen
Gaaer gjennem dine Aarer!

Norna.

O min Murmoll!
End min!

Murmoll.

Til Døden din! Ha, hvad er dette?
Troer du, at tusind Spyd og tusind Kugler

Forgjæves stræbte under Kampens Larm
At gjennembore dette ene Bryst,
At det sin Kjerlighed nu skulde svige?

Norna.

Nei, nei, o nei!

Murmoll.

Hvad ængster da min Norna?
Betro en Mand din Frygt!

Norna.

Ak, er det sandt,
At du er Glomers — Keiser Glomers Søn?

Murmoll.

Saa var en brav og ærlig Mand min Fader;
Dog heri, Norna, er jeg hoiest uskyldig.

Norna.

Og da — da skal du være ...
(Hun holder inde, og skjuler sit Ansigt ved hans Bryst).

Murmoll.

Hvilket?

Norna (smertefuld).

Keiser.

Murmoll.

„Skal være" vil vel sige: om jeg vil?

Norna.

Du kan ei undgaae!

Murmoll.

Det var mærkeligt!
Hvo siger saa, foruden Norna?

Norna.

Fader.

Murmoll.

Min gamle Ven. Nu da, i Herrens Navn!
I unde mig det godt. Det er dog tilladt,
At jeg maa vælge mig en Keiserinde?

Norna.

Prindsesse skal hun være!

Murmoll.

Ja, lad gaae!
Jeg vil om denne Sag med Ingen kives.
Men vist er det: en Pige skal hun være,
En Pige, som er dig og ingen Anden!

Norna.

Det maa ei skee, kan ei! det er umuligt!

Murmoll.

Den Trost er ei saameget værd som ingen.
Er Fleer end du af denne Mening?

Norna.

Fader;

Det strider, siger han, mod Landets Love.

Murmoll.

At elske dig? min Pligt at efterkomme?
Det kan jeg aldrig troe. Du har hørt feil;
Han har nok sagt: mod Politikens Love?

Norna.

Mod Statens Tarv, mod Formen!

Murmoll.

Gud forbyde,

At Staten skulde trænge til at beile
Til fremmed Gunst for under Formen af
En Svigersøn sit Vel og Tarv at fremme!

Norna.

Og Landets Store paastaae, siger Fader,
At Fyrsteblodet smittes og vanæres,
Naar Prindser ægte Andre end Prindsesser.

Murmoll.

Ah, det er gammel Dulcineas Fynter;
Hun har saa mange underlige Nykker.

Norna.

Og hvem er hun?

Murmoll.

Et sælle tandløst Skrog,
Som humper af ved adelige Krykker.
Lad hende kun bevise længe nok,
Ifald hun kan, at du er ei Prindsesse!
Men hendes Naade naadigst faaer tillade,
At Statens Smaa paa sunde Been maae færdes.

Norna.

O spøg ei længer!

Murmoll.

Jo, med sligt jeg spøger,
Ei med min Kjærlighed til dig, min Norna!
Lidt meer alvorlig skal jeg gaae tilværks
Mod den, som mig ved denne Skat vil skille. —
Du tog dog vel for Spøg hvad sidst jeg skrev
Om hiint Prindsessepar, vi havde fanget?

Norna.

Dit sidste Brev til mig har Susa tabt.

Murmoll.

Har Ingen da fortalt dig om den Fangst,
Vi Kyhlams Mænd har gjort?

Norna.

Hvad har I fanget?

Murmoll.

To Majestæter!

Norna.

Olar og Gormall?

Murmoll.

Ja!

Men ei vi kasted dem i Ormetaarnet;
Paa Herreviis i Høielofte Aller-
høistsamme sidde nu og kukkelure,
Og ponse der paa Flugt og Sned og Snarer.
Flye maae de ei, dog gjerne tvinde Snarer.
Men tænk dig, Norna: deres Fangefoged
Har bort i Dag sig sneget fra sin Post!

Norna.

Saa har han ladet sig bestikke?

Murmoll.

Ja!

Han tilstod (thi Forræderen blev grebet),
At han sig lod bestikke af en Qvinde,
Og da han adspurgt blev om hendes Navn,
Han nævnte dit.

Norna.

Mit?

Murmoll.

Dit! I Skurkens Gjemmer
Jeg Lokker saae og Breve. Lokkerne,
Saa paastaaer han, er af dit Hovedhaar,
Og hine Breve skrevne med din Haand.

Norna.

Du kjendte dem som Lokker af mit Haar
Og Breve skrevne med min Haand?

Murmoll.

Erkjendte!

Norna.

Begynde Rænker alt at røre sig
Og sætte Snarer for Uskyldigheden!

Murmoll.

Han paastaaer, du har længe elsket ham,
Og at han kan bevise denne Paastand.
Du staaer saa rolig, at jeg frygter for,
Du har en god Samvittighed, min Norna!

Norna.

Ak nei, nu slaaer Samvittigheden mig!
Ja, jeg har længe elsket Fangefogden,
Og det skal ingen Magt forbyde mig.
Men hvad er jeg, at din jeg skulde vorde?

Du, Fædrelandets Stolthed, dets Befrier,
Dets Lyst, dets Haab, og Arving til dets Krone!

Murmoll.

Tys, kjere Pige! lad ei Ormen høre
En saadan Lovsang om et usselt Mid,
At Ormen ei, hovmodig af sin Kunst,
Skal sige: „denne Gud skal jeg fortære“.
Deel Æren mellem Kyhlams Tusinder,
Som offred Fædrelandet Liv og Blod,
Og deler du retfærdig, faaer din Murmoll
Ei meer ei mindre end en Broderpart.
I Kampen Kyhlam seired; Fjendens Hære
Er slagne, Alt, hvad ei er faldet, fanget,
Men Alt, hvad kunde flye, har taget Flugten.
Ei Kyhlam vil erobre; endt er Krigen.
Hvad Glars og Gormalls Vold end undertrykker,
Skal Glar og Gormall løse af dets Lænke;
Hvis ei, forblive Glar og Gormall Fanger,
Og Kyhlam vil befrie de Undertrykte.
Fred, lovlig Frihed, Samdragt, fælles Stræben
Til fælles Held velsigne Fædrelandet,
Velsigne Jordens Kreds!

Norna.

Det give Gud!

Murmoll.

Han styrke os, at ei vi bukke under
I Kampen mod det Onde!

Norna.

Naaderig
Afvende han hver Fare, som vil true
Dit elskte Hoved paa din Vei til Tronen!

Murmoll.

Ei Drøm om eget Værd, ei Herskesyge,
Ei nogen Grund, ei nogen lønlig Tanke,
En ædel Mand tør ved at rødme over,
Skal føre mig paa Veien til en Trone;
Vil du mig følge did, hvis jeg maa vandre?

Norna.

Hvor Veien gaaer, om end den gik til Døden!

Murmoll.

Din Stemme skjelver, høit dit Hjerte slaaer,
Og frygtelig nu Murmoll for dig staaer.
Saa var det forhen ei; ved dette Bryst
Du følte før kun Munterhed og Lyst.
Vær uforsagt, det Svundne kald tilbage,
Og Glomers Søn din Glæde ei forjage!

Norna.

Mig tykkes nu, jeg har en Kalk at tømme;
Saa var det ei i mine fordums Drømme!

(Det banker paa Døren).

Murmoll.

Kom ind!

Rutli (kommer).

Murmoll.

Hvor blier du af? Velkommen, Drøs!

Rutli.

Jeg takker, Eders Keiserlige Høihed!
Du foer afsted paa Kjærlighedens Vinger;
Jeg er det tynde Øl, som kommer efter.

(Til Norna).

Din hvide Rose, Norna, til en rød
Forvandled sig — Guds Fred jeg skulde sige.

Norna.

Det falder ei saa let i Digt, Rutli,
Naar hvide Roser falme.

Rutli.

Hvad er dette?

Din Harpe hist med brustne Strænge? her
Et Baand saa sort, saa sort om dine Breve?
Her har den lede Tvivl nok havt isinde

At holde Haabets Liigbegængelse.
Ja, hvad de Piger dog kan falde paa,
Naar ei vi Philosopher er ved Haanden!

Murmoll.

Vor gamle Gunner har forskrækket hende
Med Bussemanden: Keiser Glomers Søn.

Rutli.

Jeg har et Horn i Siden paa den Gamle;
Nu kan jeg her faae Haand i Hanke med ham.
Hvi skulde Kjerlighed og huuslig Lykke
Og Venskabs rene Lyst og milde Dyder
Banlyste være fra en Trone vel
Og kun i Vraaer og Hytter kunne trives?
Hvor er det gamle Gnav?

Norna.

Paa vante Vandring.
Bekymring for mit Vel ham følger, Rutli!
Hans sølvgraae Hoved, graanet under Sorger
Og tung Erfaring, bøier sig mod Jorden.

Rutli.

Saa bør det være! Vi ham gaae imøde.

Norna.

O ja! saa kan du see dit Lysthuus, Murmoll,
Det staaer endnu.

Murmoll.

Og Roserne?

Norna.

Udsprungne.

Rutli.

Just lige ret tilpas til Brudekrandsen!

(De gaae).

Femte Act.

Sal hos Jodok.

Jodok. Ibola.

Ibola.

Brævl nu ei meer! Det stunder nu ad Natten;
Gaa i din Seng! du er beruset, Jodok!
Har I hos Hermann sviret?

Jodok.

Keiserligt!
Vi drak som Patrioter, kan du troe,
Paa Fædrelandets Vel. Hans Majestæt
Har selv en ganske artig Taar paa Skallen.

Ibola.

Er Murmolls Død besluttet?

Jodok.

Fast besluttet,
Fast, fast, urokkeligt som Jordens Grundvold!
Vi kasted Lod, forstaaer du . . .

Ibola.

Hvem traf Loddet?

Jodok.

Mig! jeg er Manden for det Hele!

Ibola.

Du?

Jodok.

Jeg selv! Hvor er monstroe den sorte Flaske?

Ibola.

Hvem traf forresten Loddet?

Jodok.

Hvem det traf?
Jeg, siger jeg, er Manden for det Hele!

Ibola.

Skal Nogen følge dig?

Jodok.

Hør, Ibola!
Jeg siger: jeg er Manden for det Hele!

Ibola.

O Vee! saa blier det Heles mindste Deel
Snart Mand for dig! Uendelige Daarskab!

Jodok.

Hvad siger du?

Ibola.

Tag Nogen med til Hjelp!

Jodok.

Den sorte Flaske vil jeg have med.

Ibola.

Og du alene med din sorte Flaske
Imod en Mand som Murmoll!

Jodok.

Og en Dolk!

Ibola.

Vel kan min Flaske slaae sin Mand til Jorden;
Men du? hvorledes vorder du hans Mundskjenk?

Jodok.

Alt kan sig foie meget underligt
I denne Verden.

Ibola.

Ei ved saadan Færd
Eengang blandt hundred Lykken Daarskab foier.

Jodok.

Og hverken Murmoll eller Ormers Sværd
Har mindste Nys om denne Sag, forstaaer du!

Ibola.

Tag Nogen med dig, siger jeg, til Hjelp!

Jodok.

Den sorte Flaske og en Dolk skal med.

Ibola.

Forglem ei det, du veed nok!

Jodok.

Hvilket?

Ibola.

Modet.

Jodok.

Hør, Ibola...

Ibola.

Hvi drager du alene?

Jodok.

Man maa sig lempe efter Leiligheden.
Han er paa Slottet, der hvor Glar og Gormall
Ved Vingebenet sidde; man har ondt ved
At komme Vagterne forbi, desuden
Jeg sidder mageligst i Tonden ene.

Ibola.

I Tønden?

Jodok.

Ja, jeg kalder det en Tønde,
En Anden siger Viinfad; lad saa være!
Det kommer dog i Grunden ud paa eet.

Ibola.

Der skal du sidde denne lange Vei,
Du, gammel som du est og skrøbelig,
At du forstødt, forskumplet, sammenknuget,
Ei Lem skal kunne røre, naar det gjelder?

Jodok.

Hvad? en Miils Vei kun, eller saa omtrent,
Jeg sidder der. Ei, før vi nærme os
Den første Vagt, jeg kryber ind.

Ibola.

Og ud,
Hvis Vagten Indfald faaer, at smage Vinen!

Jodok.

Bah! Tonden huser ogsaa Viin, min Engel!
Vel nok er Alt betænkt forsaavidt.

Ibola.

Hm!

Jodok.

Naar jeg er krøben ud og saa fremdeles,
Vil Deres Majestæter Glar og Gormall
I Tonden krybe ind og flygte bort.

Ibola.

Den Plan er i et Viinfad ruget ud
Og fuld af Vinens Geist. Naar agter Tonden
Med Murmolls Død at være paa sit Sted?

Jodok.

I Morgen Nat før første Hanegal.

Ibola.

Saa faaer ei Midnatshanen galet her,
For Murmolls Banemand maa ile did.
Hvor stedes nu de andre Sammensvorne?

Jodok.

Et Par drog ud paa Jagt i dette Maanskin.

Ibola.

Hvor færdes Vildtet?

Jodok.

Murmolls Hjertenskjere.

Det allernaadigst, seer du, har behaget
Hans Majestæt, sit keiserlige Blik
At lade dale ned til hendes Skjønhed.

Ibola.

Nu, lad ham svælge!

Jodok.

Hør nu, Ibola,
Giv mig den sorte Flaske med Forgiften,
Og saa den Liigdragt, jeg var ifort sidst,
Da, som du veed, jeg var Kong Rubbos Gjenfærd.

Ibola.

O hvor det skulde fryde mig, min Jodok,
At see en Hædersdaad som Murmolls Død
Bevirket ved min Mand!

Jodok.

Hør, Ibola,
Det er det Værste med Samvittigheden!

Ibola.

Ja saa, min Helt!

Jodok.

Var han endda en Skurk;
Men denne skjønne, ædle Yngling! Hør,
Det er den værste Daad, en Mand kan øve!

Ibola.

O Vee!

Jodok.

Det er!

Ibola.

Meensvorne, feige Mand!

Jodok.

Men end ei Morder!

Ibola.

Ti! Jeg har en Drik,
Som, naar den tages i behørig Tid,
Udruster dig med Mod til denne Daad.

Jodok.

En Trylledrik?

Ibola.

Men Drikken virker modsat,
Hvis du forfærdes. Overrask din Fjende!
Han føler mindst sin Hedenfart isøvne.
Tænk paa din Eed, vort Liv, de gyldne Dage!
Mod, Mod, min Mand!

Jodok.

Tys, Dødninguhret pikker
I Væggen, Ibola!

Ibola.

Kom, kom, min Helt!
(Hun drager ham med sig).

Haven ved Gunners Bolig.

Norna. Susa.

Norna.

God Nat! Hvis du vil sværme længer, Susa,
I dette Maanskin, faaer du ene sværme.

Susa.

Det vil jeg troe; naar Kjerlighedens Blomst
Kun trives i din egen Blomsterpotte,
Saa bryder du dig lidt om stakkels Susa!

Norna.

God Nat! Mod Søvnen har jeg længe kæmpet.
(Gaaer).

Susa.

Det er forskrækkeligt med Kjerlighed,
Og Gud maa vide hvad det er for noget.
Een siger, det er Dit, en Anden Dat;
Men det er hverken hugget eller stukket.
Hvis nu min Hjertenskjere skulde komme,
Saa maa jeg see at hente mine Krøller
Og mine Tænder og min Silkekjole
Med Posecærmer. Spiller Skjebnen op,
Saa maa jeg dandse! Jeg vil promenere
Og see, om jeg kan komme til at sværme.
(Hun begynder paa Visen: „Katten er mit Søskendebarn", og gaaer syngende ud).

Tre af Hermanns Udsendinge, blandt dem Tufertafer, (komme).

Første.

Lad os nu snappe hende, at det kan faae en Ende og man kan komme hjem og sove Rusen ud!

Tufertafer.

Er I ogsaa vis paa, at hun er den Rette?

Første.

Derom tvivler vel Ingen, siden hun gaaer og sværmer i Maaneskin. Desuden saae jeg Stjerner, Purpur, Elfenbeen, Guldlokker, Roser og Lilier, kort Alt paa en Prik efter Hans Hoiheds Beskrivelse.

Tufertafer.

Kunde I see det igjennem Sloret?

Første.

Ja, det er ogsaa sandt: Sloret er just et af de bedste Beviser. Tys, hun synger! Det er, paa min Sjel, en guddommelig Composition!

Tufertafer.

Det lyder, sandt for Herren, som den: Katten er mit Søskendebarn! (Til Tredie). Hvad siger I?

Tredie.

Jeg siger, at mine Been vil ikke godt staae mig bi.

Tufertafer.

Tys, her kommer Nogen!

Tredie.

Det er Oldemoderen for Ellefruerne. I nogen Frastand seer hun i det mindste ud som en Elletrunte.

Første.

Det er hende, det er den Udvalgte! Hun svæver! Hvilken fuldendt Skjønhed! Form og Materie i fuldkommen Harmoni!

Tufertafer.

Vil I paatage Eder Skylden, hvis vi bringe Hans Majestæt den Urette?

Tredie.

Det Retteste er, at man seer sig for først.

Tufertafer.

Her maa man gaae varsomt tilværks; hun kan faae Indflydelse og — sat sapienti!

Tredie.

Medetøiet maa være paa rede Haand, Eders Hellighed, enten saa Fisken vil bide eller ikke.

Første.

Der kommer hun; lad os gaae tilside for at

høre, om hun ikke vil skaffe sig Luft og os Lys i en Enetale.

(De gaae tilside).

Susa

(kommer ind med en meget stor Blomsterkrands paa Hovedet).

Hvor i al Verden blev de af? Gik jeg nu min Vei, saa fik de Herrer lange Næser! Men, hvad hjelper det at gaae, naar man ikke kan undflye sin Skjebne? Det gaaer, som Doctor Oldfux siger i sin Morgenstjerne: Mennesket er en Maskine! Nu har Norna det saa godt — men hvad skulde hun ogsaa her? Tys, der kommer En! Jeg vil dog see ham an, før jeg daaner her paa Bænken.

Første (ind).

Hvad er paafærde blandt de høie Stjerner,
At nu den Skjønneste blandt Himlens Engle
Herned er svævet paa en Maaneſtraale?

(Susa daaner. Tufertafer og Tredie komme til. De bære hende bort).

Sal i det gamle Slot.

Ilar og Gormall (i Morgendragt).

Gormall.

Hør, hvor de larme! Neppe natlig Himmel
For Dagens Majestæt sin Pragt faaer kastet

Og afført sig sit dybe Mørkeblaa,
For deres Trommers Hvirvler, Pibers Hvislen,
Trompeters Skralden, Raaben, Hestevrinsken
Opfylde Luften. Disse Røverhorder
Sig mod vor Morgensøvn har sammensvoret!

Glar.

En stadig Ponsen paa vor Plan til Flugt
Og smaalig Veien af dens mindste Dele
Har skaffet os en søvnløs Nat, Hr. Broder!

Gormall.

Os vakte denne Larm af korte Slummer;
Tvivl om et heldigt Udfald af vor Plan,
Med os indslumret, nu med os er vaagnet.

Glar.

Os muntrer Haabet om et heldigt Udfald,
Bevirket ved Sanct Nikoll.

Gormall.

Stedt i Nød
Hver tyer til sin Patron.

Glar.

Først vil vi see,
Hvorledes denne Plan vil falde ud,
Før vi isinde faaer, at laane Øre

Til noget muligt Forslag af vor Fjende.
Den Morgenhilsen, Helten os vil bringe,
Skal muligt gjelde noget saadant Forslag.

Gormall.

Paa diplomatisk Vei gaaer Færdslen bedst.

Glar.

Os huer nærmest Vei til Hjemmet bedst;
Thi, ved Sanct Nikoll, vi er leed og kjed
Af denne Toven her, og længes efter
Vor vante Ro og Mag og Hylding hjemme!

Gormall.

Vi, ved Sanct Loyol, ligesaa, Hr. Broder!
Nei see, see hist!

Glar.

Hvor?

Gormall.

Keiser Glomers Søn!

Glar.

For skjøn til Død og Grav er denne Yngling!

Gormall.

Vel! lad ham leve til vor Qval!

Glar.

Ha nei!

Gormall.

At Jordens Kreds kan atter faae en Afgud
At knæle for, og vi en Tugtemester!

Glar.

En stakket Tid har Lykken for ham kjælet;
Om stakket Tid han vel vil faae at vide,
Hvordan den Falskes grimme Ryg seer ud.

Gormall.

Han kommer hid. Maaskee han vil forhøre,
Om Morgenstund hos os har Guld i Mund.

Glar.

Lad ei ham mærke Eders onde Lune!

Murmoll (kommer ind med et Papir i Haanden).

Glar.

Hvis Eders Øre er tilgængeligt
For vort Godmorgen, General! saa byde
Vi Eder et.

Murmoll.

Her, Eders Majestæter...

Gormall.

Hvor aarle end vi færdes, General,
Er I paa Benene. Siig os engang:
Naar sover I og Eders tappre Skarer?

Glar.

Ja, ikke sandt, Hr. General: I kjender
En Trylledrik mod Trang til Søvn og Hvile?
I gaaer og gjelder for en Hexemester.

Murmoll.

Saa mangen Mand slap til at gaae og gjelde
For det, han ikke er; saa gaaer det mig.

Glar (til Murmoll).

Vi afbrød Eder nys, Hr. General,
Ved vore Spørgsmaal. Er Papiret der
Bestemt til os?

Murmoll.

Ja, Eders Majestæter!
Det indeholder Fredsbetingelser.

Glar
(modtager Papiret, læser hurtigt i det, og giver det til Gormall).

Nei, ved Sanct Nikoll, Kyhlam vil ei Fred!
Det vented vi. Hvorledes, General?
Vil Kyhlam nu for vor Selvherskermagt
Og Enevælde snevre Grændser sætte?
Til Fald vor Trone i sin Grundvold ryste?

Gormall (til Murmoll).

Ha, Død og al Ulykke, hvad er dette?
Vil Kyhlam nu vort Rige sønderlemme?

Hvo foreſtaver her os vore Pligter,
Som om vi var en Skolepog og Pebling?

Murmoll.

I foreſtaved Kyhlam Vilkaar ſidſt,
Langt haardere end disſe her, Kong Gormall!
Af Eders Majeſtæters Rigers Kjæde
Vil Kyhlam ei udrive mindſte Led,
Med nogen Ret og Skjel i Kjæden indſat.
Men Kyhlam vil, at I med Ret og Skjel
Hiint Folk tilbage til ſig ſelv ſkal give:
Hiint Folk, af uretfærdig Politik
I mange Aar ſaa haardelig mishandlet,
Af Overmagt ſom Rapsgods kun betragtet!

Gormall.

Ved fuld Erobringsret hiint Folk er vort.

Murmoll.

Her ſtaaer I, Keiſer Glar, og I, Kong Gormall,
Saa fuldelig mod Eders Hu og Villie,
Som Folket hiſt ſtaaer under Eders Scepter!

Glar.

Vi løſe os med Guld paa Ridderviis,
Men ei med Underſaatter, givne ud
Som Løſepenge paa barbariſk Viis.

Gormall.

Udstøde dem fra vore Faderhjerter,
Priisgive dem for Anarchiets Rædsler?

Olar.

Vi løse os med Guld paa Ridderviis!

Murmoll.

Men Kyhlam vil ei Guld paa Jødeviis.
Til fortsat Kamp staaer Kyhlams Hær beredt;
End har I Valget mellem Krig og Fred.
(Gaaer).

Gormall.

Det maa vi høre! Finder I, Hr. Broder,
Hiin skjønne Yngling end for skjøn til Døden?

Olar.

Af Tidens Sot for smittet til at leve!
I Dag hos os han meget fik tilgode.

Gormall.

I Nat, vil Gud, betale vi vor Gjeld;
Hans Fald er vort og vore Rigers Held.
(De gaae).

Værelse hos Ibola.

Ibola. Tufertafer.

Tufertafer.

Det smerter mig, om Eders Naade troer,
At jeg har mindre gjort, end jeg formaaede,
For Eders Tarv at fremme. Nær ved Maalet
For sine Ønsker, vented jeg at høre,
At Eders Moderhjerte til sin Glæde
For snever maatte finde Eders Barm.

Ibola.

Med Enevælde hersker Tvivlen der.

Tufertafer.

Styrt den Tyran fra Tronen, Eders Naade!

Ibola.

Hans Trone styrter, naar min Søn er kronet.

Tufertafer.

Een Nat, kun een, skal Moderhjertet kæmpe
Mod hiin Tyran; den næste Morgenrøde
Vil see dets Fryd.

Ibola.

Nei, viis det Murmolls Liig,
For Dagen gryer; hvis ei, vil Morgenrøden
Kun vorde Forbud for en sorgfuld Dag!

Tufertafer.

Giv Haabet Rum!

Ibola.

Det er dog vist, at Hermann
Befrygter ei et Taushedsbrud af Eder,
Som er saa dybt indviet i hans Løndom?

Tufertafer.

Forbyde Gud! det mindste Gran af Frygt
Var . . .

(Han holder inde).

Ibola.

Hvad?

Tufertafer.

Mit Uheld!

Ibola.

Eders Undergang!
Troer I — o vær oprigtig, Ven, til Gjengjeld! —
Troer I, at Ibola den Dag skal leve,
At see den gyldne Krone paa hans Hoved?

Tufertafer.

Den Lykke blev mig tildeelt sidste Nat;
Da viste Eders Søn, Hans Majestæt,
Sig i sin Keiserdragt for sine Venner.

Ibola.

Ei Dagen til hans Kroning vil oprinde!

Tufertafer.

Vent Murmolls Fald!

Ibola.

O!

Tufertafer.

Glars og Gormalls Flugt!

Ibola.

Ei Fald, ei Flugt!

Tufertafer.

Med Hærskjold vil de komme
— Tilsvor de Eders Søn med Mund og Haandslag —
Og sætte Kyhlams Krone paa hans Hoved.

Ibola.

Hvor foer saa Vinden hen med deres Eed?
Er dette Alt, I har at stole paa?

Tufertafer.

Statsraadets Splid; de Rygter, vi har udspredt
Om Murmolls Svig og Landsforræderi;
Hans Tryghed, Sorgløshed, Eenfoldighed,
Som vi kan tvinde Snarer, vi dem øine,
Og om han seer dem, seer dem med Foragt.

Ibola.

Er dette Alt, I har at stole paa?

Tufertafer.

Har Murmoll meer?

Ibola.

En høist retfærdig Sag,
Sin vundne Hæder, Hærens Hu og Arm,
Sin Faders Helteaand, hans fordums Lykke!
Den anden Glomer!

Tufertafer.

Tro mig, Eders Naade:
Han er for bly, for noisom til sit Held,
Og ræddes selv for Tanken om en Krone.

Ibola.

Skal usle Eventyr og golde Drømme
Henkastes i vor lette Skaal til Modvægt?
Er I en Mand, saa kast et Gran i Skaalen:
Kun Tyngden af et Liig — af Tusinders,
Hvis Skaalen ei ved mindre Vægt vil synke!
Stir ei saa vist! Afværg I Eders Fald,
Det vorder dybt! — Hvo har forraadt vor Londom?

Tufertafer.

Hofnarren Jordvald ymted først om Sagen.

Ibola.

Hvad tager han sig for? hvor stedes han?

Tufertafer.

Han stedes ei; han farer om i Landet
Med Vantro, Rænkespind og Gøglespil.
Jeg Hevn og Død den gamle Skurk har svoret.

Ibola.

I?

Tufertafer.

Svoret høit. — Ha, hvad er hist paafærde?
En talløs Hob derude mylrer.

Ibola.

Tys!
De brøle: „Leve Murmoll, Kyhlams Keiser!"
Iil, Mand! saml vore Venner! qvæler Brølet,
Og vrister Livet ud af deres Struber!
I svore med den frygteligste Eed,
Lydhøre Himmel end fornam fra Jorden,
At dræbe Murmoll: vorder ei meensvorne!
(Hun iler bort).

Tufertafer.

Meensvorne? bah! jeg har kun svoret paa,
Med Troens Sværd for egen Tarv at slaae.
(Gaaer).

Torveplads i Keiserstaden.

(Folkevrimmel. Mellem Mængdens Støi og Latter høres Raabet: „Leve Murmoll, Kyhlams Keiser!" Nogle Borgere staae affides i Samtale).

Første Borger.

Hvorfor holder I Haanden for Panden, Nabo?

Anden.

Jeg tænkte efter, om der skulde være indløbet nogen grammatikalsk Bommert i den Tale, vor Deputation til Murmoll skal holde.

Første.

Skal holde? Deputationen er kommen tilbage!

Flere Stemmer.

Hvad? hvorledes? hvad sagde han? lad os høre hans Tale fra først til sidst!

Første.

Deputationen bragte kun nogle Stumper tilbage, og af disse Stumper beholdt jeg kun en Stump, som gaaer ud paa, „at han glæder sig ved sine Medborgeres Agtelse, takker dem for deres Tillid; men — men — men —"

Nogle.

Hvad saa? hvad mere? hvad kommer efter Mennerne?

(Flere Borgere komme til).

En af de Tilkomne.

Guds Fred! hvad Nyt?

Første.

I har ikke Taalmodighed nok til at høre det, Mester Kufer!

Kufer.

Vel Taalmodighed, men knap Tid. Hvad er det?

Anden.

I vor Deputations Tale til Murmoll...

Kufer.

Deputation og Disputation, Dikkedarer og Baslemaner! hvad skal de Deputationer til? Kronen paa hans Hoved, uden videre Hokuspokus!

Anden.

Indløb en grammatikalsk Bommert...

Kufer.

Glem ikke hvad I vil sige — Har Nogen af Jer seet hans Keiserdragt?

Flere.

Hvad? er den — hvem har — hans Keiserdragt? saa hovedkulds! mod Tingens Natur!

En Stemme.

Man maa dog først vide, om han vil!

Kufer.

Hvad? vil han ikke være vor Keiser?

En Anden.

Jo, med Guds Hjelp; men...

Kufer.

Ei, hvad Men? Hør nu: en Haandfuld Borgere — saa henved en ti tusind Stykker, troer jeg nok — har gjort et Sammenskud af Penge til hans Keiserdragt. Den er fix og færdig, paa Kronen nær; der mangler endnu een Ædelsteen, jeg staaer paa Springet hjem for at faae den indsat, og derfor har jeg knap Tid. I Morgen, forstaaer I, krone vi ham. I vil vel være med?

Flere.

Spørg ikke om det! Tyve tusind Mand! Vi vil som I, Hæren vil som vi, kun Murmoll selv er Skyld i, at den ikke forlængst...

Kufer.

Ret saa, ret saa!

Nogle.

Hermanns Parti, Statsraadets Splid om Ægtheden af Beviserne for hans Herkomst...

Kufer.

Bah! Fanden i Vold med Parti og Bureau-

krati! Vil I lure til Beviserne komme fra Drøfttrugene, saa faae I længe Lov til at lure. Farvel! i Morgen krone vi ham.

(Gaaer).

Mange.

Leve Murmoll, Kyhlams Keiser!

(De gaae).

Løngang i det gamle Slot.

(Nat. En Lampe udbreder et svagt Skin. Jodok i fin Liigdragt og Kong Gormall liste sig frem med synlig Ængstelighed).

Gormall (hviskende).

I skjelver!

Jodok.

Fryser, Eders Majestæt!

Gormall.

Nu, har I taget Eders Trylledrik?

Jodok.

End ei.

Gormall.

Mod! — Tys!

(Et Taarnuhr slaaer. De standse, og lytte efter Slagene).

Hvormange tælled I?

Jodok.

Det lød som dybe Suk!

Gormall.

Fy, stir ei saa!
I disse øde, skumle Kringelkroge
Taer Eders Maske sig afskyelig ud.
Tolv dumpe Slag vi hørte; det er Midnat.

Jodok.

Det lød saa huult — mig tykkes elleve.

Gormall.

Hvor har I Dolken?

Jodok.

Hisset...

Gormall.

Seer I noget?

Jodok.

Staaer — stod — nu er det borte!

Gormall
(afsides, idet han slaaer Kors for sig).

Alle Helgen!
(Hviskende).
Frem! gaa kun ligefrem, drei om til Høire,
Saa første Dør paa venstre Haand, paa venstre,
Den første Dør...

Jodok.

Vil Eders Majestæt...

Gormall.

Ja! Gud i Vold, I kan ei tage feil!
(Han lister sig bort).

Jodok.

Om — om paa Hoire, tys! og saa paa Venstre,
Og saa... Gud staae mig bi! Frem, fremad, Mod!
Hvad for jeg saae, var i mit eget Blod.
(Han lister sig frem).

Værelse i det gamle Slot.

(Nat. Maaneskin oplyser Værelset. Murmoll, nær ved at slumre ind, paa en Stol. Rutli, ifærd med at ifore sig en Spøgelsedragt).

Murmoll.

Hvad siger du, min Rutli? Gaa i Seng,
Vær du kun tryg!

Rutli.

Nei, vi to Spøgelser
Maae springe først en Dodningdands tilsammen.

Murmoll.

Lad spøge hvad der vil.

Rutli.

Ja, det forstaaer sig;
Men jeg vil gjøre Selskab.

Murmoll.

Du kan troe...

Rutli.

Lad du kun mig paa dine Vegne tage
Mod denne Gravgjest!

Murmoll.

Ei det gjelder os.

Rutli.

Sov du! god Nat!

Murmoll.

Glem ei at slukke Lyset.

(Han slumrer ind. Rutli, iført sin Spøgelsedragt, stiller sig i en Vinduesfordybning i Baggrunden. Lidt efter kommer Jodok. Han standser indenfor Døren, seer sig om, og drager et dybt Suk. Med en Dolk i Haanden iler han pludselig frem, men farer forfærdet tilbage, da han faaer Øie paa Rutli, som nærmer sig ham langsomt).

Jodok.

Mord! Hjelp! Mord! Murmoll — man vil myrde Murmoll!

(Rutli vedbliver at nærme sig. Murmoll rører sig).

Jodok

(kastende Maske, Liigdragt og Dolk).

Hjelp! Mord! Mord!

(Rutli standser, og truer ad ham. Jodok skriger i Dødsangst).

Murmoll
(vaagner, og springer op).

Holdt! hvad er paafærde?

Jodok.

Mord!

Murmoll
(farende hen mod Jodok).

Hvem vil du myrde?

Jodok.

Keiser Glomers Søn.

Murmoll.

Hvad Ondt har Keiser Glomers Søn dig gjort?

Jodok.

O!

Murmoll.

Frem med Sproget!

Jodok.

Intet, intet, intet!

Murmoll.

Og dog... Hvad? er det Eder, Jodok?

Jodok.

Ja!

Jeg vilde myrdet Eders Majestæt
Med Dolken der paa Gulvet.

Murmoll.

Nu, i Sandhed,
Det vilde været ret en Skurkestreg,
En lav og nedrig Daad af Eders Hoihed!
Men hvorfor gjør I mig til Majestæt?

Jodok.

I er hoisalig Keiser Glomers Son.
Den Nat, da I blev fodt, blev Hermann fodt;
Han er en Son af Ibola, min Hustru,
Og af — jeg veed ei selv, men ei af mig.
Da opspandt hun hiint Hoiforræderi,
Og fik det udfort ved en Mængde Rænker.

Murmoll.

Og I?

Jodok.

Ja, ja! men Ibola min Hustru,
Af Herskesygens Sot og Pine hjemsogt,
Var hiint fordømte Paafunds forste Ophav.
End leve Mange af os Sammensvorne,
Forst Ibola ...

Murmoll.

Spring Resten over, Jodok!

Jodok.

Min Hustrues Son — Prinds Hermann end han kaldes —

Blev lagt i Eders Sted i Eders Bugge,
I snappet bort. Mig blev det overdraget
At myrde Eder; men jeg kunde ikke.

Murmoll.

Hm, hm!

Jodok.

Jeg foer til Skoven med mit Bytte,
Mod Eders spæde Liv min Haand var udrakt.
Da greb mig Herrens Rædsel; frygtelig
Hans Stemme raabte gjennem Natten: „Jodok!
„Hvad har du for?“ Min Arm blev lam, jeg skjalv,
Min Taare faldt paa Eders Kind.
Til Staden
Jeg hemmelig med Eder drog tilbage,
Kom til en Kone der, som havde mistet
Sin Mand og spæde Barn; i hendes Skjød
Jeg lagde Eder samt en Pung med Guld,
Indbildte Ibola, at I var myrdet.
Vi foregave, at vor Søn var død,
Og lod, med Sorg og Pragt, en Kiste jorde.
I voxte op, og blev en herlig Yngling,
Og Hermann voxte op, og blev et Skarn.
Krig raste, Kyhlam seired allevegne;
Da vendte Lykken sig til Kyhlams Fjender,
De seired, Eders store Fader faldt.

I greb Hærførerstaven, frelste Landet.
Med Harm saae Hermann Eders Heltefærd;
Thi Avind, Hovmod, Had — fast alle Laster
Har sammenkrympet Hermanns feige Hjerte.
Nu mumled Rygtet om en Søn af Glomer.
Det vared længe ei, før denne Mumlen
Til Hoimaalstale sig forvandled; Rygtet
Hoirøstet kaldte Keisersonnen: Murmoll.
Med Rædsel lytted Hermann til, og raste.
Vor Londom var forraadt. Hvert Ord, min Hustru
Mod mig udstødte, var med Trusler svangert,
Med Haan og med Forbandelser betynget.
Hver Seir, I vandt, en Pine var for Hermann,
Hvert Blad i Eders Laurbærkrands en Torn,
Og Folkets Jubel Veeraab i hans Øre.
Han Lonraad holdt med sine Sammensvorne;
Blandt deres Tal var jeg. Vi opspandt Rænker
Mod Eders Liv, udspredte falske Rygter
Om Eders Svig og Hoiforræderi.
Spioner fore, fare om i Landet
Med saadan Løgn. Magister Tufertafer,
Skinhellig, lumsk og lumpen uden Lige,
Udbreder Sagn om Rigets Undergang,
Hvis Eders Braddød ei Guds Straf afvender.

Murmoll.

Og Tro paa denne Spaadom, kan jeg tænke,
Drev Eder hid?

Jodok.

Nei, nei! I Keiserborgen,
Hvor vi til Spiir og onde Raad var samled,
Blev Eders Død forgangen Nat besluttet;
Vi kasted Lod, og Loddet traf paa mig.
Hid kom jeg i et Viinfad, sendt af Hermann
Til Glar og Gormall. Ad en lønlig Vei
Kong Gormall skulde fulgt mig hid i Nat.
Som vi nu sneg os frem i dunkle Løngang,
Saae eller troede jeg at see en Skygge;
Kong Gormall blev forfærdet, sneg sig bort.
Beængsted skred jeg frem. En Trylledrik,
Som skulde Mod mig givet til min Udaad,
Jeg havde hos mig. Som jeg aabned Døren
Til dette Kammer, tog jeg Drikken; men . . .
(Han holder inde, stirrende paa Rutli).

Murmoll.

Men Modet blev paa Flaskebunden?

Jodok
(pegende paa Rutli).

Der!

Rutli.

Da tænkte jeg, at vi to Spøgelser
En Dands i Maanskin skulde sprunget sammen.

Jodok.

Jeg veed min Straf: jeg har forbrudt mit Liv.

Murmoll.

Saa mæle, troer jeg, Lovens Aand og Bogstav,
Og jeg kan ei befale dem at tie;
Men vil de nøies med at jeg tilgiver,
Skal jeg ei bede dem at mæle, Jodok!
Men smag ei oftere paa Trylledrikken!
Knæl ei, staa op! Hvormangen søvnløs Nat,
Hvormegen piinlig Uro har det kostet,
For I fik Eder overtalt til Mord,
Til Snigmord paa en ung, uskyldig Mand,
For Hermann til en kronet Træl at gjøre!

Jodok.

For intet meer!

Murmoll.

Hvi da sin bedste Skat,
Sin Sjælefred for saadan Spotpriis sælge
Til Trældom for en Daare, og til Skjændsel
Sit sølvgraae Haar?

Jodok.

O!

Murmoll.

Følg mig, Hertug Jodok!
I kan vel være træt og modig nu
Og trænge til Forfriskning og til Hvile.

Jodok.

Jeg staaer tilintetgjort for Eders Aasyn.
Sit Veeraab har min Brøde udstødt over
Mit gamle Hoved! Nei, o see ei paa mig,
Vanæret, graa —

(Han skjuler sit Ansigt).

Murmoll.

I Høiden Svimlhed bygger;
Paa slibrig Vei kan Foden lettest glide.
Hvo veed, om Glomers Søn staaer bedre fast?
Kom, giv mig Eders Haand!

Jodok.

I sønderknuser!
Grusomme — ædle Hevn!

Rutli.

Tys!

Murmoll.

Hvor, min Rutli?

Rutli.

Hist ude færdes noget, hvad det er.

Jodok.

Kong Gormalls Paafund! han og Glar vil flygte
I Nat i Hermanns Viinfad.

Rutli.

Alle Geister!
To Majestæter puttes i en Tonde!

Murmoll (til Jodok).

Ad hvilken Vei?

Jodok.

Fjeldveien.

Murmoll.

Det var ilde,
Ifald det lyktes Deres Majestæter
At bryde deres Halse.
(Til Jodok).
Kom til Hvile!
(Til Rutli)
Din Hu jo staaer til Eventyr, min Rutli?

Rutli.

Til saadant Tog har Ingen bedre Villie.
(De gaae).

Fjeldegn.

(Solen staaer op. To kyhlamske Krigere).

Første.

Kan de komme ad flere Veie med Tonden, Kammerat?

Anden.

Ikke paa een og samme Tid og med een og samme Tonde, Kammerat! Men der gaaer ellers flere Veie fra Slottet hid.

Første.

Saa er det ikke afgjort, at vi faae fat paa Tonden?

Anden.

Der kan være flere Tonder end een, for at skuffe os.

Første.

Der maa være noget Hemmeligt i den Tonde, siden det er os forbudt at kige i den. Det maa være Smuglergods.

Anden.

Er der Smuglergods i Tonden, er det sandsynligt, at den vil komme ad denne Vei, som sjelden eller aldrig befares.

Første.

Hvad der nu er eller ikke er, saa faaer vor Keiser nok Fingre paa Tonden.

Anden.

Ja, Keiser havde vor General været for længe siden, dersom Alt var gaaet som Soldaten vilde. Men jeg troer, imellem os sagt, at han ikke vil være Keiser, og det maa ogsaa, sandt at sige, være et usselt Liv at føre.

Første.

Er du pinegal, Kammerat! Vil han ikke med det Gode, saa... Hollo, hist kommer Tonden kjørende! Kudsken er lystig, han synger.

En Stemme (synger).

Den deiligste Pige, vi har i vor By,
Hun hedder Pernille med Alle.
Hun sætter sin Næse saa høit udi Sky,
Det siger jeg forsanden, Falderalle!

Mit Hjerte det sætter sig strax i min Qværk,
Naarenstid samme Pige jeg skuer.
Nu kan jeg ei digte meer af Mangel paa Hastværk,
Det kommer af Kjerlighedsens Skruer.

Min Trøie er af Vælten og Vesten ligesaa,
Mine Buxer er af Skindene gule,
(Kommer indkjørende med Viinfadet).
Og dersom hun vil ha' mig, saa er jeg ovenpaa,
Det vil jeg nu slettesikke skjule.

Første.

Holdt! holdt! siger jeg, eller du faaer en Kugle i dit forlibte Kallun! (Kudsken standser Hestene). Det var da Satan til Tonde den! Hvad har du i den, Kammerat?

Kudsken.

Ja, der er mange Pakkenilliker i den, kan du troe. Jeg er Kudsk for nogle Comediantere, skal jeg sige os, og Tonden er fuld af deres Pakkenilliker.

Anden.

Tys! jeg synes, der rorer sig noget i Tonden?

Kudsken.

Hahaha!

Anden.

Hvad griner du ad?

Kudsken.

Der sidde to af Comedianterne derinde og rumstere alt imellem.

Forste.

To Comediantere?

Kudsken.

To Abekatte, ja!

Anden.

Saa spiller du vel med, siden der er Spil af Umælende?

Første.

Stop, Kammerat! Tonden bliver her. Du har Smuglergods i den.

Kudsken.

Jo, nu skal I nok see, at jeg sang og trallede saaledes, naar jeg havde Tyvekoster at fare med! I seer jo, veed jeg for den slemme Syge, nok, at det er et Viinfad, jeg har paa Vognen. Nu skal I høre Sandheden: jeg kommer fra det gamle Slot med dette Viinfad, og jeg skal bestille ti Piber Viin til General Murmoll, som vil give Jer et Gilde, der har vasket sig.

Anden.

Der kommer vor Keiser med en Troldmand, som nok vil sige os hvad du har i Tonden.

Murmoll (ind med Rutli).

Har du Viin i dit Viinfad?

Kudsken.

Nei, Hr. General! der er saa tomt, saa tomt for Viin, som min Hjerneskal vil være for Hjerne om hundrede Aar.

Rutli.

I dette Viinfad sidder den Spion, som saa længe har sneget sig om her i Egnen.

Murmoll.

Fra Kæmpefjeldet skal Tonde og Spion rulles ned i Afgrunden. (Kudsken flyer). Skaffer Folk hid!
(Første og Anden gaae. Bunden paa Tønden aabner sig).

Glar
(ifærd med at krybe ud, til Murmoll, som vil hjelpe ham).

Vi vil ei Eders Hjelp, Hr. General!
Kom ud, Hr. Broder! Jodok har forraadt os,
Og Hermann sveget sine dyre Eder.

Gormall (i Tønden).

Forbandet være den, som os forraadte!
(Murmoll løfter Gormall ned, og sætter ham paa Jorden).

Gormall.

Vi vilde heller blevet hvor vi var,
End seet os hjulpen af vor Fangefoged.

Murmoll.

Min Brøde snart kan gjøres god igjen.
(Han sætter ham op hvor han tog ham).
Nu er I jo in statu quo, Kong Gormall!

Gormall.

Ha, Død og alle Djævle!

(Til Rutli).

Hør, min Ven:

Ræk os en Haand!

(Rutli hjelper ham ned).

Vi lider godt Jert Ansigt,

Gjør Regning paa vor Gunst!

(Til Murmoll).

Vi ønsker ei,

At vor Person skal stilles her til Skue

For Eders Folk.

Murmoll.

Det ønsker jeg ei heller.

Gormall.

Just I!

Murmoll.

I gjør mig Uret nu, Kong Gormall!

Gormall.

I vil os krænke!

Murmoll.

Det er ei min Hensigt.

Siig, mon jeg ei i Eders Fangenskab

Beviste Eders Uheld, Glar og Gormall,

Tilbørlig Agtelse? gjengjeldte Kyhlam

Ved denne Leilighed vel Ondt med Ondt?

Olar.

Vi vidste ei, vi var i Gjeld til Eder.

Murmoll.

Det ikke mig beskæmmer, Keiser Olar!

Gormall.

For tidlig Kyhlam ei lykønske sig
Med Eders Seir!

Murmoll.

Mit Fædreland, Kong Gormall.
Foragter Eders Trusler. Gloende Kul
Det samled paa sin værste Fjendes Hoved;
Men vil I Eders Gjeld med Haan betale,
Da har det Raad til Fængsel og til Lænker.
I have Valget. Hisset holde Vogne
Til Eders Majestæters Tjeneste,
Hvis I vil fare did, hvorfra I flygted.
(Murmoll og Rutli gaae).

Gormall.

Her staae vi to Korsdragere, Hr. Broder,
Med Valget mellem Underskrift og Fængsel,
Men ei imellem Haan og fortsat Kamp!

Olar.

Vælg hvad I vil!

Gormall.

Saa kold?

Glar.

Nei, tempereret.

Gormall.

Nu, ved Sanct Loyol: skal det samme Uheld,
Som grov vor Lykkes Grav, vort Venskabs grave?

Glar.

Ja, ved Sanct Nikoll: vi vil underskrive
Og fare til vort Rige! Politiken
Bør, veed I selv, Hr. Broder, gaae for Alt!

Gormall.

Vi underskriver, ved Sanct Loyol, med,
Men agter ei at holde hvad vi lover.

Glar.

Vi, ved Sanct Nikoll, heller ei, Hr. Broder!

Gormall.

Sanct Loyol staae os bi, item Sanct Nikoll!
Held, Held vor Politik og Venskab!
(De omfavne hinanden).

Murmoll
(gaaende over Scenen).

Amen!

Gormall.

Ha, Død og Helved!

Olar.

I har røbet os!
Nu staae vi her i vore Fjenders Vold
Med vor forraadte Løndom!

Gormall.

Alle Helgen!
Henreven af vor Venskabsfølelse
Vi gav den Mæle og . . .

Olar.

I os forraadte!
(Gaaer. Gormall følger).

Hos Ibola.

(Ibola, dødbleg, med udslaget Haar. Tufertafer, med et aabnet Brev i Haanden, stirrer taus paa Ibola).

Ibola.

Vrid dine Hænder nu, du Steenmand der!
Udøs Forbandelser, ras i din Afmagt!
Hei! lystig, Satans Engel!
(Hun leer i Fortvivlelse).

Tufertafer.

Eders Naade!

I vented selv — saa lod det i det mindste —
Ei nogen Heltedaad af Hertug Jodok;
Hvorledes kan da...

Ibola.

Satan slaae dig, Skalk!

Ifald du følte kun en ringe Deel
Af mine Pinsler, dine Jammerskrig
Da skulde overdøve Dybets Rædsel
Og de Fordømtes Hyl, du frosne Boddel!
Vee, Hjertet brister!

(Hun styrter ud).

Tufertafer.

Hun har taget Gift!

Lad see engang: Hans Høihed Murmolls Fange;
Alt, Alt forraadt og tabt; paa Murmolls Hoved
Vil Folket sætte Keiserkronen. Godt!
Den Mand, som nu faaer indbildt Keiser Murmoll,
At Tufertafer holdt sig nær til Hermann
Kun for desbedre ham at gjennemskue,
Og til Beviis paa sin Loyalitet
Kan bringe Keiser Murmoll Hermanns Hoved:
Den Mand vil Murmoll, haaber jeg, belønne,
Og denne Mand skal være — Tufertafer.

Skinhellig Maske lægger jeg tilside;
Thi Døgnet sikkert Mode skifte vil
Og slet forrente sig mit Maskespil.

(Gaaer).

Værelse i Keiserborgen.

Hermann. Tufertafer.

Hermann.

Nei, nei! vi vil skjule os! Mener I, han tør forgribe sig paa vor Person?

Tufertafer.

Om en Høiforræder tør!

Hermann.

Flye, siger I, til Glar og Gormall, ophidse hele Verden mod dette forbandede Land, og — og — og — Hvad siger I?

Tufertafer.

Ja, det er den eneste Vei til Redning. Glar og Gormall ere alt færdige til Hjemreise. Naar Eders Majestæt iler, kan I maaskee naae dem.

Hermann.

Ad hvilken Vei?

Tufertafer.

Fjeldveien er den sikkreste.

Hermann.

Saa vil vi flye over Hals og Hoved.
(De gaae).

I Gunners Bolig.

(Murmoll, Norna, Rulli, Gunner. Murmoll har slynget sin Arm om Norna, hvis Hoved hviler paa hans Bryst. Hans Blik er fæstet paa Gunner, som om han ventede dennes Svar).

Gunner.

Nei, Mormoll, nei! det er ei mandig talet!
Til Kyhlams Trone er du født og baaren.
Saafremt du ei en hellig Pligt vil svige
Og see et Fædreland, som er dig kjert,
I al den Nød og al den Vaande stedt,
En Borgerkrig har i sit Sorgefølge:
Saa lad ei Folkets Stemme, dine Landsmænds,
Forgjæves kalde dig til Kyhlams Trone!
See! om vor hedenfarne Keiser Glomer
Nu saae sin Søn, tvivlraadig mellem Valget
Af Pligt og...

Norna.

Ak, min Fader!

Gunner.

Stille, Barn!
Du veed hvor Offret er, du har at bringe
Dit Fædreland. Træd smykket til dets Alter
Og yd din Skjerv, da skal dets Genius
Bekrandse dig med Evighedens Krands
Og sige: „see, hun er min elskte Datter!“

Norna.

Skal Hjertet briste, lad det briste nu!
(Hun skjuler sit Ansigt ved Murmolls Bryst).

Rutli (til Gunner).

Det koster dine gamle Øine Taarer,
Med saadan Krands dit Offerlam at smykke;
Men mere vil det koste Offerlammet
At lade sig med Tornekrandsen smykke.
End om hiin Fædrelandets Genius,
I Forbund med vor hedenfarne Glomer,
Lod — fra en Sky, som svæved over Altret —
En Krone, med en Brudekrands omvunden,
Neddale paa dit Offerlam og sagde:
„Til Held for Kyhlams borgerkronte Søn

Min elskte Datter denne Krone bære!"
Var det ei bedre, Gamle?

Gunner.

Unge Rutli!
Paa Ungdoms Drømmes gyldne Sky du færdes,
Og seer ei Kløften mellem ham og hende!

Murmoll.

Skal Murmoll Kyhlams Keiserkrone bære,
Skal Norna Murmolls Ægtehustru være!
Og dermed nok! Forgjæves, ædle Ven,
Du søger Murmoll ei i Keiseren.

Norna.

Og ei i mig din Datter, kjere Fader!

Gunner.

Gud Herren dig velsigne, elskte Par!
Ei Sorgens Braad for dybt dit Hjerte saare!
Tag mit Farvel og denne Afskedstaare!
Du var og er mit Hjerte dyrebar.

Rutli.

See, Barn: hans Øies Offerskaal er fuld
Af Ædelstene til din Krones Guld!
Det er din Medgift, Keiserbrud! thi ville
Vi lade Tungen tie, Taaren trille.

(De omfavne hverandre).

Susa (styrter ind).

Hjelp! Mord! Gevalt! Vorherre sig forbarme!

Murmoll.

Hvad er paafærde?

Susa.

Tusind Millioner!
To stive Klokketimer, om ei længer,
Har disse Djævle mylret frem af Skoven,
Utallige som Sand paa Havsens Bund!
En Krigshær eller to, som udentvivl
Skal gribe mig — Gud hjelpe mig saasandt! —
Og føre mig til Keiser Hermanns Slot,
Fordi jeg sidste Gang hans Snarer undgik!

Rutli.

Vær I kun tryg, høistærede Fru Susa!
Det gjelder Murmoll; han skal være Keiser,
Men Nornalil skal være Keiserinde.
Naar nu vi komme hid fra Keiserborgen,
Fra Top til Taa i Guld og Purpur klædte,
Saa maa I ikke stænge Eders Døre.
(Murmoll, Norna, Rutli og Gunner gaae).

Susa.

Ak, Slidder Sladder! er I splittergale?
Har Nogen Mage hørt til saadan Tale?

Troldkongen har dem i sin Tryllering,
Han har forgjort dem! Snakke om en Ting!
En Keiser hist, en Keiserinde her
I Guld fra Top til Taa — jo, pyt! sa' Peer!
(Gaaer).

Skov.

(Tufertafer og Lux i Samtale).

Tufertafer.

Og fra din Færd med salig Blodøxe, der faldt som en Martyr for Troen, ansaae jeg dig, min Søn, for en Udvalgt blandt de Udvalgte, for en Hjørnesteen i Zion. Hør nu Herrens Ord, min Søn, og bøi ikke dit Øre til Baal og Magog! Herren befoel mig at lægge Murmoll, den Baals Mand, en Snare. Men Murmoll, den Baals Mand, reiste sig i sit Hjertes Ondskab, spottede Herren, priste Baal og Magog, og lod sine Stridsknegte gribe mig og kaste mig i Fængsel. Dog Herrens Engel friede mig af Fængslet, og Herren sagde til mig: „drag til Lukas, den Udvalgte, og siig til ham: du, Lukas! skal drage til Murmoll, den Baals Mand, og du skal komme som

en Tyv om Natten og udrydde ham midt af Landet, og Herren vil skjule dig i Mørkets Kappe for Fjendernes Mangfoldighed, og ikke et Haar skal krummes paa dit Hoved, Lukas! og min Tjener Keiser Hermann skal ophøie dig til Hæder og Ære, siger Herren".

Lux.

Saa veed Vorherre ikke rettere, end at jeg hedder Lukas?

Tufertafer.

Er Lukas ikke dit Navn?

Lux.

Jo, men jeg er ikke døbt Lukas, og jeg troede, at Vorherre kun vidste Besked om Folks Døbenavne. Eia! saa skal man baade høre og see, at der bliver udsat en stor Priis paa Jert Hoved?

Tufertafer.

Det maa opfyldes, som skrevet staaer...

Lux.

Mon Vorherre da ikke veed rettere, end at Hermann er Keiser Glomers Søn?

Tufertafer.

„Rettere", siger du?

Lux.

Ja; I veed jo nok, hvordan Folkesnakken gaaer, og i Dag skal jo Murmoll krones.

Tufertafer.

O de Daarer! Herren, som prøver Hjerter og Nyrer, vender deres Raad til Fordærvelse for dem selv. Til din Gjerning, min Søn! Just denne deres Travlhed og dette Hastværk og denne Støi og Tummel skal komme dig til Nytte, som skrevet staaer: „Alle Ting skulle tjene dem til Nytte, som elske Gud." Til din Gjerning, min Søn, efter Herrens, din Guds Bud, og vær ikke gjenstridig mod ham!

Lux.

Ja, det er godt nok; men det vil aldrig her i Verden flaske sig for mig, at faae Murmoll myrdet.

Tufertafer.

O du lidet Troende! det skal gives i samme Time.

Lux.

Ja, det vil nok jeg faae at fornemme! Men vil I ikke være med?

Tufertafer.

Det er imod Guds Villie. Vær trøg, min Søn! der staaer skrevet: „Herren er min Klippe!" See

denne Dolk; det mindste Stød med den bringer Døden, naar Stødet blot naaer til Blodet.

Lux.

Saa er Dolken forgiftet? (Tufertafer nikker med Hovedet). Det er en god Indretning, om man ikke skulde være sikker paa Haanden.

Tufertafer.

Og denne Pung, fyldt med Guld, er din, naar du har fuldbragt Gjerningen; thi en Arbeider er sin Løn værd.

Lux.

Ja, sandt var det!

Tufertafer.

Knæl nu, min Søn! saa skal jeg give dig Syndsforladelsen. (Lux knæler med Dolken i Haanden). Herved tilsiger jeg dig Forladelse for alle dine Synder, item Guds særdeles Naade og Velsignelse, naar du har dræbt Murmoll, den Baals fordømte Mand. (Han sætter ham pludselig en Pistol for Brystet). Sværg ved din Sjels Salighed . . .

(Lux snapper ham Pistolen af Haanden, springer forfærdet op, og støder ham Dolken i Brystet).

Tufertafer (faldende).

Helved sluge dig, fordømte Uhyre!

Lux.

Det kom over mig, jeg kunde ikke andet; Aanden sagde, at I vilde solgt mig til Djævelen. Troer I selv hvad I har prækket for os?

Tufertafer (døende).

Nei, nei, jeg troede ei paa Gud! Vee mig, Vee, Vee...

(Han døer).

Lux.

Hollo, saa har jeg gjort en god Gjerning! Jeg har havt et godt Øie til dig siden den Dag, da vi hjemsøgte Capitalisterne efter Blodøxes Commando; da deelte du Byttet imellem os som en Skjelm, og tog meer end de to Trediedeel „til Herren", sagde du, men det krøb i din egen Lomme. Hører du det? — Han er død; nu faaer jeg baade Pung og Guld, og Prisen paa hans Hoved oven i Kjøbet!

(Han tager Pungen, og gaaer).

En stor Sal.

(Forsamling af endeel Medlemmer af det kyhlamske Statsraad).

Første.

Ei nogen Tommebred af vundet Land
Har Dagens Helt med Oliegrenen slynget
Om Fædrelandets seierrige Vaaben.
Her komme mig med Fredsbetingelser,
Hvor Andres Tarv, men ei vor egen ændses!
Slig blodig Kamp, sligt Offer, for et Aag,
Paa fremmed Skulder lagt, at sønderbryde!
Løslade mig to fangne Majestæter,
Og ei paa Fædrelandets Tarv at tænke
Med Løsepenge! stille Land og Rige
Ved to Guldgruber!

Anden.

Ja, det var en ... Hm!
Man ændser ei Costumet, mine Herrer!

Første.

Betroe et Hverv, saa vigtigt, til en Mand,
Som nys keg ind i Verden, saa at sige,
Og buser frem med Hui og Jilbudshast!
Her burde Tiden været spundet ud
Med kløgtig, diplomatisk Mesterhaand,

Og Alt sig dreiet langsomt, langsomt, langsomt!
Jeg taler ei mod Murmoll, ingenlunde!
Han er en Helt, men ung; en Hædersmand,
Men uerfaren; ung og uerfaren!
Vel muligt, han er Keiser Glomers Søn,
Vel muligt; men Beviserne maae drøftes,
Maae drøftes nøie, overmaade nøie!
Saameget kan jeg sige her forvist:
Hvis han, som gik og gjaldt for Tronens Arving,
Og eengang podet ind i Keiserstammen
Har vundet Hævd paa Kronen, saa at sige;
Hvis han bortstødes, vil det foraarsage
Et voldsomt Stød i hele Statsmaskinen!

Anden.

En bundløs Kløft og Spalte i Costumet!

Første.

Jeg taler ei mod Hædersmanden Murmoll;
Men hvis et Under ei det skulde kaldes,
Om ved en Mand, til Eneherskervælde
Fra fordums lav og mislig Stilling hævet,
Ei skulde klæbe noget lavt og misligt,
For Landet uheldbringende Princip:
Saa kunde spørges, hvad er da et Under?
See, derfor maa Beviset for hans Herkomst,
Som sagt, først drøftes overmaade nøie!

Tredie.

Agtværdig Borger veed sin Pligt. Lad Pøbel
En stakket Tid med Opløb sig forlyste;
Men Kronklenodier, Regalier,
De keiserlige Kroninsignier
Har Staten til min Varetægt betroet.
Hos mig man altsaa spørger om Forlov,
Ifald, som Rygtet gaaer, man har isinde,
Paa egen Haand en Keiser sig at kaare!

Fjerde (til Femte).

I smiler ret skalkagtig, gjør I!

Femte.

Hurra!
Hist kommer Toget fra St. Elses Kirke!

Første.

Hvad? hvilket?

Femte.

Ei! I veed dog vel, at Folket,
Imens vi raadslaae her, har keiset Murmoll
Og sat en Borgerkrone paa hans Hoved?

Flere.

Oprør! Forræderi!

Femte.

Formælingen
Gik for sig, seer I, i St. Elses Kirke . . .

Første.

Formælet? hvem?

Femte.

I mener, hvem han fik?
Sin Hjertenskjere; Norna hedder hun,
En Evas Datter, nu Hans Majestæts,
Vor Keiser Murmolls skjønne Keiserinde.
Hvi stirre I saa tause paa hverandre?

(Mellem Sang og Musik høres Raabet: Leve Murmoll, Kyhlams Keiser! Leve Norna, Kyhlams Keiserinde!)

Afsted, afsted, og hylder Keiserparret!

Første.

Vi?

Femte.

Hør, jeg vedder Tusinder mod Ti,
At Ingen knæler dybere, end I.

Anden.

Man med Costumet holder ilde Huus!
Vor Herlighed er sunken ned i Gruus!

(Aften. Paa en stor Plads, bevoxet med Træer, mylrer en utallig Mængde Tilskuere under Træernes Løvhvælvinger, som oplyses ved Fakler og Lamper. Trindt om høres Raabet: Leve Fædrelandet! Leve Murmoll og Norna! Tilskuerne danne Grupper, og lytte til Klangen af en skjøn Instrumentalmusik, som toner fra en Høi i Scenens Midte).

En Stemme (synger).

Paa flygtig Fod fra Land til Land
Som Pilgrim Freden drog.
Den Pilgrim søgte sig en Vraa,
Hvor han sin Bopæl kunde slaae;
Men Ingen venlig mod ham tog,
Og sorgfuld bort han drog.

Chor.

Med fjendlig Hu man mod ham tog,
Og sorgfuld bort han drog.

Stemmen.

Sig Dybet rørte med Brag og Bulder,
Sit Baal Vulkanen mod Skyen slog,
Op Havet steg paa Orkanens Skulder,
Og Død og Rædsel med Bølgen drog.

Men haardere Malm er i Menneskets Barm
Og Grumhed, som udbreder bittrere Jammer,
Slaaer dybere Vunder, end Dybenes Flammer
Og Bølgernes Slag og Orkanernes Harm.

Chor.

Trindt omspændt af Bulder og Flammer og Gru,
Til Fred dog ei vendte sig Menneskets Hu.

Duet.

1.

Fra blodig Val paa Land og Vove,
Blandt Stæders Gruus og vilde Baal,
Kartoven brølte sine Love,
Og Domme fældte Malm og Staal.

2.

Ei brudte Lænker, glade Toner
Bag lovlig Frihebs trygge Hegn,
Mèn qvalte Suk fra Millioner
Var blandt de vundne Seierstegn.

Recitativ.

Et svundet Sekel, rigt paa Trængsler, fyldte
Et Gab i Tidens vidtudspændte Ring,
Og pegte i sin Flugt paa store Scener

Der treen som Skygger frem i Tidens Baggrund.
Did stirrer Saga, som i Nattens Dyb
Blandt sunkne Grave sidder med sin Gravstik,
Og dybt med uudslettelige Ciffre
Indgraver Tidens Daad i Kobbertavler.
„Hvad var, skal atter vorde," staaer der skrevet;
„I Kamp mod Haandens Kraft skal Aandens seire,
Vankundighed, graahærdet Sorg og Trældom
Og smaalig Kløgt, som avler blodig Kiv,
Ei stadig gaae i Arv fra Slægt til Slægt."

Stemmen.

Kun for at hævde Retfærds Love,
Til Undertryktes Held og Trøst
Brug, Helt! dit Sværd paa Land og Vove,
Og du, Kartov! din Tordenrøst!

Chor.

Omslyng vor Murmolls Borgerkrone
Med Oliegrenen, gyldne Fred!
Urokket hvile Kyhlams Trone
Paa Søilen af vor Kjerlighed!
Vær, Samdragt, du vort Hegn mod Vold
Og, Viisdom, du vort Frihedsskjold!

Almindeligt Chor.

Mit Eden under Himlens Blaa,
Mit Fædreland,
Hvor førstegang jeg Lyset saae
Og følte dette Hjerte slaae,
Og fandt min Fryds Kjerminder staae
Som Barn og Mand:
Velsignelsens bundløse Væld
Til dig nedstrømme Fryd og Held,
Mit Fædreland!

Rettelser.

Første Deel,	Side	85,	Linie 17:	han læs: ham
— —,	—	141,	— 20:	Er læs: Ei
— —,	—	238,	— 18:	I Gjernehjelpende læs: I, Gjernehjelpende
Anden Deel,	—	78,	— 2:	Qvaksaveren læs: Qvaksalveren
Tredie Deel,	—	156,	— 20:	Brevet, bag læs: Brevet bag
— —,	—	—,	— 21:	Brevet og taget det læs: Brevet, og tager det